

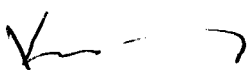
Kronika mesta

Prešov

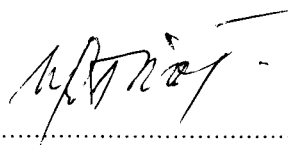
2002

zväzok XLIII.

Predkladaný zväzok kroniky Prešova je v poradí XLIII. zväzkom kroník tohto mesta, obsahuje 156 priebežne číslovaných strán.

Ing. Juraj Kopčák
primátor mesta

Ing. Albert Biroš
poslanec MsZ

kronikár: PhDr. Martin Lipka, PhD.

narodený: 1.3.1975 v Prešove

povolanie: historik

kronikárom Prešova od 2.12.2002

OBSAH

	strana
ÚVOD	6
I. Politicko-spoločenský život mesta	7
1. Činnosť mestského úradu v Prešove	7
1.1 Organizačná štruktúra Mestského úradu a Mestského zastupiteľstva	8
1.2 Primátor mesta Prešov	8
1.3 Zasadania mestskej rady	13
1.4 Zasadania mestského zastupiteľstva	16
2. Chronologický prehľad politického života v Prešove	17
3. Predreferendové aktivity o vstupe SR do Európskej únie v Prešove	22
4. Prešov - metropola Prešovského samosprávneho kraja	24
4.1 Krajský úrad v Prešove	31
4.2 Okresný úrad v Prešove	31
5. Prešov v celoslovenskom kontexte	32
6. Významné návštevy v Prešove	32
II. Školstvo a osвета	36
1. Predškolské zariadenia a základné školy	36
2. Stredné a odborné školstvo	37
3. Vysoké školstvo	39
III. Duchovný a cirkevný život	41
1. Rímskokatolícka cirkev	41
2. Gréckokatolícka cirkev	44
3. Evanjelická cirkev a. v.	50
4. Pravoslávna cirkev	50
IV. Zdravotníctvo a zdravotná starostlivosť	52
1. Sociálna starostlivosť a charita	54
V. Obyvateľstvo a demografická situácia mesta	61

VI. Kultúra	63
1. Hudobný život	63
2. Výtvarný život	66
3. Divadlo a film	69
4. Literárny život	71
5. Činnosť múzeí, archívov a knižníc	73
6. Výstavy, prezentácie a súťaže	76
7. Tanečné podujatia a estrády	81
8. Regionálna tlač a periodiká	85
9. Iné podujatia	86
VII. Šport	90
1. Atletika	90
2. Bedminton	92
3. Basketbal	94
4. Cyklistika	94
5. Džudo a karate	96
6. Futbal	98
7. Hádzaná	106
8. Hokej	109
9. Krasokorčuľovanie	110
10. Lyžovanie	111
11. Moderná gymnastika	111
12. Motorizmus	115
13. Kulturistika a silový trojboj	117
14. Plávanie a vodné pólo	118
15. Stolný tenis	120
16. Strelba	121
17. Šach	122
18. Šípky	123
19. Tenis	124

20. Volejbal	125
21. Ostatné športy	126
VIII. Jubileá	131
1. Nekrológy	138
Pramene a použitá literatúra	141
Zoznam skratiek	143
Menný register	146
Prílohy (textové)	156

Úvod

Kronika mesta Prešov za rok 2002 pozostáva z ôsmich relatívne samostatných kapitol, ktoré sú ďalej členené do jednotlivých podkapitol, zo záveru, zoznamu prameňov a použitej literatúry, zoznamu skratiek, menného registra a textových príloh.

Samotný text kroniky netvorí kompaktný a uzatvorený celok, ale je skôr prehľadom najdôležitejších udalostí, ktoré sa udiali v Prešove počas r. 2002. Zaznamenané udalosti sú zoradené chronologicky (konkrétny dátum, resp. mesiac) s výnimkou tých, ktoré sa nedali presnejšie datovať (nedatované, resp. bez uvedenia dátumu).

Predkladanú kroniku spracoval Martin Lipka, narodený 1. marca 1975 v Prešove. Po ukončení štúdia histórie a filozofie na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity pôsobil v r. 1999 - 2002 ako interný doktorand na Katedre slovenských dejín a archívniectva FF PU. Od novembra r. 2002 pracuje ako vedecko-výskumný pracovník na Katedre slovenských dejín a archívniectva FF PU v Prešove a od februára r. 2005 aj ako odborný asistent na Katedre histórie FF KU v Ružomberku.

I. Politicko – spoločenský život mesta

1.Činnosť Mestského úradu v Prešove

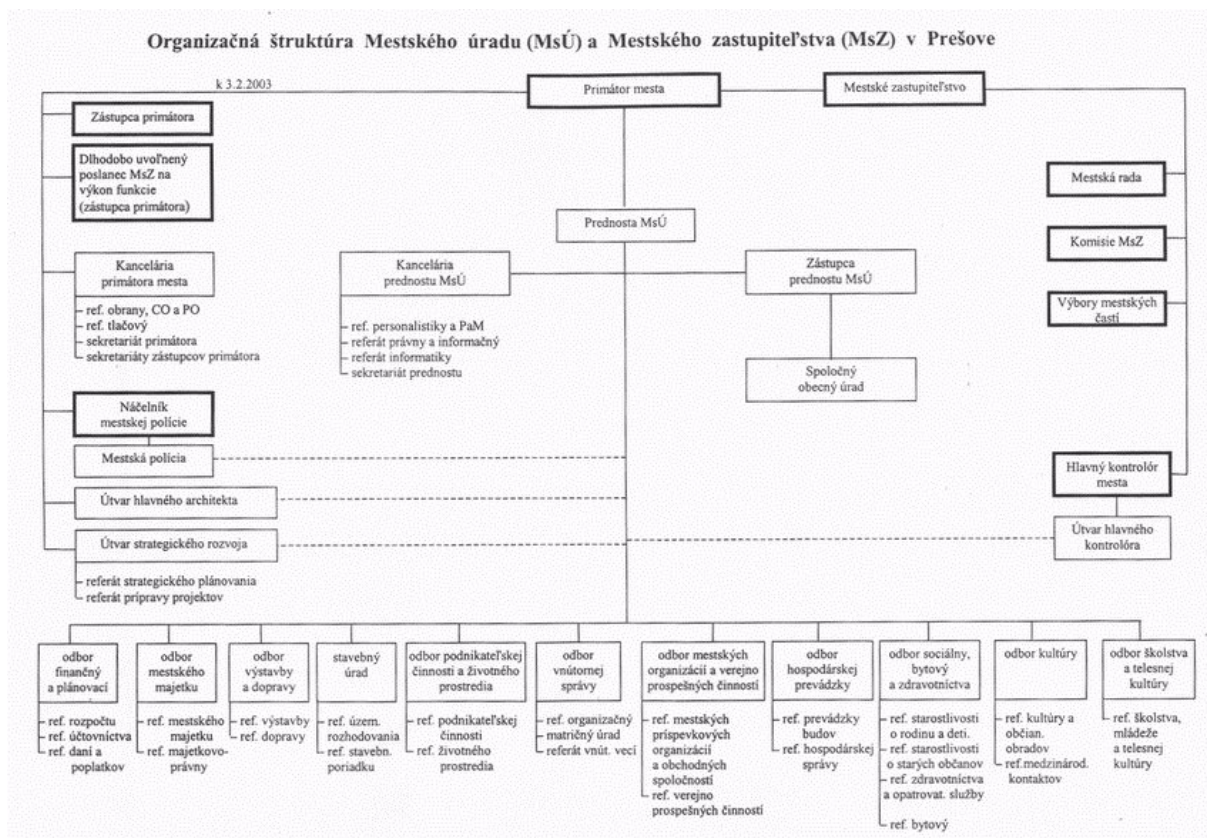
Na pôde prešovskej radnice sa v piatok **11. 1. 2002** popoludní stretli primátori Prešova, Veľkého Šariša, Sabinova a Lipian (Ing. Juraj Kopčák, Ing. Róbert Oros, Ing. Peter Mladý, Ing. Eduard Vokál), prednostovia týchto mestských úradov (Mgr. Eduard Stahovec, Ing. Bartolomej Leško, Ing. Jozef Križalkovič), ako aj prednosta Okresného úradu v Sabinove Ing. Pavel Slaninka. Prerokovali viaceré dôležité otázky, ktoré sa týkali rozvoja verejnej správy, pričom dominovali predovšetkým problémy okolo nájomných bytov, etablovanie nového zákona o verejnej službe v praxi na podmienky samosprávy, uplatňovanie zákona o odpadoch, skúsenosti jednotlivých mestských úradov pri aplikovaní zákona o verejnom obstarávaní a širší záber ďalšieho regionálneho rozvoja.

Delegácia mesta Prešov, ktorú viedol jeho primátor Ing. Juraj Kopčák, odcestovala **29. 1. 2002** na dvojdňovú pracovnú návštevu do poľského mesta Wroclaw. Ďalej sa v nej nachádzali viceprimátor Ing. Štefan Kužma a pracovník kancelárie primátora Ing. Milan Tkáčik. Cieľom návštevy bolo podpísať Deklaráciu o vytvorení Višegradského festivalu, a to primátormi miest Olomouc (ČR), Pecs (Maďarsko), Wroclaw (Poľsko) a Prešov.

V prítomnosti šéfredaktora Prešovského večerníka PhDr. Petra Ličáka prijal v piatok **10. 5. 2002** predpoludním na radnici viceprimátor Ing. Štefan Kužma redaktora spomínaného denníka Milana Országha, ktorý sa dožil významného životného jubilea – šesťdesiatych narodenín. Viceprimátor sa mu poďakoval za jeho doterajšiu novinársku prácu, ktorá si všíma pozitíva, ale poukazuje aj na niektoré kritické bolesti pri rozvoji mesta. Do ďalších rokov mu zaželel veľa životného optimizmu, svieže novinárske nápady a ostré pero.

Na základe výberového konania nastúpil **1. júla 2002** na post vedúceho odboru školstva a telesnej kultúry MsÚ PaedDr. Pavol Feňuš. Ide o nový odbor, ktorý schválili poslanci mestského parlamentu na svojom marcovom rokovaní.

1.1 Organizačná štruktúra Mestského úradu a Mestského zastupiteľstva

1.2 Primátor mesta Prešov

Vo štvrtok **3. januára 2002** navštívil primátor Prešova Ing. Juraj Kopčák na ženskom oddelení II v prešovskej nemocnici mamičku prvého Prešovčana, ktorý sa narodil v roku 2002, Miriam Kapcovú. Maličkému Marekovi, ktorý sa na svet prihlásil prvý deň tohto roku o 13.35 h, daroval knihu o Prešove, koníka Janíka a desaťtisíc korún. Prvého muža Prešova sprevádzal primár ženského oddelenia II MUDr. Marián Kyselý.

Na siedmom, poslednom novoročnom stretnutí v hoteli Senátor sa primátor mesta Ing. Juraj Kopčák stretol začiatkom **februára** s predstaviteľmi justície, prokuratúry,

polície a armády. Bol to inšpiratívny večer pre obe strany, na ktorom sa hľadali spoločné styčné body nielen súčasnej, ale predovšetkým budúcej spolupráce. Počas príjemných chvíľ sa stretli ľudia jednotlivých „stavov“, predstaviteľov prešovskej inteligencie, ktorí síce navzájom neraz komunikujú, no len málo sa poznajú, málo vedia o sebe, svojom okolí, živote, meste či regióne. Preto stretnutie, ktoré inicioval prvý muž šarišskej metropoly bolo nanajvýš užitočné, potrebné a do budúcnosti zaväzujúce.

Starostovia siedmich obcí - Ing. Ján Seman z Dulovej Vsi, Mgr. Miroslav Sopko z Petrovian, Ing. Anton Gašpar zo Záhradného, Ing. Miloslav Mihók zo Svinej, Dušan Demčák zo Zlatej Bane, Štefan Rafajlovič z Bzenova a Jozef Bugoš z Radatic, zastupujúci aj ďalšie obce týchto spádových oblastí, sa v prvý **februárový** týždeň stretli s primátorom mesta Ing. Jurajom Kopčákom. V súvislosti s postupným prechodom niektorých kompetencií z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky hovorili o možnostiach úzkej spolupráce v tomto smere s mestom Prešov.

Na stretnutie Klubu primátorov krajských miest K – 8 do Trnavy odcestoval **27. februára 2002** primátor Prešova Ing. Juraj Kopčák. Podvečerné stretnutie sa začalo na radnici a večer pokračovalo v hoteli Dream. Rokovanie primátorov s predsedami vyšších územných celkov za účasti prezidenta Slovenskej republiky Rudolfa Schustera sa uskutočnilo na ďalší deň 28. 2. 2002. Témy dvojdnového stretnutia K – 8 boli rôzne, o. i. napríklad preberanie kompetencií samosprávou, ich financovanie, prevod majetku štátu na obce a samosprávne kraje, návrh zákona o miestnych daniach, zákon o verejnej službe, otázky dvojkoľajnosti v riadení základných a stredných škôl či predstava spolupráce krajských miest s predstaviteľmi vyšších územných celkov.

O založení medzinárodného združenia festivalu (na jesennej prezentácii vo Wroclawi) sa hovorilo **6. 3. 2002** počas stretnutia na prešovskej radnici, kde primátor Ing. Juraj Kopčák prijal delegáciu z organizátorského poľského mesta. Riaditeľ Visegrádskeho festivalu Andrzej Jagodzinski a riaditeľ kancelárie pre propagáciu mesta a zahraničnú spoluprácu Mestského úradu vo Wroclawi Krzysztof Grzecznyk informovali o stave príprav významného medzinárodného podujatia. Prítomní sa dohodli na spoločnom postupe, pričom zodpovední zástupcovia za mesto Prešov ponúkli účasť našich súborov, umelcov a ďalších kultúrnych inštitúcií na tvorbe samotného programu.

Pri príležitosti celomestských misií, ktoré sa konali od **9. – 17. marca 2002**, prijal v týchto dňoch primátor Ing. Juraj Kopčák kňazov – misionárov. Vyjadril radosť, že po 55. rokoch priniesli duchovnú obnovu, novú nádej, aby viera našla ešte širší rozmer, aby sa stala súčasťou každodenného života. Aby Prešov, ktorý je kresťanský, ešte viac svietil, aby v ňom ľudia nachádzali väčší pokoj, pokoru i toleranciu. Prvý muž mesta vyslovil poďakovanie za aktívny príspevok misionárov a tiež presvedčenie, že každý ich krok ovplyvní život veriacich, ale aj ostatných občanov. Za prijatie poďakoval dekan rímskokatolíckej farnosti sv. Mikuláša doc. ThDr. PhDr. Stanislav Stolárik, PhD., ktorý podčiarkol obrovský význam súčasných misií v Prešove.

Bývalých aktérov hádzanárskych paluboviek pri príležitosti 20. výročia nadväzovania športového priateľstva medzi hádzanármi Tatrana Prešov (majstri ČSSR v rokoch 1969 a 1970) a TPSV Enkenbach v Nemecku prijal začiatkom **apríla 2002** na radnici primátor mesta Ing. Juraj Kopčák. Prvé kontakty sa datujú ešte do roku 1981 počas zájazdu družstva hádzanárov Tatrana na vianočné a novoročné sviatky. Odvtedy sa navzájom každoročne na Veľkú noc stretávajú, striedavo v Prešove a Enkenbachu, priamo v rodinách, aby si nielen zaspomínali na úspechy, ale predovšetkým tešili sa z nadväzovania nových priateľstiev.

Primátor mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák prijal **10. 4. 2002** na radnici skupinu predstaviteľov miestnych inštitúcií a komunít, ako aj mimovládnych organizácií z Bulharska. Predstavitelia miest Lom, Kjustnedil a Vidin (mestá majú z počtu obyvateľov 35 - 87 tisíc 20 - 48 % rómskej národnostnej menšiny), kde sa realizuje medzinárodný program Vytváranie mostov medzi etnikami (organizuje ho Americká agentúra pre medzinárodný rozvoj), sa zaujímali o to, ako sa orgány samosprávy podieľajú na riešení rómskej problematiky. Navzájom si vymenili poznatky a skúsenosti, ako sa darí postupne integrovať túto komunitu do spoločnosti, najmä pokiaľ ide o oblasť sociálnu, bytovú, školskú, ale aj o otázku nezamestnanosti. Stretnutie malo za cieľ predovšetkým nadviazať spoluprácu krajín aspirujúcich na vstup do Európskej únie aj v tejto oblasti.

Počas **posledného májového** týždňa z funkcie podpredsedu Slovenskej demokratickej a kresťanskej únie pre vnútornú politiku odstúpil primátor mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák. Prešovský primátor sa k tomuto rozhodnutiu vyjadril, že už nevedel akceptovať rozhodnutia orgánov SDKÚ a že si uvedomil vlastnú neschopnosť svojou

účasťou na zasadnutiach tohto orgánu participovať na prijímaní krokov, ktoré sú v rozpore s jeho presvedčením a svedomím. Všetkých funkcií v strane SDKÚ sa však Ing. Kopčák nevzdal.

Na pozvanie veľvyslanca USA v SR Ronalda Weisera sa **21. júna 2002** v Bratislave zúčastnil primátor mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák na významnej medzinárodnej konferencii Bussiness in Slovakia 2002 and Beyond, ktorej cieľom bolo predstaviť Slovensko ako krajinu, ktorá ponúka zahraničným investorom atraktívne investičné možnosti. Počas trojdňovej konferencie potencionálni zahraniční investori poskytli množstvo informácií o podnikateľskom prostredí na Slovensku a v priebehu záverečného tretieho dňa mali možnosť najmä primátori miest a obcí získať konkrétne skúsenosti zahraničných partnerov, ako postupovať pri hľadaní a získavaní zahraničného kapitálu.

Delegáciu frakcie CDU Saského krajinského snemu, ktorú viedol predseda jeho Ústavnoprávneho a právneho výboru Volker Schimpff, prijal koncom **júna 2002** počas pobytu v Prešove primátor mesta Ing. Juraj Kopčák. Nemeckí poslanci, ako pracovná skupina Európska politika v Saskom krajinskom sneme, viedli na Slovensku politické rozhovory na vládnej a komunálnej úrovni. Zaujímali sa o pripravenosť vstupu našej krajiny do Európskej únie, predovšetkým o možnosti ekonomického vyrovnávania jednotlivých regiónov. V tomto smere hovorili o konkrétnych formách využívania predvstupových fondov z Bruselu a o regionálnom partnerstve. Navzájom sa informovali o fungovaní miestnych samospráv v oboch krajinách, financovaní školstva, ale aj o tvorbe mestského rozpočtu, ako aj o problematike národnostných menšín.

Primátor mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák a riaditeľ pobočky Istrobanky, a. s., Bratislava Ing. Ľubomír Senderák podpísali v posledných **júnových** dňoch na radnici úverovú zmluvu medzi mestom Prešov a Istrobankou, a. s. Išlo o dlhodobý investičný korunový úver v objeme 20 miliónov korún z prostriedkov Európskej investičnej banky. Tento investičný úver bol poskytnutý za výhodných podmienok s lehotou splatnosti na sedem rokov. Je to v poradí už šiesty úver, ktorý mesto Prešov čerpá z tejto významnej bankovej inštitúcie. Na slávnostnom akte bola prítomná vedúca oddelenia bankových obchodov Istrobanky, a. s., pobočky Prešov Ing. Nadežda Macková a vedúca finančného a plánovacieho odboru MsÚ Ing. Mária Nováková.

Prvý muž mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák a riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Prešove pplk. Ing. Miroslav Kanaš podpísali počas posledného **júnového** týždňa na pôde radnice dohodu o vzájomnej spolupráci. Jej predmetom je plnenie úloh mestského hasičského zboru Okresným riaditeľstvom Hasičského a záchranného zboru v Prešove v súvislosti so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach na území mesta Prešov, ako to vyplýva z ustanovení zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi. Na slávnostnom akte sa zúčastnili riaditeľ Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Prešove kpt. Ing. Miloš Tarhovický a vedúci referátu obrany, civilnej ochrany a požiarnej ochrany MsÚ Ing. Jiří Velička.

V **posledných júnových dňoch 2002** prijal na radnici primátor Ing. Juraj Kopčák najkrajšiu Slovenku, devätnásťročnú Prešovčanku Evu Džodlovú, ktorá zastupovala našu krajinu na medzinárodnej súťaži Miss Universe 2002 v exotickom Portoriku. Prvý muž jej pri tejto príležitosti zablahoželal k úspešnej reprezentácii a v priateľskom rozhovore sa zaujímal o zážitky a dojmy nielen zo samotnej súťaže, ale nahliadol našej rodáčke aj do jej plánov do budúcnosti, ktorými sú v prvom rade úspešné ukončenie štúdia na Prešovskej univerzite ale aj vykročenie do sveta modelingu.

Po podpísaní dohody o partnerstve medzi Prešovom a Pittsburghom v americkom štáte Pensylvánia, vrátila sa **23. júla 2002** do Prešova delegácia mesta na čele s primátorom Ing. Jurajom Kopčákom, ktorú ďalej tvorili členovia mestského zastupiteľstva a mestskej rady Ing. Jozef Bujňák a Ing. Stanislav Goban a poslanec MsZ Štefan Trenkler. Okrem slávnostného aktu zúčastnili sa počas týždenného pobytu na americkom kontinente aj osláv 79. Slovenského dňa v Pittsburghu a ďalších stretnutí s rodákmi zo Slovenska, podnikateľmi, predstaviteľmi tamojšej samosprávy, funkcionármi univerzít a zástupcami rôznych miestnych spolkov a komunít. Prešov tak má už svoje deviate partnerské mesto.

Konkrétne možnosti spolupráce v hospodárskej, kultúrnej, vzdelávacej a športovej oblasti boli témou stretnutia primátora mesta Ing. Juraja Kopčáka a mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Bieloruskej republiky na Slovensku so sídlom v Prahe

Vladimira Belského **koncom septembra 2002**. Zaujímal sa tiež o bohatú minulosť Prešova, ale aj o trendy strategického rozvoja mesta i celého šarišského regiónu.

Z dvojdnovej pracovnej návštevy spolkovej krajiny Burgenland v Rakúsku sa **začiatkom novembra 2002** vrátili primátor mesta Ing. Juraj Kopčák a vedúci útvaru strategického plánovania MsÚ Ing. Milan Tkáčik. Navštívili radnicu hlavného mesta Burgenlandu v Eisenstadte, kde sa stretli s primátorom okresného mesta Güssing. V sprievode hlavných tvorcov technologických a priemyselných parkov v Burgenlande si pozreli vybudované technologické parky v Eisenstadte, Neustadte, Európske centrum pre obnoviteľné energie v Güssingu a spoločný rakúsko – maďarský priemyselný park v meste Heiligenkreuz. Oboznámili sa so systémom zberu, triedenia a spracovania komunálneho odpadu v Burgenlande, kde si prezreli aj konkrétnu prevádzku spracovania odpadu v Oberpullendorfe. Počas návštevy získala delegácia nášho mesta konkrétne poznatky z prípravy projektov z fondov Európskej únie, ktoré využila rakúska strana pri realizácii technologických a priemyselných parkov. Mesto Prešov dostalo ponuku finančnej a technickej pomoci rakúskej vlády na prípravu projektov pre využitie povstupovej pomoci EÚ pre naše mesto, a na využití ktorej sa bude ďalej pracovať na oboch stranách.

1.3 Zasadania mestskej rady

Správa o vykonaní kontroly hospodárnosti bežných výdavkov vo vybraných položkách na odbore hospodárskej prevádzky MsÚ za rok 2001, návrh investičných akcií v rámci tepelného hospodárstva na tento rok, informácie o stavebných aktivitách fyzických a právnických osôb na území mestskej pamiatkovej rezervácie a na ostatnom území Prešova a o realizácii obnovy informačných tabúl a systéme informovanosti občanov a návštevníkov mesta, ako i ďalšie otázky života šarišskej metropoly boli na programe rokovania prvej (januárovej) riadnej schôdze Mestskej rady v Prešove, ktorá sa uskutočnila v pondelok **14. 1. 2002**.

Na programe 3. riadnej (marcovej) schôdze, ktorá sa konala **11. 3. 2002**, bola predstavená správa o záverečnom účte mesta Prešov za rok 2001 a na rokovacom stole radných sa ocitlo aj plnenie investičnej výstavby v hospodárstve mesta za uplynulý rok.

V pondelok **15. 4. 2002** sa na svojom riadnom (štvrtom) zasadaní zišla Mestská rada v Prešove. Radní prerokovali návrh na udelenie Ceny mesta Prešov za rok 2001. Komisia na výber laureátov, ktorú vymenoval primátor mesta, sa zaoberala všetkými návrhmi, ktoré prišli do konca stanoveného termínu, t. j. do konca februára 2002. Ako sa konštatuje v predloženej správe, na odbore kultúry, športu a turizmu zaregistrovali v stanovenom termíne 31 návrhov na 29 laureátov, z toho 21 na jednotlivcov a 8 na kolektívy, a to od 26 navrhovateľov. Zo širokého spektra mestská rada na májové rokovanie mestského zastupiteľstva odporučila (v zmysle prijatého štatútu) Cenu mesta Prešov za rok 2001 udeliť karikaturistovi Fedorovi Vicovi a z kolektívov Šarišskej galérie. Na stretnutí sa prerokovávali aj ďalšie dve správy týkajúce sa riešení bytových záležitostí občanov mesta a činnosti správy mestských bytov za uplynulý rok. Primátor mesta na zasadaní predložil aj návrh dohody o partnerstve medzi mestom Pittsburgh v štáte Pensylvánia (USA) a mestom Prešov.

V pondelok **13. 5. 2002** sa na svojej piatej riadnej schôdzi stretla Mestská rada mesta Prešov. Členovia rady mali na programe rozpočet hospodárstva mesta na tento rok a spolu s ním sa hovorilo najmä o jeho plnení, výdajovej časti či plnení plánu investičnej výstavby. V rozprave radných našli svoje miesto i správy o tom, ako plnia vecné úlohy a aké ekonomické výsledky dosahujú obchodné spoločnosti s účasťou mesta. Na pondelkovom stretnutí sa rokovalo aj o iných materiáloch, akými boli napr. majetkové prevody, návrh Štatútu mesta Prešov (po nadobudnutí účinnosti zák. č. 453/2001 Z. z. a zák. č. 205/2002 Z. z., ktorými sa mení a dopĺňa zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov), informácia o súčasnom stave a návrh na využitie areálu Sociálno – prevádzková budova – bazén Pod Kamennou baňou, ako aj návrh prijatia cudzieho zdroja do rozpočtu hospodárstva mesta na rok 2002 a ďalšie.

Dňa **17. júna 2002** sa na svojej šiestej riadnej schôdzi stretla Mestská rada v Prešove. Na jej programe bola len informatívna správa o postupe pri zabezpečovaní prenosu kompetencií na mesto Prešov. Charakterizovala súčasný stav prenosu kompetencií na úseku matriky, ochrany prírody, krajiny a vodného hospodárstva, ale

i postup pri zabezpečovaní prenosu kompetencií na úseku sociálnom, školstva a stavebného zákona.

Len tri body mala na programe **15. júla 2002** siedma riadna schôdza Mestskej rady v Prešove, a to Návrh na určenie počtu poslancov a volebných obvodov pre voľby do orgánov samosprávy v meste Prešov v roku 2002, majetkové prevody a rôzne. V ňom sa radní zaoberali návrhom novelizácie VZN mesta Prešov č. 85/1999 o mestskom prepravnom poriadku pre prevádzku MHD v Prešove, plánoch investícií nad milión korún obchodnej spoločnosti DPmP, a. s. v tomto roku, ako aj strategickým plánom ekonomického rozvoja mesta.

Ôsma (augustová) riadna schôdza Mestskej rady v Prešove zasadala **26. augusta 2002**. V programe stretnutia sa hovorilo o plnení plánu investičnej výstavby v hospodárstve mesta za prvý polrok 2002, o stavebných aktivitách fyzických a právnických osôb na území mestskej pamiatkovej rezervácie a na ostatnom území mesta Prešov. Radní na svojom rokovaní hodnotili aj činnosť Mestskej polície v Prešove za prvý polrok 2002. Predložená správa sa zaoberala bezpečnostnou činnosťou polície, činnosťou na poli riešenia priestupkov, no predovšetkým závermi z kontroly o dodržiavaní Všeobecných záväzných nariadení v meste Prešov.

V pondelok **16. septembra 2002** sa uskutočnila deviatá (septembrová) riadna schôdza Mestskej rady v Prešove. Členovia poradného orgánu primátora hodnotili plnenie rozpočtu hospodárstva mesta za prvý polrok 2002, prerokovali správu o výsledkoch kontrolnej činnosti, o kontrole plnenia uznesení MsZ a o vybavovaní petícií, sťažností, oznámení a podnetov za prvý polrok 2002, návrh všeobecne záväzného nariadenia mesta Prešov o chove a držaní zvierat na území mesta, informatívnu správu o stave prenosu kompetencií v oblasti školstva na mesto a majetkové prevody.

Na svojej riadnej jedenástej schôdzi sa **4. novembra 2002** zišla Mestská rada v Prešove. Na programe boli správy o plnení rozpočtu hospodárstva mesta za tri štvrtroky tohto roka a návrh rozpočtových opatrení, ako aj plnenie plánu investičnej výstavby v hospodárstve mesta za rovnaké obdobie. Radní ďalej prerokovali návrhy Všeobecne záväzného nariadenia mesta Prešov o určení sadzby a úľav dane z nehnuteľností na rok 2003 a VZN o určení náležitostí mestských poplatkov. Plán investičnej výstavby na rok

2003, návrh menovitého zoznamu bežnej údržby, opráv ciest a chodníkov na budúci rok i ďalšie otázky života šarišskej metropoly sa tiež dostali na rokovací stôl mestskej rady.

1.4 zasadania mestského zastupiteľstva

Prešovské mestské zastupiteľstvo na zasadnutí **14. januára 2002** zobralo na vedomie zánik mandátu svojho poslanca Ing. Jozefa Macejka (SDKÚ), ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Namiesto neho sa novou poslankyňou stala Mgr. Elena Šimčíková (SDL), zástupkyňa riaditeľa ABC centra voľného času, ktorá je aj členkou slovenskej rady mládežníckej organizácie Pionier.

Dvanásť bodov programu malo zasadnutie prešovského mestského parlamentu **28. januára 2002**. Poslanci si vypočuli správu hlavnej kontrolórky mesta JUDr. Ľudmily Sabolovej o výsledkoch kontroly hospodárnosti vynakladania vybraných položiek bežných výdavkov za rok 2000. Kontrolóri, podľa správy, zistili niekoľko porušení príslušných predpisov a na základe protokolu prijal prednosta mestského úradu Mgr. Eduard Stahovec príslušné opatrenia. Najdôležitejším prerokovávaným materiálom bol návrh rozpočtu mesta. V ďalšej časti svojho XXIII. zasadnutia si poslanci vypočuli aj štyri informačné materiály, schválili jedno všeobecne záväzné nariadenie a niekoľko majetkových prevodov.

Program zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Prešove **27. mája 2002** pozostával z trinástich bodov. Poslanci sa zaoberali viacerými správami o plnení tohtoročných plánov, kontrolnou správou, vyhodnotením výsledkov obchodných spoločností s účasťou mesta i mestských organizácií za minulý rok a zmenou v niektorých ich štatutárnych orgánoch, ale aj návrhom na udelenie Ceny mesta, majetkovými prevodmi, prijatím cudzieho zdroja do mestského rozpočtu či štatútom mesta Prešov. Medzi zaujímavé body programu patrili aj návrh na úpravu mzdy primátora mesta alebo návrh na nadviazanie spolupráce medzi Prešovom a americkým Pittsburgom.

Dvadsiate siedme riadne zasadnutie prešovského mestského zastupiteľstva **29. júla 2002** sa nieslo v znamení prijímania viacerých strategických rozhodnutí. Okrem

Strategického plánu ekonomického rozvoja mesta Prešov museli poslanci prijať aj ďalšie rozhodnutia, ktoré sa odzrkadlia na budúcom živote nášho mesta. Hneď v úvode bol do programu zaradený návrh na určenie počtu poslancov a volebných obvodov pre blížiacu sa jesennú voľbu do orgánov samosprávy. Na stretnutí ďalej stihli poslanci prerokovať a schváliť všetko, čo bolo naplánované – šesť základných materiálov, jedenásť návrhov a správ z bodu rôzne a aj sa hodinu prezentovať v diskusii.

V pondelok **30. septembra 2002** rokovalo prešovské mestské zastupiteľstvo. Volební zástupcovia prešovského ľudu sa na ňom zaoberali množstvom materiálov. Posúdili a schválili napríklad správu o plnení rozpočtu hospodárstva mesta Prešov za prvý tohtoročný polrok a návrh rozpočtových opatrení, správu o plnení plánu mestskej investičnej výstavby za rovnaké obdobie aj majetkové prevody. Celé stretnutie sledoval ako hosť bývalý zástupca prednostu okresného úradu Ing. Peter Jerge.

Prešovský mestský parlament rokoval **25. novembra 2002**. Bolo to už jeho posledné pracovné zasadnutie v tomto volebnom období. Na stretnutí sa hovorilo o návrhu na odvolanie PhDr. Gabriely Markovičovej z funkcie riaditeľky domova dôchodcov na Veselej ulici. Mestské zastupiteľstvo v tajnom hlasovaní vynieslo jasný verdikt. Za odvolanie 27 poslancov, jedenásť proti, deväť sa hlasovania zdržali. Hosťom zasadnutia mestského zastupiteľstva bol po prvý raz ako poslanec Národnej rady SR za ANO riaditeľ prešovskej fakultnej nemocnice s poliklinikou MUDr. Peter Biroš. Prišli aj ďalší dvaja hostia - okresný prokurátor JUDr. Michal Glevaňák a bývalý štatutárny zástupca prednostu okresného úradu Ing. Peter Jerge.

Pri príležitosti ukončenia volebného obdobia 1998 – 2002 sa v pondelok **1. decembra 2002** popoludní uskutočnilo v Čiernom orli XXX. mimoriadne a slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva v Prešove. V mene 51 –členného poslaneckého zboru sa za vykonanú prácu primátorovi mesta Ing. Jurajovi Kopčákovi poďakovala členka mestskej rady, poslankyňa za SDĽ, MUDr. Inge Eristavi – Nováková.

2. Chronologický prehľad politického života v Prešove

Ako prvý „oficiálny“ hosť v novom roku navštívil **2. 1. 2002** redakciu denníka Prešovský Večerník poslanec Národnej rady SR za SDL, predseda mandátového a imunitného výboru parlamentu Ing. Viliam Sopko, bývalý prešovský primátor. Tímu pracovníkov zaželel úspechy v osobnom živote aj mnoho tvorivej invencie. Potom si všetci podebatovali o aktuálnych otázkach súčasnosti a zároveň zhodnotili aj minulý rok 2001 ako veľmi ťažký najmä pre občanov, na ktorých doľahli ekonomické opatrenia vlády SR. Vyslovili však aj pochvalné slová o vykonaných privatizačných krokoch, ktoré v závere roka značne zlepšili príjmovú časť štátneho rozpočtu.

S predsedom samosprávneho kraja MUDr. Petrom Chudíkom (HZDS) a prednostom krajského úradu Ing. Jozefom Polačkom (SDKÚ) sa **7. 2. 2002** stretol v Prešove štátny tajomník Ministerstva vnútra SR Ing. Ivan Budiak (SOP). Na programe ich rokovania boli predovšetkým problémy prešovského samosprávneho kraja, ktorý vznikol len pred vyše mesiacom, 1. januára.

Malá zasadačka krajského úradu sa **19. 2. 2002** stala miestom Valného zhromaždenia Prešovskej regionálnej komory SOPK, ktorej pôsobnosť sa kryje s územím Prešovského kraja. Prítomní členovia najvyššieho orgánu regionálnej komory zhodnotili svoju prácu za vlaňajší rok a zároveň potvrdili svoje zámery v činnosti na ďalšie obdobie. Valné zhromaždenie si zároveň zvolilo 15 – členné predstavenstvo, ktoré bude viesť orgán podnikateľov najbližšie päťročné obdobie. Z ich stredu vzišli traja podpredsedovia, najväčšiu dôveru získal nový predseda Ing. Stanislav Čorej. Na stretnutí sa zúčastnil aj celoslovenský predseda SOPK Ing. Peter Mihok, CSc.

V prešovskom Bielom dome rokovala v sobotu **23. 2. 2002** krajská konferencia Slovenskej demokratickej a kresťanskej únie. Ako hostia sa na nej zúčastnili poprední predstavitelia tejto politickej strany – jej predseda, premiér Mikuláš Dzurinda jej generálny sekretár, minister vnútra SR Ivan Šimko.

Na okresnom sneme Demokratickej strany sa **28. 2. 2002** zmenilo vedenie okresnej rady tejto strany. Po roku abdikoval na funkciu predsedu okresnej rady DS Ing. Štefan

Hanigovský z Veľkého Šariša a z tohto mesta je aj Ing. Otilia Urbanová, ktorá sa vzdala postu hospodárky OR DS. Za nového predsedu zvolil štvrtkový snem doterajšieho podpredsedu OR DS, poslanca NR SR Ing. Rastislava Mochnackého, za novú podpredsedníčku PhDr. Tatianu Fariničovou a za novú hospodárku Máriu Grejtákovú.

Snem okresnej organizácie HZDS v Prešove privítal dňa **9. 3. 2002** v počte takmer siedmich desiatok delegátov, ktorí zastupovali obecné organizácie a mestské kluby predsedu OV SDE Milana Lacu, členku OV Smer Štefaniu Andraščíkovú, člena politického grémia HZDS Petra Chudíka a ďalších hostí z centrálnych orgánov materskej strany. Delegáti vo svojich príspevkoch hodnotili priebeh a výsledky volieb do vyšších územných celkov a samotnej volebnej kampane. Poukázali aj na úlohy v nasledujúcom období, v ktorom čakajú stranu voľby do slovenského parlamentu i komunálne voľby. V závere prijali delegáti vyhlásenie k súčasnej politickej situácii, v ktorom protestujú voči zasahovaniu niektorých zahraničných politikov do politického diania na Slovensku, voči ovplyvňovaniu voličov v prospech súčasných vlád i k hlave štátu. Cieľom týchto vyjadrení bolo zabezpečiť víťazstvo súčasných vládnych strán, ktoré počas svojho vládnutia spôsobili kolaps ekonomiky SR a sedemdesiat percentnú mieru chudoby.

Nového predsedu si zvolilo prešovské okresné centrum KDH na svojom sneme v nedeľu **17. 3. 2002**. Do tejto funkcie delegáti takmer jednomyselne zvolili doterajšieho podpredsedu OC kresťanských demokratov Ing. Stanislava Kahanca. Ten získal 85 hlasov z deväťdesiatich možných.

Na II. (**marcovom**) zasadnutí Predsedníctva Regionálneho zväzu SDKÚ v Prešove bol hlavným bodom rokovania voľby podpredsedov regionálneho zväzu SDKÚ. Jeho podpredsedami v Prešovskom kraji sa stali: minister dopravy, pôšt a telekomunikácií Ing. Jozef Macejko, privátny lekár MUDr. Zdeno Velecký, prednosta OÚ v Poprade Ing. Milan Baran, prednosta OÚ v Bardejove JUDr. Ján Pataky, prednosta OÚ vo Vranove nad Topľou MVDr. Igor Pribula. Podpredsedovia, tak ako aj predseda a predsedníctvo, boli zvolení na funkčné obdobie štyroch rokov, resp. do najbližších volieb do orgánov samosprávy krajov.

Novým predsedom prešovskej krajskej rady KDH sa v tajných voľbách **25. 4. 2002** stal jej doterajší podpredseda Ing. Pavol Tarcala, poslanec krajského parlamentu

a zástupca primátora Bardejova. Novými sa stali aj traja podpredsedovia. Za Šariš poslanec prešovského mestského zastupiteľstva a predseda okresného centra KDH vo Vranove nad Topľou a poradca štátneho tajomníka ministerstva zahraničných vecí SR Ing. Jána Figel'a PhDr. Pavol Mačala, PhD. z Jastrabia nad Topľou, za Spiš poslanec krajského parlamentu a vedúci odboru živnostenského podnikania Okresného úradu v Kežmarku Ing. Miroslav Perignáth. Miesto krajského tajomníka KDH získal prednosta Okresného úradu v Stropkove Ing. Jozef Šimko. Jeho krajská rada KDH, ktorá má 34 členov, zvolila za volebného lídra tejto strany v Prešovskom kraji.

Demokratická strana mala **1. 6. 2002** svoj prvý prešovský krajský snem. Zorganizovaný bol najmä preto, lebo sa zmenili stanovy DS. Sobotňajší snem zvolil nové krajské orgány tejto pravicovej strany a jej kandidátov z nášho kraja na septembrové voľby do Národnej rady SR. Vo funkcii predsedu krajskej rady DS potvrdil Ing. Jozefa Jarinu, starostu obce Raslavice v Bardejovskom okrese. Zvolení boli dvaja noví podpredsedovia KR DS – Ing. Jozef Kulan z Vranova nad Topľou a Mgr. Ivan Michalko z Popradu. Nový je aj hospodár KR DS Ing. Dušan Verčimak z Giraltoviec. Tajomník KR DS ostal staronový: René Polačok, asistent poslanca NR SR za SDK, Prešovčana Ing. Arch. Jozefa Kužmu, podpredsedu DS. Za člena predsedníctva DS nominoval krajský snem Bardejovčana RNDr. Vladimíra Savčinského, bývalého poslanca dnes už neexistujúceho Federálneho zhromaždenia ČSFR. Snem zvolil i siedmich kandidátov na poslancov slovenského parlamentu. Za krajského lídra určil Ing. Jozefa Jarinu, druhé miesto v krajskom poradí „prisúdil“ Ing. Arch. Jozefovi Kužmovi. Štvrtou na kandidátskej listine je súkromná lekárka MUDr. Soňa Bázlerová zo Sabinova. Na piatom, šiestom a siedmom mieste sú Veľkošarišania, poslanci mestského zastupiteľstva – zástupca primátora tohto mesta a vedúci odboru živnostenského podnikania Okresného úradu v Prešove Ing. Mikuláš Dráb, ako aj súkromní podnikatelia Ing. Ján Bednerčák a Ing. Štefan Hanigovský.

Prešovskou kultúrnou verejnosťou už niekoľko rokov sledovaná kauza Ruského domu na Hlavnej ulici č. 62 bola v **druhý júnový** týždeň s konečnou platnosťou uzavretá. Podľa rozhodnutia Okresného súdu v Prešove z marca r. 2002 je vlastníkom tejto historickej budovy v centre mesta Prešov jej pôvodný vlastník, t. j. Ruský klub (z r. 1923). Ruský dom bol v roku 1925 zakúpený z finančnej zbierky gréckokatolíckych veriacich karpatoruskej, resp. rusínskej národnostnej orientácie doma aj v zahraničí, osobitne

vysokou sumou prispel na jeho zakúpenie biskup Pavol P. Gojdič. Zámerom Ruského klubu – 1923 je nadviazať na kultúrno – osvetovú činnosť, ktorú klub rozvíjal v čase svojho pôsobenia až do jej zastavenia bývalým totalitným režimom, a to aj v spolupráci s Rusínskou obrodou Slovenska.

Dňa **8. júna 2002** sa listom vzdal miesta predsedu Prešovského miestneho zväzu SDKÚ Pavol Vrždák. Členom predsedníctva miestneho zväzu však aj naďalej ostal. Na poste predsedu ho zatiaľ nenahradil nikto.

Mandátu poslankyne prešovského mestského parlamentu sa **11. júna 2002** vzdala riaditeľka krajského inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie JUDr. Katarína Ďurčanská. Urobila tak listom, v ktorom konštatovala, že sa dňom 1. júna 2002 stala štátnou zamestnankyňou na základe zákona o štátnej službe.

Symbolickým krstom okresnej kancelárie Hnutia za demokraciu (HZD) v Prešove sa v piatok **9. augusta 2002** začala návšteva JUDr. Ivana Gašparoviča, predsedu tejto strany slovenského politického spektra, ktoré hneď zaznamenalo pomerne výrazné preferencie pri odhadoch výsledkov volieb.

V dňoch **20. – 21. septembra 2002** sa konali parlamentné voľby. Jediným Prešovčanom v novom slovenskom parlamente sa stal súkromný podnikateľ Ing. Jaroslav Jaduš, podpredseda okresného predstavenstva HZDS. Na kandidátke HZDS figuroval na 28. mieste (hnutie získalo celkovo 36 mandátov). Z ďalších kandidujúcich Prešovčanov mal najbližšie do parlamentu poverený riaditeľ fakultnej nemocnice s poliklinikou J. A. Reimana, stomatochirurg MUDr. Peter Biroš, člen výkonnej rady ANO (ANO získala 15 mandátov, Biroš figuroval na 21. mieste kandidátky). Krajský predseda strany Smer, elektrotechnik Stanislav Kubánek z Veľkého Šariša, sa tiež pokúšal o poslanecké kreslo a nachádzal sa na 29. mieste kandidátky (Smer mal 25 mandátov).

Vo veľkej zasadačke prešovského Bieleho domu rokovala v piatok **25. októbra 2002** podvečer a večer konferencia miestneho zväzu Dzurindovej SDKÚ. Zúčastnila sa na nej podpredsedníčka Národnej rady SR a SDKÚ Zuzana Martináková.

Naše mesto získalo po komunálnych voľbách, ktoré sa konali **6. – 7. decembra 2002**, nového primátora mesta. Stal sa ním poslanec krajského parlamentu a prednosta okresného úradu, ľavicový demokrat Ing. Milan Benč, kandidát SDE, HZDS, SDA, HZD, SNS a Regionálnej demokratickej hromady Východ, ktorému podporu vyjadrili aj KSS, PhDr. Ivan Benko a PaedDr. Igor Novák, ktorí sa primátorskej kandidatúry vzdali. Primátorské voľby vyhral Ing. Milan Benč so ziskom 9123 hlasov. V poli porazených skončili traja. Kandidát kresťanských demokratov Ing. Juraj Kopčák, primátor od decembra 1994, získal 7816 hlasov. Poslanec krajského parlamentu, prvý zástupca primátora a predstaviteľ SDKÚ Ing. Štefan Kužma, ktorého podporilo SDKÚ, ANO, DS a Smer, obsadil tretie miesto so 7190 hlasmi. Nezávislý kandidát Ing. Ľudovít Malaga bol posledný, mal iba 518 hlasov.

V komunálnych voľbách sa rozhodlo aj o novom 31 – členom prešovskom mestskom zastupiteľstve, v ktorom budú predstavitelia šiestich politických strán. Medzi nich sa prebojoval jediný nezávislý. Oprávnených voličov bolo 70 540, úradné obálky prevzalo 25 339 a odovzdalo 25 324 voličov. Platných hlasov pre kandidátov na poslancov bolo 24 215. Účasť na voľbách bola 35,92 percenta. Najlepší výsledok dosiahli kresťanskí demokrati, ktorí majú 13 poslaneckých mandátov. Z koalície HZDS a SDE sa nedostal do mestského parlamentu ani jeden zo 16 nominantov HZDS – a z 15 nominantov SDE postúpili šiesti. Štvorkoalícia SDKÚ (jedenásť nominantov), ANO (šesť), DS (šesť) a Smer (osem) bude mať jedenásť poslancov: Smer dvoch, ostatní po troch.

V obradnej sieni mestského úradu odovzdala v pondelok **9. decembra 2002** predsedníčka mestskej volebnej komisie Mgr. Ivana Pronerová osvedčenia novozvolenému primátorovi Prešova a novozvoleným poslancom mestského zastupiteľstva.

3. Predreferendové aktivity o vstupe SR do Európskej únie v Prešove

Slovensko v zrkadle Európskej únie bol názov konferencie, ktorá v dňoch **19. 3. – 20. 3. 2002** rokovala v Prešove. Záštitu nad ňou prevzal štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí SR Ján Figeľ. Obsahovú náplň konferencie tvorilo viacero prednášok

napríklad na tému integračný proces Slovenskej republiky do Európskej únie či východné hranice Slovenska ako budúce vonkajšie hranice, s ktorou vystúpil riaditeľ výskumného centra Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, Prešovčan Alexander Duleba.

Počas tretieho **aprílového** týždňa vystúpil na pôde Prešovskej univerzity veľvyslanec Európskej komisie v Slovenskej republike Eric van der Linden s referátom pod názvom Slovensko na ceste do Európskej únie. Toto stretnutie so študentmi usporiadala Študentská spoločnosť pre politické vedy s podporou Európskej únie v rámci grantového programu Nadácie pre podporu občianskych aktivít v SR. Veľvyslanec kladne zhodnotil pokrok Slovenska v hospodárskej oblasti a zdôraznil budúce strategické postavenie SR v EÚ ako jej vonkajšie hranice a zároveň spojiva medzi západnou a východnou Európou. Spolu so študentmi prebral aj otázku dôležitosti verejnej diskusie o vstupe SR do EÚ, výhod a nevýhod z členstva v tomto ekonomicko – politickom zoskupení a zdôraznil potrebu vytvoriť viac príležitostí pre menej privilegované regióny.

Bar interhotela Dukla bol dňa **30. 4. 2002** miestom ďalšieho kola užitočného seriálu verejných diskusií organizovaných Prešovským občianskym fórom, na veľmi aktuálnu tému o predvstupových fondoch Európskej únie na podporu regionálneho rozvoja. Na otázky verejnosti odpovedali dvaja starostovia obcí Dušan Demčák zo Zlatej Bane a Jozef Jarina z Raslavic, riaditeľ tunajšieho Regionálneho Informačného a poradenského centra Ing. Ján Hudacký, vedúci odboru regionálneho rozvoja Úradu Prešovského samosprávneho kraja Ing. Július Takáč a Jana Haľamová z regionálneho pracoviska agentúry Sapard.

Počas popoludnia **15. 5. 2002** sa s občanmi mesta Prešov v klube prešovského hotela Senátor stretol bývalý šéf nemeckej Nadácie Konrada Adenauera, teraz člen jej vedenia a bývalý poslanec Európskeho parlamentu Günter Rinsche. Na podujatí, na ktoré ho pozvala Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku, vystúpil s prednáškou o reforme a rozšírení Európskej únie. Ako ďalej uviedol, je presvedčený o tom, že voľby poslancov do Európskeho parlamentu sa v roku 2004 uskutočnia už aj na Slovensku. Vyhliadky Slovenskej republiky na vstup do EÚ sú podľa jeho názoru „vyslovene dobré“.

Pod záštitou prezidenta SR Rudolfa Schustera a prezidenta Ukrajiny Leonida Kučmu sa v prvom **júnovom** týždni uskutočnila na Zemplínskej Šírave Medzinárodná konferencia

Rady Európy o slovensko – ukrajinskej cezhraničnej spolupráci. Okrem viacerých významných hostí a expertov z oboch susedských krajín, zúčastnil sa na nej aj zástupca primátora mesta Prešov PhDr. Milan Laca, ktorý potvrdil, že išlo o významnú konferenciu, cieľom ktorej bolo hľadať tie najefektívnejšie cesty budúcej cezhraničnej spolupráce. Účastníci konferencie v záverečnom vyhlásení vyjadrili snahu spolupracovať v oblasti výmeny skúseností a implementácie medzinárodnoprávných dokumentov a princípov Rady Európy a OBSE o ľudských právach. Budú oveľa účinnejšie aktivizovať cezhraničnú spoluprácu medzi miestnymi a regionálnymi organizáciami a vládnymi orgánmi na riešenie otázok týkajúcich sa posilnenia vzájomnej dôvery a bezpečnosti, vytvorenia potrebných podmienok pre podnikateľskú činnosť, získanie zahraničných investícií na realizáciu spoločných projektov, vypracovanie a realizáciu spoločnej stratégie ochrany životného prostredia, rozvoja dopravnej a prihraničnej infraštruktúry, vytvorenie spoločného pracovného trhu, rozširovanie kultúrnych a komunikačných vzťahov. Konferencia bola o to významnejšia, že sa na nej zúčastnili aj zástupcovia štátnej a miestnej samosprávy, predstavitelia Prešovského i Košického samosprávneho kraja, takže si mohli vymeniť konkrétne skúsenosti na súčasnú cezhraničnú spoluprácu najmä s akcentom už aj do blízkej budúcnosti.

4. Prešov – metropola Prešovského samosprávneho kraja

Dňa **12. a 13. 2. 2002** sa uskutočnili výberové konania na obsadenie miest vedúcich šiestich odborov úradu prešovského samosprávneho kraja. Vedúcim organizačného odboru sa s pôsobnosťou od 1. 3. 2002 stal JUDr. Eduard Šimko. Za vedúceho odboru regionálneho rozvoja a cestovného ruchu bol s účinnosťou od 25. 2. 2002 vymenovaný Ing. Július Takáč. Miesto vedúceho odboru dopravy získal Ing. Pavel Olejár. Do kresla vedúcej finančného odboru zasadne 25. februára Ing. Mária Holíková. Post vedúceho sociálneho odboru zaujal PaedDr. Anton Blajsko a vedúcou odboru kultúry sa stala Mgr. Eva Arvayová.

Vo štvrtok **14. 3. 2002** zvolilo zastupiteľstvo prešovského samosprávneho kraja členov svojich desiatich komisií, ich predsedov a podpredsedov. Predseda sedemčlenného klubu SDKÚ a prvý zástupca primátora Prešova **Ing. Štefan Kužma** sa stal predsedom komisie kultúry a národnostných menšín. Šéf päťčlenného klubu SDE a prednosta

okresného úradu **Ing. Milan Benč** získal post predsedu komisie správy majetku. Desiatich poslancov zvolil krajský parlament za členov komisií. Ôsmi z nich sú členmi tridsaťčlenného koaličného klubu HZDS a Smer – štyria ako nominanti HZDS a štyria ako nominanti Smeru. Dvaja sa dostali súčasne do dvoch komisií. Zástupkyňa riaditeľa strednej zdravotníckej školy **PhDr. Štefánia Andraščíková** (Smer) do mandátovej komisie a do komisie školstva, telesnej výchovy a šport, právnik **JUDr. Ladislav Lukáč** (HZDS) do mandátovej komisie a do komisie správy majetku. Komerčná právnička **JUDr. Mária Kusendová** (Smer) sa stala členkou komisie regionálneho rozvoja a cestovného ruchu, riaditeľ akciovej spoločnosti Agrostav Prešov **Ing. Ľubomír Červeňák** (Smer) členom finančnej komisie, podpredseda samosprávneho kraja a vysokoškolský pedagóg na Prešovskej univerzite **doc. PhDr. Rudolf Horváth, CSc.** (Smer) členom komisie školstva, telesnej výchovy a športu. Bývalý riaditeľ krajského inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie **Ing. Ján Dobrovič** (HZDS) získal členský post v komisii sociálnej pomoci, riaditeľ prešovskej pobočky Slovenskej agentúry životného prostredia **Ing. Václav Mihok** (HZDS) v komisii územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia, bývalý predseda okresného predstavenstva HZDS a vysokoškolský pedagóg na Technickej univerzite Košice **Ing. Vladimír Uram** v komisii regionálneho rozvoja a cestovného ruchu. Člen klubu SDKÚ a prezident a. s. VSŽ Košice **JUDr. Anton Bidovský** sa dostal do komisie regionálneho rozvoja a cestovného ruchu, predseda osemčlenného klubu poslancov za KDĽH v zastupiteľstve, súkromný lekár **MUDr. Dušan Hruška** zasadol do komisie zdravotníctva.

Na pôde Prešovského samosprávneho kraja sa v **prvý aprílový týždeň** uskutočnilo pracovné stretnutie jeho podpredsedu doc. PhDr. Rudolfa Horvátha, CSc., s riaditeľom Saskatchewanského inštitútu aplikovanej vedy a technológie v Kanade (SIASP) Davidom Harveyom a námestníkom riaditeľa Štátneho inštitútu odborného vzdelávania pri Ministerstve školstva SR Ladislavom Šatkom. Cieľom bolo oboznámiť sa s projektom SIASP, ktorý je zameraný na skvalitnenie slovenského odborného vzdelávania a prípravy.

Podpredseda PSK doc. PhDr. Rudolf Horváth CSc., prijal v polovici **apríla** atašé pre technickú a európsku spoluprácu Jeroma Kella a radcu obchodného úseku Veľvyslanectva Francúzskej republiky na Slovensku Dominiqua Lapierra. Na programe stretnutia bolo predovšetkým nadviazanie vzájomných kontaktov a výmena návrhov na obojstrannú spoluprácu v oblasti cestovného ruchu a medziregionálnej spolupráce vo svetle

doterajších, ale aj budúcich francúzsko – slovenských stretnutí starostov miest a obcí, obecných zastupiteľstiev a predstaviteľov hospodárskeho a sociálneho života oboch krajín. Spoločne hľadali ďalšie cesty, ako pripraviť čo najefektívnejšiu pôdu pre investorov z Francúzska, aby sa títo dostali aj do východoslovenského regiónu. V tejto súvislosti sa hovorilo najmä o možnostiach rozšírenia vzťahov, využitia investícií francúzskych partnerov, s akcentom na oblasť služieb, životného prostredia (spracovanie odpadov), pričom predstavitelia francúzskeho veľvyslanectva hovorili už aj o konkrétnych ponukách v súvislosti s privatizáciou podnikov Vodární a kanalizácie.

Rozsahom a pravdepodobne aj dôležitosťou pre najbližšiu budúcnosť zatiaľ najväčšiu akciu zorganizoval Prešovský samosprávny kraj. Pod vedením predsedu Petra Chudíka sa **9. 5. 2002** predpoludním stretli všetci starostovia a primátori prešovského kraja, aby spoločne prehodnotili súčasné pozície samosprávy a dohodli sa na zásadách mechanizmu pružnej a účinnej spolupráce všetkých jej štruktúr. Za dôležité miesto v tomto smere označili vzájomnú dôveru medzi funkcionármi stupňov samosprávy, počnúc rovnomerným a efektívnym rozdelením finančných prostriedkov, ktoré by mali pomôcť pri položení základov proporcionálneho regionálneho rozvoja.

Prešovský samosprávny kraj, ako v **druhý májový týždeň** informoval jeho predseda Peter Chudík, začal rozvíjať spoluprácu s Pardubickým krajom v Česku a s Európskym klubom, ktorý sídli v hlavnom meste Nemecka Berlíne. Ako predseda PSK skonkretizoval, počas návštevy Pardubic podpísal spolu s hajtmanom tohto kraja Romanom Linekom vyhlásenie o budúcej spolupráci oboch samosprávnych krajov. Ako prvá bola vytýčená úloha nadviazať kontakt na úrovni kultúrnej a na úrovni vzdelanosti, čo by potom malo mať nadväznosť aj na ekonomiku a hospodárstvo.

V Župnom dome v Košiciach bola **29. 5. 2002** podpísaná rámcová dohoda o spolupráci medzi Košickým a Prešovským samosprávnym krajom. Dokument podpísali ich predsedovia – za košický RNDr. Rudolf Bauer a za prešovský MUDr. Peter Chudík. Dohoda nadobudla platnosť a účinnosť dňom podpisu a oba samosprávne kraje ju uzavreli na dobu neurčitú. Uvádza sa v nej, že košický a prešovský samosprávny kraj budú napr. koordinovať a podporovať spoločné projekty regionálneho rozvoja, pri aktualizácii územných plánov zosúladiť územný rozvoj, budú presadzovať rozvoj svojich území spoločnými projektmi na získavanie prostriedkov z fondov Európskej únie, uľahčovať

spoluprácu v oblastiach vedy, školstva a kultúry, podporovať spoluprácu v humanitnej a v sociálnej oblasti. Obidve samosprávne kraje sa dohodli, že plnenie úloh, uvedených v dokumente, zabezpečí konzultačná skupina, ktorá sa má schádzať spravidla raz za štvrt'rok.

Predseda Prešovského samosprávneho kraja MUDr. Peter Chudík a riaditeľ úradu samosprávy Ing. Alexander Ernst prijali **30. 5. 2002** programového riaditeľa slovenského vysielania /clevelandského rádiového klubu pána Milana Kobulského. Rokovali spolu o možnostiach pravidelnej informačnej výmeny medzi prešovskou samosprávou a slovenskou komunitou v Clevelande a širokom okolí. Slovenské vysielanie totiž oslovuje našincov až na území južnej Kanady, na druhom brehu Erijského jazera. Približne teda ide o 600 tisíc Slovákov. Obe strany konštatovali, že výmena informácií by prispela na jednej strane k spetreniu slovenského vysielania, zároveň by však došlo aj k oživeniu užitočných kontaktov pre obe strany.

V druhej polovici posledného **májového** týždňa sa konala pravidelná porada riaditeľov úradov samosprávnych krajov, tentoraz na prešovskej pôde. Z ich stretnutia vzišiel návrh trinástich požiadaviek, ktoré chcú predložiť na spoločnom rokovaní so štátnymi tajomníkmi a generálnymi riaditeľmi príslušných sekcií ministerstiev financií a vnútra, v súvislosti s financovaním chodu úradov VÚC, s financovaním a najmä oddlžením školských, sociálnych a kultúrnych zariadení. Žiadajú však aj spracovanie takých návrhov na legislatívne úpravy Zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších úprav, ktoré by odstránili dvojkoľajnosť riadenia a zabezpečili rovnosť príležitostí. Prítomní zástupcovia úradov samosprávnych krajov sa zároveň dohodli na tom, aby zastrešenie a koordináciu projektu Budovanie infraštruktúry zariadení sociálnych služieb pre postihnutých občanov vykonával PSK formou vybudovania projektu. S tým, že pri prerozdeľovaní zdrojov na tieto účely bude zabezpečené zachovanie rovnosti kritérií pre všetky VÚC. Na záver svojho rokovania formulovali radikálnu požiadavku, aby krajské a okresné úrady okamžite zastavili presuny hnutel'ného a nehnuteľného majetku tých organizácií, ktoré po 1. júli prejdú do zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC.

Konečnú pracovnú verziu dokumentu pod názvom Strategický plán rozvoja mesta Prešov schválila **12. júna 2002** komisia pre strategický rozvoj v našom meste, ktorej

šéfoval súkromný podnikateľ Ing. Matúš Murajda. Tento dokument označil predseda komisie za strategickú víziu. Po schválení v mestskom zastupiteľstve sa môže začať jej plnenie. Ako Ing. Murajda uviedol, niektoré myšlienky sú nadčasové, možno ich realizácia potrvá päť, desať alebo i pätnásť rokov, ale dôležité je, že takýto materiál ukazuje cestu a vytvára podmienky, aby tu bol dostatok podnikateľských a pracovných príležitostí. Tvorivý tím pozostával z 39 členov, no do práce sa zapojili aj ďalší, celkove približne osemdesiat ľudí. Konzultantom pri príprave dokumentu bola firma Berman Group a projektovým manažérom Ing. Petr Adámek.

V pondelok **29. júla 2002** odcestovala do rumunského Baia mare delegácia Prešovského samosprávneho kraja na medzinárodný festival Dni Karpatského Euroregiónu. Ten začal 22. júla maliarskym sympóziom a skončil 3. augusta folklórnym festivalom. Zúčastnili sa ho zástupcovia z Poľska, Maďarska, Rumunska, Ukrajiny, Rumunska a Slovenska. Zástupcovia PSK sa v Baia mare zdržali tri dni a zúčastnili sa odborného programu a viacerých spoločenských podujatí, pričom na jednom z nich sa vedúca odboru kultúry PSK predstavila v kroji a zaspievala niekoľko ľudových piesní.

Predseda PSK Peter Chudík absolvoval **6. augusta 2002** dve rokovania na bratislavských ministerstvách. Najskôr sa zúčastnil podpísania Kolektívnej dohody vo verejnej službe na rok 2003 na ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny. Potom bol partnerom ministerstva životného prostredia pri podpise Zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov pre známu tatranskú školu v prírode Detský raj v Tatranskej Lesnej, na ktorej rekonštrukciu vyčlenilo ministerstvo 1,5 milióna korún.

Pre ďalší rozvoj susediacich prihraničných regiónov na spoločnej poľsko – slovenskej hranici bol piatok **9. augusta 2002** významným medzníkom. Na Úrad Prešovského samosprávneho kraja zavítala delegácia severných susedov z Malopoľského vojvodstva. Skupinu zloženú z vedúcich odborov vojvodstva viedol maršalek Marek Nawara a jeho zástupca Jan Wieczorokowski. Susedia prišli tentoraz nielen predstaviť svoj región a jeho možnosti a prednosti, ale zároveň deklarovat' svoj záujem na úzkej a pre obe strany užitočnej spolupráci v predvstupovom období do Európskej únie. Práve preto bolo vrcholným aktom stretnutia demonštratívne podpísanie Spoločného vyhlásenia o „svojom záujme na vytváraní podmienok pre všestranný rozvoj vzájomných kontaktov a spolupráce, a ochotne hľadať nové, účinnejšie a efektívnejšie metódy a formy

spolupráce pri príprave a realizácii spoločných projektov a programov v procese očakávaného vstupu oboch krajín do Európskej únie.“

V pondelok **9. septembra 2002** sa po prvýkrát zišla Rada primátorov a starostov. Tento poradný orgán predsedu PSK má spolu 13 členov, pričom stretnutia sa zúčastnilo 11. Primátori a starostovia venovali najväčšiu pozornosť pripravovanému Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského kraja. Členovia rady taktiež upozorňovali na budovanie technickej infraštruktúry či povodňovú preventívu. Zdôraznili, že osobitnú pozornosť treba venovať rómskej problematike. Rada sa zaoberala aj prechodom kompetencií v školstve, zdravotníctve a sociálnej oblasti.

Vo štvrtok **22. augusta 2002** prišiel na PSK list z Heraldického registra SR pri ministerstve vnútra. Predseda komisie PhDr. Peter Kartous v ňom informoval, že symboly PSK, erb a pečať sú zapísané v Heraldickom registri SR pod signatúrou P – 161/2002, na základe predchádzajúceho súhlasu ministerstva. Kým dnes už známy erb kraja má tvar štiepeného štítu, pečať je okrúhla, uprostred s erbom samosprávneho kraja a dole sa začínajúcim odstredivým kruhopisom Prešovský samosprávny kraj. V utorok **24. septembra 2002** schválil krajský parlament na svojom zasadnutí aj vlajku. Na rokovanie krajského parlamentu sa dostali štyri. Predtým sa k nim „neformálne“ vyjadrila heraldická komisia Ministerstva vnútra. Schválená vlajka je štvorfarebná. Horný pás je biely, pás pod ním žltý, ďalší je modrý a spodný pás je červený. Autorom víťazného návrhu bol predseda samosprávneho kraja MUDr. Peter Chudík.

Na oficiálnej návšteve kraja Möre og Romsdal v Nórsku bol predseda PSK MUDr. Peter Chudík. Odcestoval v stredu **9.** a vrátil sa v pondelok **14. októbra 2002**. Spolu s ním navštívila Nórsko delegácia, v ktorej boli dvaja poslanci krajského parlamentu PaedDr. Dušan Majerčák a Ján Mandulák. Prešovčania sa v Mörge og Ramsdal stretli s predsedom tohto kraja Olem Overlandom i s primátorom mesta Molde Rolfom Myhrem a rokovali aj s predstaviteľom združenia nórskeho miest a obcí Larsom Ramstodom. Hlavným cieľom bolo nadviazať spoluprácu medzi PSK a krajom Mörge og Romsdal, ktorú by financovalo v prvom rade Ministerstvo zahraničných vecí Nórskeho kráľovstva. Dohodli sa, že usporiadajú konferenciu o rozvoji regionálnej demokracie – jednu v našom meste a jednu v Nórsku. Možná je tiež recipročná výmena študentov i pedagógov stredných škôl z obidvoch samosprávnych krajov.

Pardubický kraj a PSK môžu začať spolupracovať aj oficiálne. Spečatené to bolo dohodou, ktorú **22. októbra 2002** podpísali v našom meste Hajtman Pardubického kraja Roman Linek a predseda PSK Peter Chudík. Na slávnostnom akte podpisu bol prítomný aj veľvyslanec Českej republiky na Slovensku Rudolf Slánský. Podpísaný dokument je rámcový. Predpokladá spoluprácu Pardubického kraja a PSK vo viacerých oblastiach. Napríklad pri výmene skúseností zo získavania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie, v kultúre, školstve, cestovnom ruchu, ochrane životného prostredia, v zdravotníctve.

Riaditeľ Úradu PSK Ing. Alexander Ernst prijal **koncom októbra 2002** zástupcov troch francúzskych folklórnych súborov, ktoré boli na vystúpení na Slovensku. Súbory sa predstavili na Dňoch francúzskej kultúry v Brezne a potom sa presunuli do Prešovského kraja. V utorok 29. októbra úspešne vystúpili v Gymnáziu v Sabinove a v Divadle Alexandra Duchnoviča v Prešove. Súbor Bretonskí muzikanti má už niekoľkoročné kontakty so Slovenskom. Zásľuhu na tom má vedúci súboru, pán Daniel Compagnon. S manželkou sú členmi krajanského spolku Nádej z Paríža, ktorý má viac ako 1000 členov. Tentoraz si spolu s ním na Slovensko prišli zatancovať aj súbory La gatinaise, ktorý pestuje folklór Klede France a Le echassiers s folklórom regiónu Landies.

V stredu **6. novembra 2002** sa predseda PSK Peter Chudík zišiel s členmi Rady primátorov a starostov. Primátori a starostovia, ktorí zastupujú regionálne združenia ZMOS, pripomienkovali návrh Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja. Zároveň navrhli aj pravidelné stretnutia odborníkov na regionálny rozvoj v rámci PSK, ktorí by si na stretnutiach priamo v teréne vymieňali skúsenosti a poznatky.

Dohoda o spolupráci medzi PSK a samosprávnym krajom Møre og Romsdal v Nórsku bola v stredu **18. decembra 2002** podpísaná predsedom PSK MUDr. Petrom Chudíkom. V dohode sa uvádza o. i., že v začiatkovej fáze sa spolupráca oboch samosprávnych krajov bude rozvíjať v siedmich oblastiach. Vývoj demokracie, školenie orgánov samosprávneho kraja, vzdelávanie, regionálny hospodársky rozvoj, kultúra, ochrana životného prostredia a výmena mladých pracovníkov. Takmer všetky výdavky

s tým spojené uhradí samosprávny kraj Møre og Romsdal z peňazí Ministerstva zahraničných vecí Nórskeho kráľovstva.

4.1 Krajský úrad v Prešove

Úrad Prešovského samosprávneho kraja prvý raz vo svojej zatiaľ krátkej existencii rokovoval **28. 2. 2002** medzinárodne. Riaditeľa tejto inštitúcie Ing. Alexandra Ernsta navštívil 27. 2. 2002 Španiel Julio Fuster z Madridu, zástupca Corporate Solutions, v spoločnosti reprezentantov prešovských podnikateľov na čele s predsedom krajskej rady Združenia podnikateľov Slovenska Ing. Rastislavom Stolárikom, na podnet ktorých sa stretnutie uskutočnilo. Ing. A. Ernst vysvetlil vedúcemu projektu Phare pre podporu malého a stredného podnikania úlohy a postavenie krajskej samosprávy v tomto procese. Vzájomná spolupráca by mala vyústiť do vzniku podnikateľského servisného centra, ktoré bude aktívne a kompletne pomáhať žiadateľom o pomoc fondov Phare pri tvorbe projektov a súvisiacich činností v rámci jednotlivých podnikateľských oblastí.

Sumarizáciou sa dá nazvať dvojdňová konferencia v poľskom Rzesowe, ktorú **v prvej polovici septembra 2002** spoločne s tamojším krajským úradom práce zorganizoval aj prešovský krajský úrad práce. Účastníci, teda zástupcovia organizujúcich úradov i ministerskí úradníci, spoločne vyhodnocovali takmer ročnú realizáciu programu Dobrá rada – profesijné poradenstvo v Euroregióne Karpaty. Jeho cieľom bolo oboznamovať špecialistov z prihraničných krajov – Podkarpatského a Prešovského, zaoberajúcich sa problematikou nezamestnaných, so špecifikami na miestnych trhoch práce i s metódami a technikami poradenstva.

4.2 Okresný úrad v Prešove

Na stretnutí s novinármi **7. 1. 2002** informoval prednosta Okresného úradu v Prešove Ing. Milan Benč prítomných o aktuálnom stave pracovníkov tohto úradu miestnej štátnej správy. V roku 2002 je ich o 58 menej ako v predchádzajúcom roku. Súvisí to s odčlenením katastrálneho odboru od okresného úradu aj s presunom niektorých kompetencií zo štátnej správy na samosprávy obcí a miest, respektíve na samosprávu prešovského vyššieho územného celku. Spolu s katastrálnym odborom odišlo podľa M.

Benča 48 pracovníkov, sedem matrikárok, čo je prepočítaný tabuľkový počet, sa stalo zamestnankyňami miest a obcí, o troch sa znížil počet pracovníkov odboru regionálneho rozvoja a iných odvetvových vzťahov. V súčasnosti má okresný úrad 243 pracovníkov.

5. Prešov v celoslovenskom kontexte

V dňoch **13. – 14. júna 2002** sa v Prešove uskutočnil workshop Národnostná situácia v prihraničných obciach Slovenska a Ukrajiny. Bol venovaný príprave realizácie spoločného projektu Prešovskej spoločnosti pre integráciu Slovenska a Združenia prihraničných orgánov samosprávy Zakarpatska v Užhorode. Projekt, ktorý získal podporu Karpatskej nadácie, sa zameriava na monitorovanie medzietnických vzťahov v národnostne zmiešaných oblastiach Karpatského euroregiónu. Pri organizačnej príprave podujatia pomohlo aj vedenie a žiačky Strednej zdravotníckej školy v Prešove.

Prešovčanka Eva Džodlová sa v sobotu **2. marca 2002** v Bratislave stala Miss Universe SR. Členka súboru mažoretiek PKO bola horúcou kandidátkou na jeden z titulov a výberový casting zvládla na jednotku.

6. Významné návštevy v Prešove

So zavádzaním projektu Roma 2000 do praxe sa oboznámili počas návštevy nášho krajského mesta **17. 1. 2002** veľvyslanec Belgického kráľovstva v Slovenskej republike Francois del Marmol a predstaviteľka cudzineckého úradu belgického ministerstva vnútra Marianne Verdurme. Tento projekt, ako objasnil zástupca Belgického Červeného kríža na Slovensku a koordinátor projektu Roma 2000 Peter Németh, je zameraný na rómske komunity ako aktivita Belgického ČK. Je orientovaný na tri oblasti – vzdelávanie, zdravie a sociálny program. Vo vzdelávaní na rómske deti predškolského veku, na kontakt so školákmi, v ďalších oblastiach na osobnú hygienu, bytovú hygienu, udržiavanie životného prostredia aj na voľnočasové aktivity, na vybudovanie komunitného centra. Celý projekt zastrešuje administrácia Belgického ČK a podporuje ho, aj finančne, belgická vláda.

Pred ukončením svojej diplomatickej misie na Slovensku zavítal v **máji** na prešovskú radnicu mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Spolkovej republiky Nemecko Frank Lambach, kde ho prijal primátor mesta Ing. Juraj Kopčák. Prostredníctvom prvého muža Prešova poďakoval občanom mesta, ale i celému regiónu, kde sa veľmi rád a často vracal, stretával otvorených a príjemných ľudí, získaval cenné poznatky pre svoju náročnú diplomatickú prácu. Na druhej strane primátor Ing. Juraj Kopčák poďakoval diplomatovi za jeho neúnavnú angažovanosť, milé stretnutia a návštevy nielen Prešova, za aktívnu podporu za to, aby sme sa stali členmi Európskej únie a Severoatlantickej aliancie, súčasťou modernej európskej spoločnosti, kam podľa jeho vyjadrenia už dnes vlastne aj patríme.

Počas víkendu **8. – 9. júna 2002** sa v Prešove v rámci svojej cesty po Európe zastavili dve Američanky – pani Gloria Oatisová a pani Cecilia Kochová, ku ktorým sa pripojila aj pani Sharon Richardsonová. Pani Richardsonová a jej manžel pôsobia na Slovensku, konkrétne v Banskej Bystrici, ako členovia Amerických mierových zborov už vyše roka. Táto vzácna návšteva neprišla náhodou. Pred časom zavítala do miesta bydliska Američaniek – Milwaukee v štáte Wisconsin – pani Mária Magáčová, zástupkyňa riaditeľky Knižnice Pavla Országha Hviezdoslava, aby si okrem iného pozrela aj tamojší systém vypožičiavania kníh. Počas obchádzky si dámy, ktoré pracujú v tamojšej knižnici, pozreli nielen zaujímavosti východného Slovenska, ale aj prešovskú knižnicu. Všetky tri návštevníčky svorne potvrdili, že ich naša krajská knižnica prekvapila. Najviac ich však upútala detská knižnica Slniečko, pretože nič podobné v svojom meste nemajú. Rovnako pochválili aj náš bezpečnostný systém a v dobrom závideli i pravidelnú obmenu kníh, ktorá sa u nich koná iba raz za dvanásť rokov.

Primátor mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák prijal **17. júna 2002** na radnici nového mimoriadneho a splnomocneného veľvyslancu Rakúskej republiky na Slovensku Martina Bolldorfa, ktorý zavítal do Prešova na prvú oficiálnu návštevu po nástupe do diplomatickej funkcie. Zaujímal sa o pripravenosť nášho regiónu na vstup Slovenska do Európskej únie, najmä pokiaľ ide o ekonomické vyrovnávanie sa s ostatnými regiónmi. Rakúsky diplomat sa informoval ďalej o bezpečnosti slovensko – ukrajinskej hranice, po vstupe do európskych štruktúr a o projektoch, v prvom rade o rómsku komunitu, pri riešení problematiky v súvislosti s národnostnými menšinami. Veľvyslanec Martin

Bolldorf, po prezretí si centra mesta, vyjadril obdiv a prekvapenie nad jeho kultúrnou a kultivovanou atmosférou. Mimoriadneho veľvyslanca prijal aj predseda PSK MUDr. Peter Chudík.

V rámci návštevy Slovenska v súvislosti s rokovaním Karpatského euroregiónu zavítala do Prešova v stredu **19. júna 2002** delegácia Saského krajinského snemu zo Spolkovej republiky Nemecko na čele s predsedom jeho Ústavnoprávneho a právneho výboru Volkerom Schimpffom. V Prešove sa členovia delegácie dopoludnia stretli s predstaviteľmi štátnej správy a popoludní položili veniec na prešovskom cintoríne v časti, kde sú pochovaní, alebo majú náhrobky nemeckí vojaci, ktorí padli na Východe Slovenska počas 2. svetovej vojny. Spoločnosť starostlivosti o nemecké vojnové hroby existuje na Slovensku od roku 1993 a zastupuje záujmy Nemeckého ľudového zväzu. Jej hlavným koordinátorom v Prešove je Prešovčan Michal Bochin. Úlohou spoločnosti je vyhľadávanie a prieskum hrobových polí, zabezpečenie exhumačných prác, stavebná príprava a výstavba cintorínov, ale i napríklad organizovanie brigád mládeže, kde mladí Slováci cestujú do Nemecka a naopak, či organizovanie pietnych aktov. Na prešovskom cintoríne pribudlo v ostatných rokoch k 400 pôvodne pochovaným nemeckým vojakom, ktorí padli počas 2. svetovej vojny aj 1100 ďalších, prenesených z jeho okolia. Cintorín bol obnovený na náklady Nemeckého ľudového zväzu.

V **júni 2002** pricestoval na pozvanie štátneho tajomníka MO SR Jozefa Pivarčího na návštevu Slovenska štátny tajomník Ministerstva obrany Ukrajiny Oleksandr Mykolajovyč Olijnyk. Cieľom ich stretnutia bolo nadviazať na spoločné rozhovory počas cesty štátneho tajomníka MO SR Jozefa Pivovarčího na Ukrajinu, ktoré sa týkali predovšetkým spolupráce vo vojenskej oblasti, reformy ozbrojených síl oboch krajín a otázok súvisiacich s rozširovaním NATO. Ukrajinská delegácia zavítala aj na leteckú základňu v Prešove, kde sa zoznámila s jej organizačnou štruktúrou, úlohami a hlavne druhmi výzbroje.

Počas dvojdnovej návštevy východného Slovenska **začiatkom augusta 2002** zavítal mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Rakúskej republiky na Slovensku Martin Balldorf, už po druhýkrát od nástupu na diplomatický post, aj do Prešova, kde ho na radnici prijal primátor mesta Ing. Juraj Kopčák. Predmetom jeho záujmu bol život a problémy rómskej komunity, konkrétne projekty, ktoré naša republika v spolupráci

s rôznymi inštitúciami, najmä v rámci pomoci a fondov aj krajín EÚ, pripravuje a v praxi realizuje. Diplomati si bol aj preto pozrieť život Rómov v Jarovniciach a veľmi otvorene o súčasnej zložitej situácii tejto komunity v transformujúcej sa spoločnosti, ktorá sa pripravuje na vstup do európskych štruktúr, diskutoval aj s predstaviteľmi košickej rímsko – katolíckej arcidiecézy, pretože cirkev by podľa neho mala v tomto smere zohrať tiež významnú úlohu. V Prešove si prezrel byty Pod Hrádkom na Solivare, zdevastované byty, ktoré po rómskych rodinách zostali na Majakovského a Sabinovskej ulici a s veľkým záujmom sa stretol s obyvateľmi tejto komunity v lokalite Stará tehelňa.

Začiatkom októbra 2002 bola na oficiálnej návšteve PSK delegácia z ruskej Vologdy. Predseda PSK Peter Chudík a gubernátor Vologdskej oblasti Viačeslav Pozgaľov podpísali spoločné vyhlásenie o spolupráci. Podpis bol podľa nich prvým krokom k otvoreniu spolupráce. Súčasťou oficiálnej delegácie z Vologdskej oblasti bola aj podnikateľská misia. Medzi jej členmi boli zástupcovia drevospracujúceho, potravinárskeho, plynárskeho a chemického priemyslu. Sedem podnikateľov navštívilo firmy Chemes Humenné, Šarišské pekárne a cukrárne, Křížik, Sanas, Enzymuu a Kronospan. Na pôde PRK SOPK sa uskutočnili bilaterálne rozhovory s ďalšími firmami z východného Slovenska. Členkou delegácie bola i generálna riaditeľka Nadácie ruského deda Mráza Irina Vasilieva.

II. Školstvo a osвета

1. Predškolské zariadenia, základné školy a špeciálne školstvo

Vo vysokoškolskom klube v hoteli Senátor stretol sa večer **16. januára 2002** primátor mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák s vedúcimi pracovníkmi základných a materských škôl. Celé stretnutie sa nieslo v duchu neformálnej diskusie na tému prechodu kompetencií od 1. júla 2002 z okresného úradu na samosprávu. V dôsledku tejto zmeny sa hovorilo o zlepšení vzájomnej komunikácie medzi mestom a materskými a základnými školami.

Základná škola Šmeralova 25 otvorila v školskom roku **2002/2003** opäť 1. ročník pre deti mimoriadne nadané. Do tejto triedy mohli rodičia prihlásiť dieťa, ktoré absolvovalo psychologické vyšetrenia, je emočne i sociálne zrelé a jeho inteligenčný kvocient je vyšší ako 130. Počet detí v triede je 15 – 17, deti vyučujú súčasne dve učiteľky.

Na Základnej škole internátnej pre sluchovo postihnutých v Prešove prebieha **od januára 2002** výučba anglického jazyka. Zavedenie nepovinného predmetu Anglický jazyk na škole je jedným z konkrétnych výsledkov práce na projekte programu Sokrates. Hlavným zámerom tohto projektu je priblížiť cez partnerstvo škôl Európu deťom, precítiť rodnú krajinu v rámci európskeho kontextu a uviesť ich do „európskeho“ občianstva. Účasťou v skupine a spoločnosti identifikovať miesto nepočujúcich a nedoslýchavých v 21. storočí. Získavať bohatšie vedomosti o európskej kultúre, o kultúre komunity nepočujúcich a celej spoločnosti, vymieňať si pracovné skúsenosti a metódy medzi pedagógmi. Jedným z prvých krokov pri realizácii projektu bolo stretnutie partnerských škôl v Prešove v dňoch 24. – 29. novembra 2001. Na stretnutí sa zúčastnili pedagógovia z Českej republiky (Ostrava, Hradec Králove), z Litvy (Kaunas) a zo Španielska (Madrid). Dohodli sa jednotlivé kroky postupu prác na projekte, bol vypracovaný plán aktivít na ďalší rok, bolo realizované púšťanie balónov s emblémom EÚ spolu s počujúcimi deťmi na škole sv. Mikuláša a pantomimické a divadelné predstavenie sluchovo postihnutých detí z Prešova.

Vďaka projektu Infovek, aj žiaci v ZŠ s 1. – 4. ročníkom v Záhradnom majú možnosť aktívne a cieľavedome v rámci vyučovacieho i mimovyučovacieho procesu učiť sa pracovať a využívať možnosti výpočtovej techniky a internetu. Za prítomnosti predstaviteľov štátnej správy, prednostu Okresného úradu v Prešove Ing. M. Benča, jeho zástupcu Ing. F. Olhu, vedúcej OŠMaTk PaedDr. G. Šillovej, riaditeľa Školského inšpekčného centra v Prešove Dr. V. Švidroňa, CSc., školských inšpektorov, starostu obce Záhradné Ing. A. Gašpara, predsedu RD Záhradné Ing. J. Klímu, sponzorov a rodičov bola **v júni 2002** v spolupráci s projektom Infovek slávnostne otvorená jedna z prvých multimedialných učební v neplno organizovanej základnej škole v okrese Prešov.

2. Stredné a odborné školstvo

Aj **v januári 2002** prebiehal na Obchodnej akadémii na Volgogradskej ulici tzv. Hospodársky týždeň. Dáva študentom možnosť na niekoľko dní premeniť sa na úspešných podnikateľov, ktorí majú v rukách prosperujúci podnik. Je to vlastne veľká hra na veľké podnikanie, kde sa riešia nezvyčajné a nečakané situácie. Tento projekt mal svoju premiéru v roku 1991, o rok neskôr sa stal už jedným z voliteľných predmetov v rozsahu 40 vyučovacích hodín, ktorý absolvujú študenti formou týždenného kurzu. Cieľom celého projektu je netradičným spôsobom sprostredkovať študentom problematiku trhového hospodárstva a naučiť ich chápať myšlienkový svet podnikateľského prostredia. Je určený pre študentov tretích ročníkov stredných škôl rôzneho druhu. Projekt podporuje Nadácia Ernsta Schmidheinyho.

V sále Parku kultúry a oddychu mali **v januári 2002** svoju stužkovú slávnosť prví štvrtáci novootvoreného Súkromného gymnázia v Prešove. Otvárací ceremoniál bol poznačený puncem originality. Invenčnosť študentov sa prejavila v plnej miere, ponúkli program, na ktorom sa všetci dobre pobavili. Mladých maturantov prišiel podporiť aj rektor Prešovskej univerzity prof. Karol Feč. S maturitným večierkom boli spokojní nielen tí, kvôli ktorým sa to celé udialo, ale aj rodičia, hostia a najviac vari PhDr. Adriana Šindleryová a riaditeľ školy Mgr. Jaroslav Valaštiak.

Obchodnú cvičnú firmu pri prešovskej Euroškole, projekt, ktorý finančne podporuje Národný úrad práce prostredníctvom Okresného úradu práce v Prešove, **28. januára 2002** predpoludním slávnostne otvorili v priestoroch na Kmeťovom stromoradí č. 4. Ako zdôraznil riaditeľ školy MVDr. Milan Pribula, dušou projektu je Wolfgang Gärthe zo Stockstadtu, konateľ Euroškoly v Nemecku, ktorý sa tiež zúčastnil na slávnostnom otvorení. Obchodná cvičná firma je projekt, zameraný v súčasnosti na vzdelávanie mladých nezamestnaných. Tých je doň zapojených 25. V obchodnej cvičnej firme bude okrem teórie pre účastníkov dôležité aj absolvovanie praxe, ktorá bude prebiehať aj v konkrétnych firmách.

Deň 28. marec je dňom, počas ktorého si pripomíname narodenie J. A. Komenského a zároveň sviatok Dňa učiteľov. Tohtoročný **28. marec** bol obzvlášť významný pre PhDr. Evu Ondříkovú, riaditeľku Domova mládeže na Sabinovskej ulici v Prešove. Za jej prínos a dosiahnutie mimoriadnych úspechov v oblasti výchovy a vzdelávania bola odmenená poctou pre pedagógov najvyššou Medailou sv. Gorazda, ktorú prevzala z rúk ministra školstva ako výraz ocenenia za aktívny a tvorivý prístup k práci. Svoje vedomosti využíva PhDr. Ondříková aj ako externá pracovníčka Metodicko – pedagogického centra v Prešove a ako členka Celoslovenskej sekcie Domovov mládeže.

Začiatkom novembra 2002 si pripomenula Stredná priemyselná škola elektrotechnická v Prešove päťdesiate výročie svojho vzniku. Hoci pred polstoročím mala iba 120 žiakov a 7 učiteľov, dnes nájdeme v zozname jej absolventov 5542 mien. SPŠE je jednou z dominantných stredných škôl na východnom Slovensku. V súčasnosti sa v nej študujú dva odbory: elektrotechnika so zameraním na automatizačnú techniku, oznamovaciu techniku, elektronické počítačové systémy, elektroenergetiku a technické a informačné služby v elektrotechnike. V školskom roku 2002/2003 má 19 tried, 522 žiakov, 54 pedagogických zamestnancov, 18 nepedagogických zamestnancov. Poskytuje úplné stredné vzdelanie s maturitou. Za polstoročie vychovala tisícky absolventov, ktorí sa uplatnili najmä ako elektrotechnici, pracujú aj vo vedeckom výskume, avšak nájdeme medzi nimi i mnoho novinárov, právnikov, politikov, manažérov či kňazov.

Gymnázium J. A. Raymana v Prešove sa v **novembri 2002** zapojilo do nového medzinárodného projektu Učíme sa spolu. Projekt rozbehlo súkromné gymnázium Pod Vyšehradom v Prahe a ako partnerské školy si vybralo zástupcov krajín patriacich do

Višegrádskej skupiny. Tento projekt podporuje aj Višegrádsky fond a záštitu nad ním prevzal veľvyslanec SR v Prahe pán Ladislav Ballek. Hlavným cieľom je umožniť študentom prostredníctvom rôznych kultúrnych, športových a iných neformálnych stretnutí vzájomne sa lepšie spoznať, získať informácie o živote našich stredoeurópskych susedov a nadviazať nové priateľstvá.

Študenti a ich pedagógovia na hotelových školách v poľských Pionkach, ukrajinskom Kyjeve a slovenskom Prešove sa **12. decembra 2002** stretli na našej pôde so zámerom predviesť vianočné zvyky svojich národov nielen v tom folklórnom, ale predovšetkým kuchynskom zmysle. Poliaci sa prezentovali napríklad pečenými kačacími stehienkami a ďalšími vianočnými dobrotami, Ukrajinci skvelými jarabičými vajíčkami, vianočným koláčom, zubáčmi i vianočnými košíkmi z melónu. Prešovčania sa prezentovali tradíciou – od kapustnice po skvelé varené cestoviny so syrovou omáčkou a s neprekonateľným hriatym. Najdôležitejšou črtou medzinárodného stretnutia s názvom Slované Vianoce však bola príjemná atmosféra, ktorú si pochvaľovali najmä bývalí pedagógovia prešovskej hotelovej akadémie.

3. Vysoké školstvo

Na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Prešovskej univerzity, ktoré sa uskutočnilo **21. januára 2002** v dvorane Evanjelického kolégia v Prešove bol udelený titul Doctor honoris causa (Dr.h.c) profesorovi Štátnej univerzity v Užhorode Dmytrovi Semakovi, DrSc. Diplom prof. Semak prevzal z rúk rektora PU PhDr. Karola Feča, CSc. za účasti predstaviteľov diplomatického zboru, poslancov NR SR, predstaviteľov regionálnej a miestnej samosprávy, štátnej správy, cirkevných hodnostárov, academickej verejnosti a ďalších hostí. Spolupráca prof. Semaka s prešovskými akademickými pracoviskami trvá už tri desaťročia. Na prešovskej katedre fyziky pôsobil ako hosťujúci profesor. Spolu s prešovskými fyzikmi publikoval mnoho vedeckých prác, aktívne sa zúčastňoval vedeckých konferencií, pôsobí ako vedecký konzultant. Profesor Semak taktiež sprostredkoval a aktívne prispel k vzniku spolupráce medzi pracoviskami iných vedných disciplín na Prešovskej Univerzite v Prešove a Štátnej univerzite v Užhorode.

Prvý august 2002 sa zapísal do histórie Prešovskej univerzity, pretože jej oficiálne pribudla nová fakulta zdravotníctva. Počas slávnostného aktu odovzdal rektor Prešovskej univerzity profesor Karol Feč poverovací dekrét PhDr. Anne Eliášovej, ktorá vdýchla život novej fakulte. Na tomto významnom podujatí bol prítomný i minister zdravotníctva SR Roman Kováč, ktorý zároveň odovzdal dekrét o transformácii nemocnice J. A. Reimana na fakultnú jej poverenému riaditeľovi MUDr. Petrovi Birošovi. Na základe tohto dekrétu sa teda nemocnica J. A. Reimana od 1. augusta nazýva fakultnou nemocnicou s poliklinikou.

III. Duchovný a cirkevný život

V utorok večer **8. januára 2002** sa na novoročnom stretnutí s predstaviteľmi cirkví a náboženských obcí v Prešove zišiel primátor mesta Ing. Juraj Kopčák. Jednotlivé cirkvi a náboženské obce tu reprezentovali ich predstavení. Rímskokatolícku cirkev zastupoval dekan Stanislav Stolárik, gréckokatolícku cirkev reprezentoval generálny vikár Ján Zavacký, za východný dištrikt evanjelickej cirkvi augsburského vyznania prijal pozvanie biskup Igor Mišina, pravoslávna cirkev v českých krajinách a na Slovensku tu mala zástupcu v osobe metropolitu Nikolaja, arcibiskupa prešovského, a za Židovskú náboženskú obec v Prešove sa novoročného posedenia zúčastnil jej predseda Imrich Šiovič. Duchovnú atmosféru doplnili i kňazi z františkánskeho rádu v Prešove a ďalší predstavitelia duchovného života. Všetkým týmto zúčastneným adresoval primátor Ing. Juraj Kopčák milé a povzbudzujúce slová v podobe poďakovania za spoluprácu v uplynulom roku, za pôsobenie v meste, formovanie morálky a za všetko čo pre Prešovčanov vykonali.

Riadne zasadnutie liturgickej komisie KBS bolo **24. septembra 2002** v Gréckokatolíckom kňazskom seminári v Prešove. V stredu **25. septembra** sa uskutočnil celoslovenský liturgický deň, ktorý začal sv. liturgiou v gréckokatolíckej katedrále v Prešove. Liturgický deň pokračoval prednáškou Ľudové pobožnosti a liturgia, ktorú v kňazskom seminári v Prešove predniesol predseda liturgickej komisie KBS J. E. Mons. ThDr. Štefan Vrablec. Po nej nasledovala diskusia a modlitba dňa, ktorú sa pomodlil J. E. Mons. Alojz Tkáč, arcibiskup – metropolita košického arcibiskupstva.

1. Rímskokatolícka cirkev

Dňa **18. januára 2002** sa začal v Prešove Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2002. Text materiálu pripravovala medzinárodná skupina vymenovaná Komisiou pre vieru a poriadok pri Svetovej rade cirkví a tiež Vatikánsky pontifikátny koncil pre podporu jednoty kresťanov. Táto skupina 14 ľudí sa stretla v Augsburgskom ekumenickom centre v Ottmaringu, v Nemecku. Svoje dielo začala s návrhom textov pripravovaných ekumenickou skupinou zloženou z predstaviteľov Európskej rady biskupských konferencií, ktorá združuje 34 katolíckych biskupských konferencií a z predstaviteľov

Konferencie európskych cirkví, zloženej zo 125 protestantských, ortodoxných, anglikánskych a starokatolíckych členských cirkví.

Naposledy boli misie v Prešove pred 55 rokmi, čo v živote človeka predstavuje takmer tri ľudské generácie. Do mesta pri Toryse sa v prvých marcových dňoch opäť vrátili. Začali sa **9. marca 2002** trvali do **17. marca 2002**. Program misií bol veľmi bohatý a prebiehal paralelne v prešovských kostoloch: v Dóme sv. Mikuláša, v gréckokatolíckej katedrále sv. Jána Krstiteľa, v kostole Kráľovnej pokoja na Sídlisku III., vo farskom kostole Najsvätejšej Trojice na Solivare, v kostole Krista Kráľa na Sekčove a vo farskom kostole Najsvätejšieho mena Ježiš a Mária v Nižnej Šebastovej (i v ďalších kostoloch tejto farnosti). Misie začali v sobotu 9. 3. 2002 vo farských kostoloch symbolickým úkonom: Kňaz – farár odovzdal kľúče od kostola misionárom, nakoľko prebrali počas celých misií duchovnú správu nad farnosťou. Od nedele rána začali pri sv. omšiach v kostoloch misijné kázne, ktoré pokračovali pri všetkých sv. omšiach počas misií s tým, že boli zvlášť určené kázne a pobožnosti pre ženy, mužov, deti, mládež a v rámci misijného programu sa myslelo i na starých a chorých. Slovom, misie chceli osloviť každého človeka. Vrcholným bodom misií bolo stretnutie mládeže v mestskej hale v sobotu 16. marca 2002 o 14. h, so sv. omšou o 17. 30, ktorú slúžil J. E. Mons. Alojz Tkáč, košický arcibiskup – metropolita a gréckokatolícky diecézny biskup Mons. Ján Hirka.

Veľkonočný pondelok **1. apríla 2002** sa zapísal do histórie neďalekých Gregoroviec na dlhé roky. V ten deň, ráno o ôsmej hodine, začala v tamojšom rímsko – katolíckom kostole posledná bohoslužba. Posledná v kostole postavenom v roku 1775. Dôvodom ukončenia užívania chrámu bolo viac. Počnúc dnes už nedostatočnou priestorovou kapacitou cez hygienické závady až po nepríjemnú hrozbu čoraz viditeľnejších prasklín v múroch a nosníkoch i stropnej časti stavby. Prvým aprílom začala stavebná rekonštrukcia objektu, ktorej cieľom bolo nielen prinajmenšom zdvojnásobenie priestorovej kapacity interiéru kostola, ale tiež predĺženie jeho životnosti. Zástupcom investora rekonštrukcie, ktorým je Rímsko – katolícka cirkev Veľký Šariš, filiálka Gregorovce a zároveň stavebným dozorom bol Jozef Tomečko. Autormi projektov novej tváre gregorovského kostola boli Ing. Arch. Peter Marcinko a Ing. Arch. Vladimír Želinský z prešovského architektonického štúdia AMP.

V školskej kaplnke Gymnázia sv. Moniky sa **25. apríla 2002** od 9. h konala slávnostná svätá omša, v priebehu ktorej pomocný biskup Košickej arcidiecézy Mons. Bernard Bober posvätil trojicu relikvií. V relikviári kaplnky sa nachádzajú okrem posvätej relikvie sv. Moniky aj relikvie sv. Mikuláša Tolentínskeho a sv. Kláry z kríža. Na slávnostnom obrade bol prítomný aj otec z rehole Augustiniánov Angelo Lemme.

Z rúk košického arcibiskupa – metropolitu Mons. Alojza Tkáča prijalo v piatok **14. júna 2002** v Dóme sv. Alžbety diakonské svätenie 15 bohoslovcov košickej arcidiecézy, z toho dvaja študujúci v USA a jeden v Taliansku. Z okresov Prešov a Sabinov za diakonov boli vysvätení: Martin Škvarla (Hubošovce), Dominik Macák (Prešov), Jozef Kmec (Lemešany), Vladislav Karabinoš (Uzovské Pekl'any) a Stanislav Ščerba (Lipany).

V stredu **28. augusta 2002** uplynulo presne 120 rokov od príchodu Anglických panien – rehoľných sestier rádu I.B.M.V. do Prešova. Usadili sa v novej budove Sancta Maria na Konštantínovej ulici, práve na pozvanie košického biskupa Konštantína Schustera. Anglické panny sa od začiatku svojho pôsobenia v Prešove zameriavali na výchovu dievčat. Už v prvom roku od príchodu do Prešova tento ústav navštevovalo 500 žiačok a v internáte mali 26 chovankyň. Po tom, čo v roku 1950 boli mníšske rády násilím rozpustené, sa činnosť sestier I.B.M.V. znova obnovila v roku 1990.

Katolícke spoločenstvo Hnutia Svetlo – Život v Prešove v spolupráci so sestrami františkánkami pripravilo pre veriacich a neveriacich evanjelizačný seminár s názvom Oheň. Podujatie sa konalo v mestskej hale v Prešove v sobotu **12. októbra 2002**. V rámci programu so svojimi prednáškami vystúpili Tom Edwards a o. Brendan Wiliams z USA. Spolu s nimi privítal Prešov aj ďalších bratov a sestry z USA, Kanady, Poľska a Čiech. Seminár sa začal rannými chválami a pokračoval prednáškou s názvom Pán je moje svetlo a moja spása. Svätú omšu celebroidal arcibiskup Mons. Alojz Tkáč. Poobede sa spievali piesne chvál, hrala pantomíma a vypovedali svedectvá. Prednáška s názvom Ste soľou zeme a modlitby nasledovala o 14.30 hod. Celodenný program ukončila adorácia a záver.

2. Gréckokatolícka cirkev

V celom kresťanskom svete sa **2. februára 2002** pripomenula pamiatka obetovania Ježiša Krista. Vo východnom obrade sa tento sviatok nazýva Stretnutie Pána. Pri tejto príležitosti sa v Prešove stretol biskup Mons. Ján Hirka s rehoľníkmi a rehoľnicami prešovského biskupstva. Slávnosť sa začala liturgiou v katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa o 8. h, pri ktorej Otec biskup vyzdvihol dôstojnosť, vznešenosť, ale aj náročnosť rehoľného povolania v dnešnom zmaterializovanom svete a povzbudil veriacich k modlitbám za rehoľné povolania. O 10. h v aule Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty PU v Prešove zástupcovia jednotlivých reholí predstavili svoje rehoľné spoločenstvo a oboznámili prítomných, ako konkrétne chce ich rehoľa šíriť svoju charizmu v súčasnosti. Na stretnutí sa pod vedením svojich rehoľných predstavených zúčastnili členovia všetkých gréckokatolíckych rehoľných spoločenstiev, ktoré pôsobia na Slovensku: Mužský Rád redemptoristov, Mužský Rád sv. Bazila Veľkého, Ženský Rád sv. Bazila Veľkého a Sestry služobnice Nepoškvrneného srdca Panny Márie. Duchovný program pripravili aj bohoslovci prešovského gréckokatolíckeho seminára blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča. Stretnutie sa zakončilo spoločným obedom v biskupskej rezidencii.

Vzácnu fotografiu do redakcie Prešovského večerníka priniesol **6. 2. 2002** Pavel Vasiľ - dirigent zboru svätého Romana Sladkopevca, pôsobiaci na Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulte Prešovskej univerzity. Vznikla v Ríme začiatkom novembra roku 2001, kde sa spomínaný zbor zúčastnil blahorečenia biskupa Pavla Gojdiča. „Vraj sa v histórii ešte nestalo, aby si pápež pozval zbor k sebe a vyfotografoval sa s ním.“ Pre celý zbor i jeho dirigenta Pavla Vasiľa sa stala táto fotografia veľkou vzácnosťou.

Na celodiecéznom stretnutí pracovníkov Gréckokatolíckej diecéznej charity v Prešove, ktoré sa uskutočnilo **12. 2. 2002** v priestoroch Vysokoškolského klubu v hoteli Senátor v Prešove, sa zúčastnil aj prešovský diecézny biskup Mons. Ján Hirka. Korene života Gréckokatolíckej diecéznej charity siahajú až do roku 1947, keď ju v novembri biskup Pavol Peter Gojdič zriadil ako pobočku Ústrednej charity na Slovensku. Po rokoch totalitného režimu bola v septembri 1991 na podnet prešovského biskupa Mons. Jána Hirku činnosť Gréckokatolíckej diecéznej charity obnovená. Za jej riaditeľa bol

vymenovaný Ing. Maroš Šatný, ktorý túto funkciu zastáva dodnes. Od roku 1991 sa táto charita angažovala hlavne v jednorázových formách pomoci, zabezpečovala pobyt detí z bývalej Juhoslávie v okolí Prešova a organizovala humanitárnu pomoc pre Ukrajinu. V súčasnosti poskytuje sociálne služby a vykonáva sociálnu prevenciu v Sociálnom centre v Prešove. V tomto meste ďalej poskytuje služby útulku spoločensky neprispôsobeným osobám v kríze, ľuďom bez domova, po výkone trestu odňatia slobody v Nocľahárni Archa. V Dome Charitas poskytuje služby resocializačného strediska osobám po protialkoholickú alebo protidrogovú liečbu a v Domove Nádeje služby ubytovania osobám po ukončení resocializačného pobytu. V Domove sociálnych služieb pre deti s kombinovaným postihom v Starej Ľubovni poskytuje sociálne služby a vykonáva sociálnu prevenciu. Rovnako poskytuje aj sociálne poradenstvo deťom s kombinovaným postihom a deťom s poruchami správania. V charitatívnej službe v rodinách v Prešove, Starej Ľubovni, Čirči, Svidníku, Medzilaborciach, Humennom a Snine zabezpečuje opatrovateľskú službu starým, chorým a opusteným ľuďom v domácnosti. V Agentúre ošetrovateľskej starostlivosti v Prešove, Sabinove a Snine poskytuje ošetrovateľskú službu. Tiež organizuje humanitárnu pomoc na Slovensku aj v zahraničí, podieľa sa na pastoračno – charitatívnych projektoch na Ukrajine a realizuje výchovné projekty zamerané na prácu s rómskymi deťmi.

Svätú liturgiu v prešovskej katedrále sv. Jána Krstiteľa v kaplnke blahoslaveného biskupa a mučeníka Pavla Gojdiča slúžil v piatok **1. marca 2002** prešovský biskup Mons. Ján Hirka. Na tejto slávnosti pri príležitosti 75. výročia biskupskej vysviacky otca biskupa Gojdiča, ktorá sa uskutočnila 25. marca 1927 v bazilike sv. Klimenta v Ríme, sa zúčastnili aj slovenskí katolícki biskupi, ktorí v Prešove konali duchovné cvičenia. Plná katedrála veriacich privítala kardinálov Mons. Jozefa Tomka a Mons. Jána Chryzostoma Korca, apoštolského nuncia Henryka Nowackého, arcibiskupov Mons. Alojza Tkáča a Mons. Jána Sokola, ako aj ďalších biskupov na čele s predsedom KBS Mons. Františkom Tondrom. Prešovský biskup Ján Hirka vyjadril úprimnú radosť z tohto stretnutia biskupov, práve na tak vzácnom mieste – pri relikviách blahoslaveného biskupa Gojdiča.

Tradičné každoročné stretnutie prešovského diecézneho biskupa Mons. Jána Hirku s deťmi a mládežou sa uskutočnilo na Kvetnú nedeľu **24. marca 2002**. Na celodennom programe sa zúčastnilo viac ako 1000 detí a mladých ľudí z prešovskej diecézy. Začalo sa slávnostnou sv. liturgiou v katedrálom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove o 11. 45 h. Po

svätej liturgii, ktorú slúžil diecézny biskup Ján Hirka, požehnal ratolesti – na pamiatku slávneho vstupu Ježiša Krista do Jeruzalema. Od 14.15 h sa otec biskup stretol s deťmi a mládežou v budove Čierneho Orla. Stretnutie moderoval biskupský vikár Pavol Repko. V úvodnej časti sa deti si záujmom vypočuli rozprávanie o betaifikácii biskupa Gojdiča v Ríme a o celom procese betaifikácie z úst postulátora tohto procesu Jána Krehlika. Stretnutie potom spestril spev detského zboru z Vranova nad Topľou. V besede, ktorá nasledovala, otec biskup odpovedal mladým ľuďom na otázky, ktoré sa týkali zmyslu života, kríža a obety v živote kresťana a tiež vyzdvihol a dal do pozornosti veľké príklady ľudí viery, ktorí ani v najťažších chvíľach svojho života nezanevrelí na Boha, ale práve naopak, často ich utrpenie k Nemu ešte viac priblížilo. Stretnutie sa zakončilo o 16. h opäť v katedrálom chráme, kde sa uskutočnila pobožnosť krížovej cesty.

V rámci nedeľných bohoslužieb **začiatkom apríla 2002** sa v prešovskom gréckokatolíckom biskupstve konali modlitby za pokoj vo svete. Gréckokatolíci sa tak na čele so svojim biskupom Mons. Jánom Hirkom pripojili k celosvetovým modlitbám, ktoré inicioval pápež Ján Pavol II. Kňazi v prosbách prosili o mier a spravodlivosť pre národy trpiace násilím a veriacich oboznámili s výzvou Svätého Otca, ktorý vzhľadom na dramatickú situáciu vo Svätej zemi vyzval celú Cirkev, prostredníctvom listu kardinálovi Angelovi Sodanovi, k úpenlivej modlitbe za „národy sužované v týchto dňoch neslýchaným násilím“. Spoločné modlitby veriacich za pokoj vo svete sa konali aj po sv. liturgiách a rovnako v rámci večerní a popoludňajších pobožností. V niektorých chrámoch sa na tento úmysel konala adorácia Najsvätejšej Eucharistie.

V rámci osláv 75. výročia biskupskej konsekrácie blahoslaveného biskupa a mučeníka Pavla Petra Gojdiča sa prešovský biskup Mons. Ján Hirka stretol **16. apríla 2002** v rezidencii biskupského úradu v Prešove s vedúcimi gréckokatolíckych speváckych zborov a sólistami z prešovskej diecézy, ktorí sa zúčastnili beatifikácie a slávnostných prenesení relikvií bl. biskupa Gojdiča. Ako prejav vďaky za nezištnú ochotu, pomoc a spoluprácu pri týchto slávnostiach udelil otec biskup Ján ďakovné listy, ktorými vyjadril úprimnú vďačnosť všetkým tým, ktorí svojimi spevmi prispeli k duchovnému obohateniu týchto slávností.

Štyroch zástupcov francúzskej Charity, ktorí boli v dňoch 15. – 19. apríla 2002 na návšteve Gréckokatolíckej diecéznej charity v Prešove, prijal **17. apríla 2002** prešovský

biskup Mons. Ján Hirka. Spolu s nimi sa prijatia zúčastnil aj riaditeľ prešovskej charity Maroš Šatný.

Pod vedením prešovského biskupa Mons. Jána Hirku sa uskutočnilo **18. apríla 2002** na Gréckokatolíckom biskupskom úrade v Prešove zasadnutie liturgickej komisie prešovského biskupstva. Predmetom rokovania členov liturgickej komisie boli aktuálne otázky liturgického života v diecéze.

V rámci pastoračnej návštevy farnosti Oľka (okr. Medzilaborce) posvätil v nedeľu **21. apríla 2002** generálny vikár prešovského biskupstva Ján Zavacký nový oltár, tetrapod a ambón pri slávnostnej svätej liturgii v chráme Ochrany Presvätej Bohorodičky v Nižnej Oľke.

Dňa **15. mája 2002** odpoľudnia sa na pôde Gréckokatolíckeho biskupstva uskutočnilo stretnutie s novinármi pri príležitosti 36. svetového dňa spoločenských komunikačných prostriedkov. Tento rok bol venovaný internetu. V tejto súvislosti vikár pre masmédiá ThLic. Marek Pribula predstavil dva projekty z oblasti mediálnych aktivít GKBÚ v Prešove. Tým prvým bolo ustanovenie komisie pre masmédiá na biskupskom úrade, ktorej štatút bol pripravený. Tvorí ho deväť členov, zástupcov všetkých zložiek biskupstva, ktorých úlohou je ho prezentovať. Druhý projekt mal medzinárodný význam, išlo o vydávanie medzinárodného časopisu, ktorý bude nadkonfesionálny. Pôjde o prvý časopis svojho druhu na svete, prvé číslo by malo vyjsť v októbri 2002. Webovú stránku biskupského úradu predstavil Ing. Gabriel Paľa, odborný pracovník pre informačné technológie. Ako povedal, v súčasnosti menia jej štruktúru ako aj grafickú úpravu. Doteraz ju navštívilo 3260 záujemcov.

Nižšie svätenie – postríženije udelil bohoslovcovi Stanislavovi Jalčákovi v kaplnke Gréckokatolíckeho biskupského úradu v Prešove prešovský diecézny biskup Mons. Ján Hirka v piatok **31. mája 2002**. V katedrálom chráme sv. Jána Krstiteľa vysvätil pri sv. liturgii v sobotu **1. júna 2002** o 10. h na diakonov Matúša Čekana, Petra Il'ku, Petra Jakuba, Stanislava Jalčáka, Petra Malcovského a Jána Rusnáka.

Slávnostná posviacka novovybudovaného baziliánskeho Monastiera Zoslania Svätého Duacha sa uskutočnila v nedeľu **2. júna 2002** o 10. h, ktorú po archijerejskej sv.

liturgii vykonal prešovský biskup Ján Hirka. Zároveň posvätil aj kaplnku monastiera, ktorá bola zasvätená blahoslavenému biskupovi – mučeníkovi Pavlovi Petrovi Gojdičovi, ktorý bol tiež členom Rádu sv. Bazila Veľkého. Na slávnosti sa zúčastnil aj košický apoštolský exarcha Milan Chatur, križevacký gréckokatolícky biskup Slavomir Miklovš, mukačevský pomocný biskup Jurij Džudžar z Užhorodu, generálny vikár pražského gréckokatolíckeho exarchátu pápežský prelát Eugen Kočiš, otcovia baziliáni zo Slovenska i zahraničia a kňazi obidvoch katolíckych obradov.

Dňa **13. júna 2002** odcestoval na päťdňový zájazd do talianskeho Turína prešovský mužský Zbor sv. Romana Sladkopevca, ktorý pôsobí pri kňazskom seminári Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity. Ako informoval jeho dirigent Pavel Vasil', pozvanie dostali od Priateľov východných cirkví.

Na jednodňovú pracovnú návštevu gréckokatolíckeho biskupstva Hajdudorog v Maďarskej republike odcestoval **14. augusta 2002** prešovský sídelný biskup Mons. Ján Hirka. V Nyiregyháze, ktorá je sídlom hajdudorožského biskupstva, sa stretol s Mons. Szilárdom Keresztesom, tamojším sídelným biskupom.

Dvojdňová IX. konferencia katolíckej charizmatickej obnovy a evanjelizácie v Duchu Svätom sa začala v mestskej hale v Prešove **29.** a trvala do **30. augusta 2002.** Tematické zameranie tohto ročníka bolo Ježiš –jediná nádej pre Slovensko. Na konferencii sa zúčastnil a svoj príhovor predniesol aj prešovský diecézny biskup Mons. Ján Hirka.

V gréckokatolíckom farskom chráme Povýšenia sv. Kríža na Sekčove sa večernou sv. liturgiou začali v sobotu **5. októbra 2002** sv. misie. Na pozvanie správcu farnosti o. Vasila Kormaníka sa tejto sv. liturgie okrem misionárov – redemptoristov o. Mikuláša Tressu, CSSR. a o. Miroslava Medvid'a, CSSR. zo Stropkova a veľkého počtu veriacich, zúčastnil aj primátor mesta Prešov Ing. Juraj Kopčák s manželkou. Slávnosť skrášil svojim spevom zbor sv. Romana Sladkopevca z prešovského gréckokatolíckeho seminára. Súčasťou programu bola i krížová cesta v pondelok 7. októbra spojená so sviečkovou procesiou a nesením masívneho štvormetrového kríža ulicami Sídlička Sekčov a Solivaru. Sv. misie trvali do 13. októbra 2002, kedy bol pred farským chrámom slávnostne posvätený a nainštalovaný misijný kríž.

V pondelok **4. novembra 2002** si gréckokatolícka cirkevná obec v Prešove pripomenula prvé výročie blahorečenia biskupa, mučeníka Pavla Petra Gojdiča (1888-1960) z rehole baziliánov a kňaza, mučeníka Metoda Dominika Trčku (1886 – 1959) z rehole redemptoristov. Pri tejto príležitosti sa **17. novembra** konala slávnostná sv. liturgia v katedrálom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove. Svätej liturgii predsedal prešovský diecézny biskup J. E. Mons. Ján Hirka. Spolu s ním koncebrovali generálni vikári, dekan prešovského rímskokatolíckeho dekanátu Dr. Stanislav Stolárik, titulárny kanonik Dr. Jozef Šesták a množstvo kňazov. Po sv. liturgii nasledoval slávnostný sprievod so zapálenými sviecami historickým centrom Prešova s relikviami bl. Biskupa Pavla za spevu a modlitieb prednášaným k blahoslavenému Pavlovi.

V poradí 11. ročník festivalu duchovných piesní byzantského obradu sa uskutočnil v gréckokatolíckom katedrálom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove v sobotu **16. novembra 2002**. Za miesto konania festivalu, ktorý nadobudol medzinárodný charakter, bola vybratá katedrála, pretože v tomto čase si tu gréckokatolícki veriaci pripomenuli 1. výročie blahorečenia biskupa - mučeníka Pavla Gojdiča. V rámci programu vystúpila interpretka duchovnej a ľudovej piesne Anna Servická, chrámový zbor pri chráme sv. Cyrila a Metoda v Stropkove pod vedením dirigentky Ludmily Jakubčovej, zbor pravoslávnej cirkvi pri katedrálom chráme sv. kniežaťa Alexandra Nevského v Prešove s umeleckou vedúcou PaedDr. Annou Derevjaníkovou, PhD. a zbor bohoslovcov Kňazského seminára blaženého biskupa – mučeníka Pavla Gojdiča v Prešove pod taktovkou Pavla Vasiľa.

Reflektujúc na výzvu Svätého Otca Jána Pavla II., ktorú prezentoval v apoštolskom liste Novo millennio ineunte, aby sa Cirkev skúmala ako prijala koncil, a to aj vo všetkých miestnych cirkvách, sa uskutočnil v dňoch **19. a 20. novembra 2002** na pôde Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove odborný seminár Disputationes quodlibetales o dokumentoch Druhého vatikánskeho koncilu, pri príležitosti 40. výročia jeho začiatku, ktoré sme si pripomenuli v tomto roku. Na dvojdnovom seminári, ktoré zorganizovala Katedra kresťanskej filozofie v spolupráci s oddelením súčasných foriem ohlasovania viery GBF PU, vystúpilo v troch sekciách spolu 16 prednášajúcich. Medzi inými svoje príspevky prezentovali aj doc. ThDr. František Janhuba, prešovský biskup Mons. Ján Hirka či ThDr. Vojtech Boháč, PhD.

Pápež Ján Pavol II. vymenoval **11. decembra 2002** pátra Jána Babjaka, člena Spoločnosti Ježišovej, riaditeľa Centra Spirituality Východ – Západ P. Michala Lacka v Košiciach, za prešovského biskupa katolíkov byzantského obradu. Ako eparcha prešovskej eparchie nastúpil na miesto 79 – ročného Mons. Jána Hirku, ktorý pôsobil v úlohe prešovského ordinára a apoštolského administrátora Gréckokatolíckej cirkvi v ČSSR od roku 1968. Za sídelného biskupa ho menoval Ján Pavol II. v roku 1989.

3. Evanjelická cirkev a. v.

Na pozvanie Biskupského úradu VD ECAV a Farského úradu v Prešove navštívila **začiatkom septembra 2002** naše mesto skupina učiteľov a farárov z Wüntenberskej cirkvi v Nemecku. Počas šiestich dní pobudli na cirkevných školách, kde sa zúčastnili aj na otvorení nového školského roka. Farár cirkevného zboru ECAV v Prešove Ján Bakalár sa snažil pripraviť pre hostí z Nemecka čo najpestrejší program, aby si mohli utvoriť reálny obraz o meste a o Slovensku. Hostí z Nemecka privítal na radnici aj primátor Ing. Juraj Kopčák. Christof Bucholtz odovzdal prvému mužovi mesta symbol ich kraja – fľašu vína, ktoré sa produkuje v tejto známej vinárskej oblasti.

4. Pravoslávna cirkev

Pravoslávny spevácky zbor pri katedrálnej chráme sv. kniežaťa Alexandra Nevského v Prešove pripravil **25. januára 2002** o 18. h Novoročný koncert duchovnej piesne. Konal sa v Divadle Alexandra Duchnoviča na Jarkovej ulici. Predstavili sa aj zbory z Bardejova, Jarabiny a Zbor Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity.

Dňa 22. júla 2002 na celoamerickom sneme v Orlande, štáte Florida Posvätná synoda biskupov Pravoslávnej cirkvi v Amerike zvolila Jeho Vysokopreosvietenosť Hermana, arcibiskupa Filadelfie a východnej Pensylvánie, za nového metropolitu Pravoslávnej cirkvi v Amerike. Do úradu najvyššieho predstaviteľa Pravoslávnej cirkvi

v Amerike bol oficiálne ustanovený v katedrálom chráme sv. Nikolaja vo Washingtone v nedeľu **8. septembra** 2002. Na slávnostnej intronizácii sa zúčastnila aj delegácia Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku vedená Jeho Preosvietenosťou Simeonom, biskupom olomoucko – brnenským, v doprovode Prešovčana prot. Mgr. Michala Švajka, tajomníka Úradu metropolitnej rady Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.

Pokiaľ ide o ostatné, menšie cirkvi, na území Prešova pôsobili v roku 2002, napr. Židovská náboženská obec, Zbor Cirkvi bratskej či Cirkev Adventistov siedmeho dňa.

IV. Zdravotníctvo a zdravotná starostlivosť

Rok **2002** je už 11. rokom existencie Základnej organizácie Zväzu diabetikov Slovenska v Prešove. Táto organizácia zohráva významnú úlohu v rámci republiky, je členom Slovenskej humanitnej rady, Asociácie na ochranu práv pacientov SR, má svojho zástupcu v Rade vlády SR pre zdravotné pomôcky a v realizačných skupinách Národného diabetologického programu. Okrem samotnej liečby a spolupráce s odborným lekárom nezastupiteľné miesto pri tomto ochorení má edukácia diabetikov a jeho rodinných príslušníkov. S týmto cieľom začala prešovská základná organizácia uskutočňovať edukačné 3 – 4 denné pobyty v Gelnici a Lipovciach.

Dňa **22. marca 2002** sa na oddelení ortopedie nemocnice J. A. Reimana uskutočnila unikátna operácia. Jeden z najuznávanejších ortopédov na svete, šéf Endokliniky v Hamburgu, profesor Dr. Georg Baar tu vykonal reimplantáciu kolenného kĺbu. Išlo o operáciu v sťažených anatomických pomeroch, pacientovi sa dal náhradný kolenný kĺb, ktorý bol implantovaný a toho času už opotrebovaný. Pri operácii Dr. Baarovi asistovali MUDr. Ján Kľoc a MUDr. Lubomír Jacko.

Verejná zbierka s názvom Pomôžte prešovskej onkológii sa skončila v **polovici júna 2002**. Jej hlavnou organizátorkou bola pani Veronika Orečná, jej deti a známi, ktorí sa takouto formou chceli pričiniť o skvalitnenie služieb a vybavenia onkologického oddelenia prešovskej nemocnice. Z ich aktivít sa vyzbieralo 89 298,90 Sk. K nim treba prirátat' ešte 37 453 korún, ktoré prišli priamo na účet nemocnice. Najväčšia suma sa vyzbierala v obchodnom dome Tesco a Kaufland. Cieľom zbierky bolo získať financie na zakúpenie kvalitnejších liekov a zdravotníckeho materiálu.

V malej zasadačke Bieleho domu **9. júla 2002** zorganizovala prešovská mestská organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku v spolupráci s krajským úradom, okresným úradom, mestským úradom, územným spolkom Slovenského Červeného kríža a s okresnou radou Slovenského zväzu zdravotne postihnutých Deň zdravia. Zúčastnilo sa na ňom asi sto dôchodcov. Na stretnutí odzneli odborné prednášky i príhovor zástupcu primátora PhDr. Milana Lacu. Spoločné chvíľe spríjemňovala hudobná skupina Čergov.

V stredu **11. septembra 2002** sa v priestoroch Krajského úradu v Prešove zišla chirurgická špička zo Slovenska a Čiech, aby sa zúčastnila na III. Slovenskom chirurgickom kongrese a XXXIII. Spoločnom kongrese slovenských a českých chirurgov. Toto trojdňové odborné podujatie bolo súčasťou XXX. Reimanových dní. Začalo sa slávnostným príhovorom primára chirurgického oddelenia Fakultnej nemocnice J. A. Reimana MUDr. Karola Kyslana. Do Prešova zavítalo asi štyristopäťdesiat účastníkov, prišiel cešlý výbor Českej chirurgickej spoločnosti s predsedom MUDr. Karlom Havlíčkom, CSc. Prešov privítal aj profesora Pavla Pafka, profesora Miloslava Dudu, prezidenta Slovenskej chirurgickej spoločnosti doc. MUDr. Petra Kothaja, CSc., prof. MUDr. Júliusa Vaja, DrSc., prof. Haruštiaka, prof. Fischera, prof. Simana a veľa ďalších zvučných mien slovenskej chirurgie. Zaujímavým hosťom kongresu bol prezident Európskej endoskopickej asociácie profesor Wayand z Linzu, profesor Haglund zo Švédska a susedné Maďarsko reprezentoval prof. Furka. Ústrednou témou odborného stretnutia boli urgentné situácie v chirurgii.

V kongresovej sále krajského úradu sa v dňoch **26. – 27. septembra 2002** skloňovalo slovíčko ortopédia. Stretla sa tu totiž slovenská a česká špička ortopédie, ako aj hostia z Ukrajiny, Poľska, Maďarska, Nemecka, Spojených štátov amerických, Holandska, Rakúska a Českej republiky, aby ponúkli svoje poznatky a skúsenosti na vedeckej konferencii venovanej 60. výročiu vzniku ortopédie v Prešove. Jedným z významných hostí bol aj MUDr. Igor Rudenko, šéf jednej z najväčších ukrajinských ortopedicko – traumatologických kliník v Zaporozí.

Krajské centrum Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami v SR so sídlom na Karpatskej ulici v Prešove zorganizovalo **koncom októbra 2002** v reštaurácii Šport seminár kardiakov a diabetikov a Deň zdravej výživy. Na podujatí sa zúčastnilo 135 členov z okresov Prešov, Bardejov, Svidník, Stropkov, Vranov nad Topľou, Sabinov a Levoča. Cieľom akcie bolo zlepšenie informovanosti zdravotne postihnutých o rizikových faktoroch, prevencii a liečbe civilizačných ochorení, ktoré zaznamenávajú na Slovensku vzrastajúci trend výskytu. Na jednotlivé témy týkajúce sa diabetes mellitus a kardiovaskulárnych ochorení boli orientované odborné prednášky lekárov. V rámci Dňa zdravej výživy bola prezentácia a ochutnávka zdravých produktov. Možnosť prezentovať svoje výrobky dostali spoločnosti oprávnené používať logo Výživa pre srdce na základe zapojenia Slovenska do medzinárodného projektu Zdravá výživa pre zdravé srdce.

Vedenie východoslovenskej pobočky zdravotnej poisťovne Apollo odmenilo **12. decembra 2002** 29 darcov krvi, ktorí sú poistencami CHZP a zároveň nositeľmi zlatej, striebornej a bronzovej Janského plakety. Na príjemnom predvianočnom stretnutí bol prítomný aj prezident Slovenského Červeného kríža PhDr. Milan Kručay.

1. Sociálna starostlivosť a charita

Začiatkom **januára 2002** bilancoval predseda Územného spolku Slovenského Červeného kríža v Prešove PhDr. Ján Chromý spoločne s prezidentom tejto organizácie PhDr. Milanom Kručayom, CSc. minuloročnú činnosť humanitárnej organizácie. Okrem tradičného darcovstva rozbehlo ústredie ČK v Prešove aj vlastnú Agentúru domácej opatrovateľskej starostlivosti, kde 17 opatrovateliek sa staralo o 52 klientov. Do nového roku si dali za úlohu získať zrušené detské jasle na Ulici Fraňa Kráľa, kde ich projekt počíta s vytvorením strediska pre týrané ženy. Červený kríž začal aj kampaň medzi občanmi, aby venovali jedno percento zaplatenej dane práve ich spoločenstvu.

Komplexnú starostlivosť na úseku opatrovateľskej služby mali v pracovnej náplni dve zamestnankyne Okresného úradu v Prešove. Tento úrad poskytoval k **31. decembru 2001** opatrovateľskú službu pre 403 občanov. Vlni riešili tieto pracovníčky 106 nových prípadov. Na základe žiadosti opatrovaného bolo zastavené konanie u 67 opatrovaných a z dôvodu priznania príspevku za opatrovanie u 30. Z celkového počtu opatrovaných bola táto služba poskytnutá bez úhrady (sociálne odkázaným) deviatim, šiestim na základe dohody úhradu platili osoby povinné výživou voči opatrovaným, trom bola poskytnutá za čiastočnú úhradu a šiestim ju čiastočne hradili (do výšky úplnej úhrady) na základe dohody s okresným úradom osoby povinné výživou voči opatrovaným. Zostávajúci občania si opatrovateľskú službu platili sami. Okresný úrad, v spolupráci s Mestským úradom v Prešove, zabezpečoval aj rozvoz obedov z VAP Prešov pre 85 občanov. K poslednému dňu roku 2001 evidoval okresný úrad 106 zamestnancov opatrovateľskej služby. V prepočítanom evidenčnom stave to je 69,3. Na plný pracovný úväzok sa o takto postihnutých občanov staralo 30 a na čiastočný úväzok 76 opatrovateliek. Opatrovateľka

na plný úväzok zabezpečovala službu pre 2 až 5 ľudí podľa rozsahu úkonov. Najnižší stanovený čiastočný úväzok bol 0,2 t.j. 1,8 h denne.

Prešovskú prevádzku materského centra MYMAMY začala táto organizácia 1. novembra 2001. Od začiatku bolo jeho cieľom poskytnúť ženám priestor na vzájomnú komunikáciu a podporu v čase, keď prežívajú náročné obdobie v svojom živote – materskú dovolenku. Popri vzdelávacích programoch z oblasti právnej, lekárskej, sociálnej, z psychológie, jazykov, onkológie a iných, sa môžu mamičky obohatiť o nové zručnosti či organizovať malé kultúrne akcie, bazáre, ale tiež budovať záchrannú sieť pre matky v núdzi. Program však zahŕňa aj inú problematiku, ktorá nemusí priamo súvisieť s materstvom, ale so záležitosťami, ktoré trápia čoraz väčšie množstvo žien. Veľa sa spomína alkoholizmus žien, fajčenie, drogy, psychické poruchy ako mentálna anorexia, bulímia, problémy v partnerských vzťahoch, nádorové ochorenia. MYMAMY poskytuje priestor aj skupinkám či klubom žien, ktoré spájajú spomínané problémy. Zabezpečuje im aj pomoc a konzultácie odborníkov v prípade, keď o túto iniciatívu prejavujú záujem. Materské centrum má herňu pre deti otvorenú v popoludňajších hodinách. Každý pondelok a stredu o 19. h sa precvičuje kalanetika, vo štvrtky od 9.30 h sa stretáva podporná skupina pre dojčiace matky zameraná na problematiku prirodzenej výživy s akcentom na podporu dojčenia v prvom polroku života dieťaťa a vhodné prikrmovanie do veku 2 – 3 rokov. Centrum nadviazalo spoluprácu s novorodeneckým oddelením v osobe primárky MUDr. Sinaiovej. Raz týždenne ponúka MYMAMY psychoprofylaktickú prípravu pre tehotné matky, raz týždenne priestor na stretávanie sa matiek a detí zo Zväzu telesne postihnutých, kde si vymieňajú svoje skúsenosti pri cvičení, výchove a celkovej starostlivosti o svoje deti.

Jedenásti pracovníci oddelenia sociálnoprávnej ochrany a prevencie odboru sociálnych vecí Okresného úradu v Prešove evidovali ku koncu roka **2001** 5021 rodín s 9251 deťmi, v ktorých vo všetkých smeroch zlyhávali základné funkcie rodiny. Keďže rodiny vo všeobecnosti ako celok neplnili svoje základné poslanie, celá ťarcha riešenia problémov ostávala na pracovníkoch oddelenia. Spomínaní jedenásti pracovníci tak vlani vybavili 7184 klientov, tiež 4782 podaní evidovaných mimo správneho konania, zastupovali iné okresné úrady na 87 súdnych pojednaniach, spísali (podľa § 213 Trestného zákona) 85 podnetov na trestné stíhanie pre neplnenie vyživovacej povinnosti povinnými a urobili 64 prevodov rozhodnutí o výživnom.

Dohromady 34 681 rozhodnutí vydali v roku **2001** pracovníci oddelenia dávok sociálnej pomoci odboru sociálnych vecí Okresného úradu v Prešove. Mesačne bolo vydaných priemerne 2890 rozhodnutí, pričom na jedného pracovníka pripadlo za rok 1239 rozhodnutí. V roku 2001 vydalo oddelenie o 4687 rozhodnutí viac ako v roku 2000. V roku 2001 tak bolo 16 745 poberateľov, ktorým sa poskytla dávka sociálnej pomoci aspoň raz za rok. Na jedného pracovníka oddelenia pripadalo v priemere 481 poberateľov. Kým v januári 2001 bolo 10 297 poberateľov, v decembri ich už bolo o päťsto viac – 10 797. Spomínané oddelenie dávok sociálnej pomoci odboru sociálnych vecí Okresného úradu v Prešove poskytuje občanom peňažné a vecné dávky sociálnej pomoci. Dávky sú poskytované rodičom, starajúcim sa o nezaopatrené deti, osamelým rodičom a osamelým tehotným ženám, ako aj tým občanom, ktorí sa prechodne ocitli alebo žijú v mimoriadne ťažkých pomeroch a sú v hmotnej núdzi.

Počas jarných prázdnin od **4. do 8. marca 2002** sa na Ružíne uskutočnil športovo – vzdelávací tábor, ktorý pre deti z detských domovov zorganizovala Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, pobočka Prešov. Zúčastnilo sa ho 24 detí vo veku od 13 – 20 rokov z piatich detských domovov Prešovského kraja, a to z Medzilaboriec, Hostoviec, Spišského Štiavnicka, Svidníka a Vranova nad Topľou. Postatou tohto podujatia bolo splnenie myšlienky „domováci domovák“. Domovák a zároveň aj úsmevák Marián Fečo prišiel s nápadom ukázať deťom z detských domovov spôsob fungovania Úsmevu ako dar a možnosť seberealizácie, aby sa v budúcnosti aj oni podieľali na činnosti v prospech mladších kamarátov. Pre mladých ľudí po príchode na miesto čakala veľká úloha – zorganizovať Najmilší koncert roka. Nasledujúcich šesť dní sa teda programový, fundraisingový, marketingový a mediálny tím nadšencov horlivo venoval plneniu povinností. Úloh neoblomných sponzorov či pracovníkov médií sa presvedčivo zhostili vedúci tábora a aspoň takýmto spôsobom sa snažili domovákov pripraviť na nástrahy reálneho sveta.

Vďaka spolupráci Spoločnosti priateľov detí z detských domovov – Úsmev ako dar, pobočka Prešov a Divadla J. Záborského sa **20. apríla 2002** už po druhýkrát uskutočnila v reprezentačných priestoroch spomínaného divadla prehliadka umeleckej tvorivosti detí z detských domovov – Najmilší koncert roka. Svoje desaťminútové vystúpenia na ňom ponúkli deti z dvanástich zariadení, pre ktoré organizátori pripravili okrem iného aj

celodenný program – návštevu múzea, vystúpenie historického šermu, jazdu na koni. Vyvrcholením bola diskotéka. Program moderovala Aneta Paríšková.

Po oslave Dňa matiek **10. mája 2002** nasledovala v obchodnom dome Tesco zaujímavá akcia – Charita Tesco 2002. Odštartovala ju prešovská pobočka Spoločnosti priateľov detí z detských domovov – Úsmev ako dar spolu so spoločnosťou Tesco Stores a. s. Išlo o veľkú verejnú finančnú zbierku na podporu transformácie detských domovov. Hostom obchodného domu Tesco boli deti z detského domova vo Vranove nad Topľou, ktoré ponúkli pestrý program. V obchodnom dome bola umiestnená aj urna v tvare srdiečka, do ktorej mohli prispieť tí, ktorým osud detí z detských domovov nie je ľahostajný. Tesco k vyzbieranej sume pridalo ešte 10 %.

Na Prešovskom trojičnom jarmoku a festivale skupín historického šermu, ktorý sa konal v dňoch **6. – 8. júna 2002**, bola aj jedna charitatívna zbierka. Organizátori mesto Prešov, PKO a Spolok šarišského šermu – Sarus vyzbierali 4222, 80 Sk na špeciálny invalidný vozík (za 1 600 000 Sk). Táto suma putovala pre maloletého Edka Hirschnera z Rokytova pri Humennom. Takýmto šľachetným činom pomohli organizátori zmierniť život Edkovi, ktorý je po ťažkej autohavárii odkázaný na invalidný vozík s dýchacím zariadením.

Začiatkom **júna 2002** sa konal benefičný večer Komunitnej nadácie Prešov (KNP), ktorý je už tradične poďakovaním tým, ktorí podporili zaujímavé projekty v meste. Poslaním KNP je rozvoj miestneho darcovstva a podpora budovania sociálneho kapitálu v Prešove. Nadácia ponúka darcom možnosti ako podporiť zmysluplné aktivity, ktoré prinášajú zlepšenie životných podmienok pre celú komunitu. Takisto sa efektívne využívajú získané prostriedky na podporu páľčivých problémov a uchopenia zaujímavých príležitostí, ktoré môžu život v našom meste urobiť krajším a lepším. Býva zvykom, a aj slušnosťou, aby darcovia vedeli, kde smerujú ich financie. Preto počas benefičného večera sa dozvedeli o aktivitách Komunitnej nadácie Prešov. O tom, kde poputujú peniaze, rozhoduje Správna rada. Jej predseda Ing. Emil Malecký najväčším sponzorom aj osobne poďakoval. V programe benefičného večera sa o spríjemnenie chvíľ postaralo detské kočovné divadlo DraK s pásmom básní, speváčka Jana Sul Vesan svojim spevom. Atmosféru temperamentným tancom rozvíril tanečný súbor Rozmarija a ukážkou

z muzikálu Hair sa predstavili dievčatá z Cantemusu. Na slávnostnom večeri nechýbal ani dobrý jazz.

V rámci projektu ARO – Asociácia rómskych osád, ktoré realizuje Krajské centrum pre rómske otázky v Prešove pod vedením Mgr. Alexandra Mušinku, vznikli v roku 2002 tri rómske občianske združenia – v Tuhrinej, Červenici a Združenie mladých Rómov v Žehni. Ich prvou akciou bolo športovo – kultúrne podujatie v sobotu **22. júna 2002** venované rómskym deťom. Uskutočnilo sa v blízkosti miestnej základnej školy v obci Červenica. Rómovia na ňom predviedli svoje divadelné umenie a zaspieval aj cirkevný zbor. Pre deti a ich rodičov boli pripravené rôzne športové súťaže a malý futbalový turnaj. Podujatie sa ukončilo diskotékou.

Na území Prešova pôsobí opatrovateľská služba Agentúry domácej starostlivosti Slovenského Červeného Kríža. Táto agentúra obsahuje široké spektrum služieb rozdelených do troch kategórií, vychádzajúc zo zdravotného stavu a mobility seniorov. V prvej ide o pomoc pri bežných úkonoch osobnej hygieny vrátane kúpania, holenia a podobne. Ďalej je to donáška teplého jedla priamo do bytu, na ktorú v súčasnosti čaká 150 klientov. Patrí tu i vytváranie rodinného prostredia a dohľad. V druhej kategórii ide o pomoc pri viac či menej fyzicky náročných prácach v domácnostiach, od donášky uhlia, dreva a samotného kúrenia, cez nákup, prípravu jednotlivých denných jedál až po pranie a žehlenie. Náplňou tretej kategórie poskytovaných služieb je zabezpečenie kontaktu s prostredím. Agentúra ho zabezpečuje pre širokú verejnosť. Ide najmä o sprevádzanie na lekárske vyšetrenia, na vybavenie úradných záležitostí dokonca aj na spoločenské či kultúrne podujatia.

Príjemným prekvapením pre vedenie Detského domova – domova sociálnych služieb na Požiarnickej ulici v Prešove bolo dopoludnie **17. septembra 2002**. Prezident Slovenského Červeného kríža PhDr. Milan Kručay odovzdal riaditeľovi DD – DSC Petrovi Mihaľovi oblečenie pre kojencov a batolátá ako dar od nadácie Konta nádeje a Červeného kríža na Slovensku.

Od **3. – 6. októbra 2002** sa Prešov stal miestom celoštátneho stretnutia nepočujúcich. Príležitosťou na to bol Medzinárodný deň nepočujúcich, ktorého tohtoročným zorganizovaním boli poverení práve Prešovčania. Dobrým dôvodom na to bol aj fakt, že organizovanosť ľudí s týmto vnemovým postihnutím v tomto meste píše svoju 50 – ročnú históriu. Podujatie sa začalo slávnostným otvorením a pokračovalo prijatím u primátora

mesta Ing. Juraja Kopčáka na prešovskej radnici. Počas nasledujúcich dní si mali možnosť nepočujúci overiť svoje poznatky vo vedomostnej súťaži a taktiež pozrieť si výstavu kompenzačných pomôcok. Rozbehli sa aj súťaže vo volejbale, šachu, stolnom tenise, kolkoch i streľbe. V nedeľu popoludní sa v Ľuboticiach odohralo futbalové stretnutie s nepočujúcimi z Maďarska. Cieľom týchto dní bolo dostať nepočujúcich do pozornosti počujúcich a poukázať na to, že nejde o mentálny postih, ale defekt vnemový, ktorý spôsobuje problémy pri komunikácii a tak zvýšiť šance na uplatnenie nepočujúcich.

V krásnej pivárni u Františka na Solivare sa v stredu **23. októbra 2002** uskutočnil charitatívny večer Pivovaru Šariš. Jeho súčasťou bolo odovzdávanie finančných darov, ktoré boli získané ako výťažok z predaja piva a občerstvenia počas Dňa otvorených dverí Pivovaru Šariš, ktorý navštívilo viac ako päť tisíc ľudí. Okrem veľkošarišského pivovaru prejavili ochotu pomôcť neziskovým organizáciám aj predajcovia občerstvenia Alexander Kruško, Rado Turocsy, Jozef Príhoda, Anna Motýľová, Irena Hochelová, František Žula, Peter Budzák a pridala sa aj agentúra Štýl. Tak sa podarilo zozbierať spolu 60 tisíc korún, ktoré rovnakým dielom dostali DD – domov sociálnych služieb v Prešove, Špeciálna základná škola v Malom Slivníku, nezisková organizácia Misericordia Asociácia Šarišské Michalany a Občianske združenie Rezonál.

Slovenská akademická informačná agentúra – Servisné centrum pre tretí sektor udeľovala **začiatkom decembra 2002** ocenenia Srdce na dlani 2002. Ide o jediné ocenenie tohto druhu, ktoré sa udeľuje za dlhodobú dobrovoľnícku prácu. Porota dostala štrnásť nominácií, z ktorých vybrala piatich jednotlivcov, jeden kolektív a jedno ocenenie za celoživotnú prácu. Ocenenie je udeľované pod záštitou Magdy Vášáryovej, veľvyslankyne SR v Poľsku vybraným občanom za dobrovoľnú prácu dlhodobo vykonávanú bez nároku na finančnú odmenu, v prospech iných v rôznych oblastiach spoločenského života. Laureátmi krajského ocenenia Srdce na dlani sa stali Bohdan Galuščák, Mgr. Peter Gombita, Dr.h.c. Mgr. Ing. Marián Kuffa, Ján Lazorík, Mgr. Štefánia Lenzová a kolektív dobrovoľných členov tatranskej horskej služby.

Nadácia Detský sen a Spoločnosť AG Media usporiadali **14. decembra 2002** benefičný vianočný koncert Vločky šťastia, ktorý sa konal na veľkej scéne Divadla Jonáša Záborského v Prešove. Krásny program mali možnosť sledovať deti z detských domovov Košického a Prešovského kraja, z Detskej onkológie v Košiciach a pozvaní hostia.

Benefičný koncert Vločky šťastia bol posolstvom, ktoré vyjadruje samotný názov. Cieľom Nadácie je podporovať rozvoj schopností detí a mládeže po stránke osobnostnej, vzdelanostnej a profesijnej. Cieľovou skupinou sú deti z detských domovov, deti zo sociálne slabých rodín a inak znevýhodnené deti a mládež.

V. Obyvateľstvo Prešova a demografická situácia mesta

V roku 2002 bolo v Prešove podľa predbežných výsledkov Štatistického úradu SR ukončených 242 rozvodových konaní, čo predstavuje 17,9% celkového počtu ukončených rozvodových konaní v Prešovskom kraji. V 171 podala návrh žena a v 71 prípadoch muž. Z celkového počtu podaných návrhov bolo v 181 prípadoch manželstvo rozvedené, v 6 prípadoch bol návrh zamietnutý, 35 návrhov bolo vzatých späť a v 20 prípadoch sa prijalo iné rozhodnutie. Z hľadiska počtu maloletých detí bolo rozvedených 71 manželstiev s jedným dieťaťom, 46 s dvomi a 12 s tromi a viac maloletými deťmi. Priemerná dĺžka trvania manželstva bola 14,1 roka. Hlavnou príčinou rozvratu manželstva tak na strane muža ako aj ženy bola v 87 prípadoch rozdielnosť pováh, názorov a záujmov. Ďalšími príčinami v poradí bol nezáujem o rodinu a nevera.

Prehľad počtu uzatvorených manželstiev, narodených a zomrelých za r. 2002

mesiac	manželstvá	narodení	zomrelí
január	22	52	48
február	34	57	51
marec	6	65	51
apríl	64	65	56
máj	40	73	43
jún	84	46	55
júl	57	72	51
august	86	72	44
september	68	52	50
október	49	60	40
november	37	67	54
december	4	47	56
spolu	551	728	599

Vybrané výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB 2001)

© Štatistický úrad SR

Obyvateľstvo spolu - počet	92 786
muži - počet	44 634
ženy - počet	48 152
<i>Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %</i>	
Slovenská	93,67

Maďarská	0,22
Rómska	1,43
Rusínska	1,20
Ukrajinská	1,12
Česká	0,84
Moravská	0,05
Sliezská	0,00
Nemecká	0,05
Poľská	0,05
<i>Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania v %</i>	
Rímskokatolícke	66,77
Evanjelické	4,82
Gréckokatolícke	8,92
Pravoslávne	1,68
Čs. husitské	0,03
bez vyznania	13,57
ostatné	0,11
nezistené	2,98
<i>Osoby ekonomicky aktívne spolu</i>	
muži	23 472
ženy	23 087
Pracujúci spolu	34 188
muži	17 680
ženy	16 508
Nezamestnaní spolu	10 028
muži	5 581
ženy	4 447
Domy spolu	6 846
Trvale obývané domy spolu	6 209

VI. Kultúra

1. Hudobný život

Lesoochranárske zoskupenie Vlk pripravilo v Parku kultúry a oddychu **21. marca 2002** pre všetkých priaznivcov lesov a prvej súkromnej rezervácie Vlčia benefičný Koncert pre les. Spestrili ho zaujímaví hostia, pre les hrali Jozef Dodo Šošoka a priatelia Miloš Suchomel – saxafón, Peter Adamkovič – klavír, Martin Marinčák – kontrabas. Atraktívne bolo aj ethno – rockové bubenicke zoskupenie Stiff Stuff z Poľska pri ktorom okrem spevu zazneli kongá, perkusie, gitary a basa. Výťažok z koncertu podporil akciu Kúp si svoj strom a rozširovanie prvej súkromnej rezervácie Vlčia.

Dobrá, kvalitná hudba má v Prešove tradične široké zázemie poslucháčskej obce, ktorej začiatky sa začali odvíjať ešte kedysi v dvadsiatych rokoch minulého storočia. Dokumentovali to už tisíckrát vydarené koncerty so spoločným menovateľom, vysokou kvalitou. Nie inak tomu bolo aj **26. marca 2002**, keď na pódium Čierneho orla vyšiel Honza Nedvěd. Čierny orol praskal vo švíkoch, no nielen počtom divákov, ale predovšetkým ich spokojnosťou a prejavovaným záujmom.

Myšlienku vytvoriť priestor pre duševný pohyb, hybnú silu spevu, ako to poeticky a pôsobivo vyjadril vo svojich úvahách a hudobnom umení známy slovenský skladateľ a profesor hudby Mikuláš Moyzes zrealizovali v dňoch **18. a 19. apríla 2002** občianske združenie Prešovský hudobný spolok Súzvuk v úzkej spolupráci s Katedrou hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty PU v Prešove. Výsledkom ich tvorivých snažení bol prvý ročník speváckej súťaže študentov vysokých škôl pedagogického smeru Moyzesiana na počesť známeho slovenského hudobného skladateľa a profesora hudby v Prešove – Mikuláša Moyzesa. Súťaž otvoril a všetkých účinkujúcich privítal predseda hudobného spolku Súzvuk v Prešove doc. PhDr. František Matúš, CSc. Za vedenie fakulty sa účinkujúcim prihovoril prodekan pre vedu, výskum a umeleckú činnosť Pedagogickej fakulty PU v Prešove PaedDr. Daniel Šimčík, PhD. Spevácke výkony pozorne sledovala a hodnotila odborná porota, ktorej predsedala dlhoročná skúsená hlasová pedagogička PhDr. Oľga Šimová, CSc. z Katedry hudobnej vedy FF UK v Bratislave, jej ďalšími členmi boli

Mgr. Igor Kucer, sólista opery P. I. Čajkovského v Kyjeve a Svetlana Tomová, sólistka opery ŠD v Košiciach. Na dramaturgicky atraktívnom večernom galakonzerte odznali najhodnotnejšie a najpôsobivejšie výkony súťažiacich. Cenu Mikuláša Moyzesa získal Imrich Paczes, študent PF PU v Prešove, Cenu dekana PF PU si odniesol Komorný zbor FHPV PU Prešov, Cenu Katedry hudobnej výchovy PF PU si vyspievala Mgr. Ingrid Ondrušková, učiteľka zo ZŠ vo Svite. Osobitnú časť ocenení tvorili ceny poroty, ktoré boli udelené za: interpretáciu skladby M. Moyzesa (M. Martincová, PF UMB B. Bystrica), interpretáciu klasickej piesne (M. Krčová, PF TU Trnava), interpretáciu sakrálnnej skladby (M. Kubaská, PF KU Ružomberok), interpretáciu skladby populárnej hudby (G. Kotuliaková, FHPV PU Prešov, Z. Gdovinová, FHPV PU Prešov, P. Kozoň, FHPV PU Prešov), interpretáciu muzikálovej skladby (A. Ščerbová, PF PU Prešov a Vokálne trio, PF PU Prešov). Bodkou za týmto krásnym podujatím bol odborný seminár o hlasovej výchove na vysokých školách pedagogického smeru, kde si účastníci súťaže v rámci round table mohli vymeniť cenné skúsenosti.

V sobotu **4. mája 2002** sa v Čiernom orli v Prešove uskutočnil tanečný festival Line dance cup 2002. Na galavečere v štýle country vystúpili: Black Eagles, Írske tance, Butterfly, Swan couple, KST Šariš, BB Country, Provozníci, Biely topoľ, Mažoretky, Miro Staněk.

Sálou Čierneho orla sa **10. 5. 2002** ozýval hlas speváčky ľudových piesní Anky Poráčovej. Tá sa tu stretla so svojimi priaznivcami, aby sa spoločne tešili z vydania jej v poradí už tretieho sólového CD, ktoré vyšlo po siedmich rokoch. Prvé sa volalo Anička mi meno, druhé nieslo názov Taku mi cigan hraj. Na milom stretnutí uzrelo svetlo sveta CD Špivam sebe, špivam. Jeho krstnými rodičmi boli celoživotné vzory Anky Poráčovej – Marka Mačoškova a Rudolf Smoter. Hrala ľudová hudba Šarišan, hostí pobavila aj ľudová rozprávačka Araňa z Jarovnic, teda Mária Triščová. Celý program konferovala Valika Fürješová. Hostami speváčky boli napríklad Ľubo Šimčík, Jožko Andraščík, speváčky z Kyjova či dcéra Anička.

Večer, **22. mája 2002** sa chrámom sv. Mikuláša niesla nádherná hudba J. S. Bacha a Césara Francka v podaní významného predstaviteľa slovenského umenia profesora Ivana Sokola. V jeho podaní si návštevníci vypočuli Bachovu Fantáziu a Fúgu G – mol BWV 542, chorálovú predohru „Komm, Heiliger Geist“ BWV 651, Toccatu a Fúgu D – mol BWV 565

a Prelúdium fúga a variácia H – mol a Final B – dur od Césara Francka. Tento krásny večer pripravila Ľudová banka a mesto Prešov.

Sedemdňové turné po Francúzsku v **máji 2002** absolvovali členovia mládežníckeho dychového orchestra Baštovanka pri ZUŠ Mikuláša Moyzesa v Prešove. V spolupráci s mažoretkami zo susedných Košíc sa prezentovali v troch mestách neďaleko hraníc so Španielskom – v St. Martin De Cran, Arles a Cavaillou. Organizátori z krajiny galského kohúta ich pozývajú na podujatia tohto zábavného charakteru tri, štyri razy do roka ako jediných zo Slovenska. V ľudových krojoch sa predstavilo dovedna dvadsaťsedem štátov z celého sveta. Prešovčania absolvovali spolu desať vystúpení, ktoré boli súčasťou veľkých sprievodov po troch spomínaných mestách. Dirigentovi a umeleckému vedúcemu súboru Jozefovi Kakaščíkovi sa na záver festivalu dostalo veľkej pocty, keď spomedzi dvadsiatich siedmich kolegov bol organizátormi vybraný dirigovať rozlúčkovú ódu na radosť.

V posledný **májový** týždeň roku **2002** sa v priestoroch SOU stavebného konalo krajské kolo súťaže žiakov ZŠ v interpretácii ľudových piesní Slávik Slovenska 2002. Organizátorom tohto podujatia bolo ABC Centrum voľného času. Išlo o 12. ročník tejto celoslovenskej súťaže, ktorej hlavným garantom je Peter Dvorský. V tomto roku sa jej zúčastnilo dvadsaťštyri spevákov, ktorí zastupovali dvanásť okresov z Prešovského kraja. Súťažilo sa v dvoch vekových kategóriách. V kategórii od 6 do 9 rokov sa zlatým slávikom stala Dominika Gorecká zo ZŠ Jarná v Poprade, druhé miesto patrilo Simone Morozovej zo ZŠ Ruská Poruba. Porota udelila dve tretie miesta, a to Zuzane Filičkovej zo ZŠ Šarišské Jastrabie a Simone Kačmárovej zo ZŠ na Centrálnej ulici vo Svidníku. V kategórii od 9 – 12 rokov prvenstvo získala Leona Nadányiová zo ZUŠ v Kežmarku, druhé miesto patrilo Karolíne Kovaľovej zo ZŠ a Gymnázia sv. Moniky v Prešove. Aj tu boli udelené dve tretie miesta, na ktorých sa ocitli Adam Kurilec z 2. ZŠ vo Svidníku a Jaroslava Lukáčová zo ZŠ na Komenského ulici v Medzilaborciach. Čestné uznanie dostali Mirka Ištvánová zo ZŠ Krivany a Matej Madeja z Kežmarku. Päťčlennej porote predsedal Ľubomír Šimčík. Bonbónikom bolo spoločné záverečné vystúpenie jednej z porotkýň Anky Servickej, známej speváčky ľudových piesní, so súťažiacimi.

Rok 2002 bol pre hudobníkov Špital'skej ľudovky dôvodom na spomienky. Ubehlo totiž 25 rokov od chvíle, keď aj verejnosti dali znať svoj vzťah k hudbe. Kmeňovými členmi boli MUDr. Igor Katančík, Mgr. Gabo Hižnay, PaedDr. Jozef Hrušovský, Ing. Miroslav

Smékal, MUDr. Dalibor Kušnir, MUDr. Ján Frajt, RNDr. Ján Smékal a PaedDr. Anton Stracenský. Na večer **31. mája 2002** Špital'ska ľudovka pripravila oslavy. Do sály Čierneho orla boli pozvaní všetci priatelia, známi aj tí, ktorým jednoducho ľudová hudba učarovala. S gratuláciou prišla aj Marka Macošková, Anka Poráčová, Ján Ambróz a folklórny súbor Torysa.

Prešovský spevácky zbor detí a mládeže Cantemus pripravil svoj 26. výročný koncert **13. júna 2002** v Čiernom orlí. Bola to zároveň aj celoštátna premiéra cyklu Smiešne piesne, hudobného skladateľa Milana Nováka. Okrem Cantemusu sa verejnosti predstavil aj spevácky zbor Muzika, ktorý pôsobí pri ZŠ J. Valčíka v Ostrave.

V polovici júla 2002 zavítal na návštevu Prešova univerzitný spevácky zbor zo Spojených štátov amerických Choir of university of Wisconsin. Počas pobytu predstavil aj časť svojho umenia. Pod taktovkou dirigenta Matthewa Faerbera ponúkol diela Davida Hurda, René Clausena, Franka Ferka, Erica Whitacra, Gilberta Martina, Lea Nestora či Mosesa Hogana.

Byť v zozname účinkujúcich, na ktorom sú mená svetových hviezd ako Montserrat Caballé či Glenn Miller Orchestra sa podarilo prešovskému súboru Musica Historica Prešov. Dostal totiž pozvánku na Bad Füssinger Kulturfestival 2002. Festival sa začal **20. septembra** a trval až do **20. októbra 2002**.

2. Výtvarný život

Na jeseň 2001 pripravila Komunitná nadácia Prešov a Fotoamatér Club Prešov pre všetkých Prešovčanov fotografickú súťaž s názvom Prešov – mesto, v ktorom žijem. Témou súťaže bolo stvárnenie všetkého, čo súvisí s mestom a ľuďmi, ktorí v ňom žijú – formou prírody, krajiny, portrétu, reportážnej a dokumentárnej fotografie... Súťaž bola uzavretá 31. decembra 2001 a **13. januára 2002** rozhodla odborná porota o jej víťazoch, ktorými sa stali: Kategória do 20 rokov – udelená len 3. cena: Peter Berko, Prešov. Kategória nad 20 rokov: udelená 1. cena a dve 3. ceny. 1 miesto: Pavol Kamenec, Prešov, 3. miesto: Stanislav Bašta, Alžbeta Štefančíková. Odborná porota sa rozhodla ostatné ceny neudelieť vzhľadom na to, že kvalitatívne nespĺňali stanovené kritériá. Porota pracovala v zložení: Viktor Zamborský –

fotograf, Peter Kalenský – fotograf, Juraj G. Mandel – grafik, Stanislav Mihalík – F.A.C., Katarína Minárová – KNP. Hlavnými sponzormi súťaže boli Fotoservis FaF Fuji + Kodak a Foto – kino Andraščík.

V pondelok **11. marca 2002** v priestoroch Šarišskej galérie zasadala porota už 8. ročníka medzinárodnej súťaže kresleného humoru na tému Pivo – Zlatý súdok. Porota, ktorej predsedal Asen Milčev, rozhodovala o udelení Veľkej ceny (Grand prix) a ďalších troch hlavných cien súťaže spomedzi 167 autorov z 30 štátov z celého sveta z celkového počtu 535 prác. Medzi inými boli v súťaži príspevky aj z takých štátov, ako Argentína, Brazília, Cyprus, Izrael, Kuba, Indonézia, Austrália... nehovoriac o Slovensku, Českej republike a mnohých ďalších európskych krajinách. Porota udelila i zvláštnu cenu pivovaru Českobudějovický Budvar, ktorý je hlavným sponzorom tohtoročnej súťaže.

Otvorenie medzinárodnej výstavy a súťaže kreslených vtipov na pivnú tému Zlatý súdok a slávnostné prestrihnutie stužky novej Pivnej galérie sa uskutočnilo **1. apríla 2002**. Porota, ktorá zasadla 11. marca 2002 vyhlásila a ocenila víťazov súťaže. Prvú cenu si odniesol rodák z Ukrajiny Konstantin Kazancev. Na druhej priečke sa ocitol Józef Bendziecha z Poľska. Hlavnou cenou Grand prix Zlatý súdok bol ocenený Talian Paolo Dalponte. Zvláštnu cenu pivovaru Budějovický Budvar za sériu pohyblivých karikatúr prevzal Fero Mráz zo Slovenska. Na vyhodnotení a odovzdávaní cien bol prítomný viceprimátor PhDr. Milan Laca a spomínanú pásku na dverách novootvorenej Pivnej galérie prestrihol prednosta okresného úradu Ing. Milan Benč.

V piatok **19. apríla 2002** bola v priestoroch Šarišského osvetového strediska (ŠOS) sprístupnená výstava KOMIKS 2002. Išlo o prezentáciu prác krajskej literárno – výtvarnej súťaže, ktorú vyhlásilo ŠOS. Svoju invenčnosť predstavilo 140 detí z 15 škôl okresu Prešov, Sabinov, Bardejov a Svidník. Porota, ktorej predsedal Dr. Michal Tokár, udeľovala ceny v troch kategóriách. V prvej, v ktorej súťažili žiaci prvého stupňa, „zlato“ patrilo Soni Šimkovej zo ZŠ na Mukačevskej ulici, striebro Lenke Hudákovej zo ZUŠ M. Vileca v Bardejove, bronz si odniesol Matúš Olejár zo ZŠ na Mukačevskej ulici. V druhej kategórii, išlo o žiakov druhého stupňa ZŠ, prvenstvo patrilo Zuzane Gurskej zo ZUŠ M. Vileca v Bardejove. Porota v tejto kategórii prisúdila dve druhé a dve tretie miesta. Lýdia Justiňáková zo ZŠ na Lesníckej ulici a Ingrida Šmeringaiová zo ZŠ na Važeckej ulici získali druhé miesto a Branislav Hažlinský zo ZUŠ M. Vileca a Alica Balaščíková zo ZŠ na

Lesníckej ulici tretie. V tretej kategórii bolo udelené len druhé miesto, ktoré patrilo Tomášovi Olejárovi zo Strednej združenej umeleckej školy na Vodárenskej ulici. Výstava KOMIKS 2002 trvala do 30. apríla 2002.

Schopnosť, talent, cit a zmysel pre výtvarné cítenie zdravotne postihnutých detí z Prešovského okresu našli sebarealizáciu v 5. ročníku celoslovenskej súťaže výtvarnej tvorivosti Krajina nádeje. Organizátorom bol úrad Slovenského zväzu zdravotne postihnutých so sídlom v Martine. Do súťaže sa zapojilo 695 detí z celého Slovenska, z toho 90 z Prešova, so 110 prácami. Ako v predchádzajúcich ročníkoch, i v tomto najviac prvenstiev získali Prešovčania. Deti súťažili v kategóriách A, B, C – kategórie ťažšie postihnutých detí a v kategóriách D, E, F, G – ľahšie postihnuté deti. Prvé miesto v kategórii ťažšie postihnutých detí obsadila Ema Oriňáková, 2. miesto v tej istej kategórii Soňa Raková, 1. miesto v kategórii B Veronika Kuchárová, 1. miesto v kategórii C Marek Šiovič, 1. miesto v kategórii E Mária Pavlíková, 1. miesto v kategórii F Dominika Girašeková. Všetci šiesti sú žiakmi Základnej školy na Prostějovskej ulici v Prešove. Posledné prvenstvo Prešovčanom v kategórii D – ľahšie postihnutých detí získala Ľubomíra Mudrová.

Katedra výtvarnej výchovy Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity a Katedra výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v spolupráci so Šarišskou galériou v Prešove zorganizovali vedeckú konferenciu s medzinárodnou účasťou pod názvom Quo vadis výtvarná výchova a výstavu umelcov, ktorí na katedre pôsobili v priebehu 40 – tich rokov jej existencie. Na konferencii odznelo 23 referátov a príspevkov pozvaných hostí a domácich autorov, ktoré budú vydané v zborníku. **30. mája 2002** teda odštartovala vernisáž výstavy L'HOMMAGE Á KVV viac ako 40 – tich autorov z vyše 160 prácami – počnúc zakladateľmi katedry výtvarnej výchovy doc. Jozefom Benedíkom, akad. mal., doc. Júliusom Machajom, akad. soch., doc. Tiborom Gálom, akad. mal., Františkom Patočkom, akad. soch., Júliusom Hegyesym, akad. mal. – až po súčasných pedagógov – umelcov pôsobiacich na katedre. Garantmi obidvoch podujatí boli katedry výtvarnej výchovy Fakulty humanitných a prírodných vied a Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity. Konferencia a výstava boli súčasťou osláv 40. výročia založenia Katedry výtvarnej výchovy Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity, ktorá vznikla na pôde Filozofickej fakulty UPJŠ v Prešove a pôsobili na nej výtvarní pedagógovia obidvoch terajších fakúlt.

V piatok večer **14. júna 2002** sa mohli všetci výtvarného umenia chtiví Prešovčania zúčastniť na vernisáži výberovej výstavy trojice prešovských umelcov, ktorí sa poznajú od školských lavíc. Dušan Očkovič, Fero Vaško a Tomáš Klima sú tí kedysi frajeri z umeleckých štúdií, ktorí už prekročili štyridsiatku. Možno aj preto nazvali svoju výstavu Škandál alebo kríza stredného veku. Prostredníctvom svojich diel – obrazov i plastík – oslovili veselo i vážne, v každom prípade však pestro a zaujímavo.

V piatok **30. augusta 2002** sa malým spoločenským stretnutím uzatvoril prvý ročník medzinárodného sochárskeho sympózia pre Cestu umenia vo Veľkom Šariši. Počas takmer jedného mesiaca tu štyria umelci vdychovali obrovským kusom kameňa zlomok svojho života, snažili sa do nich vryť myšlienky, sny, možno aj túžby. Pozvanie od organizátorov projektu prijala renomovaná poľská sochárka Barbara Falender, z Ukrajiny prišiel Jurij Misko. Šariš za Bratislavu na mesiac vymenili sochári Peter Roller a Rastislav Biarinec.

Slávnostnou vernisážou boli **10. decembra 2002** sprístupnené dve výstavy, ktoré prezentovali tvorbu piatich prešovských jubilujúcich výtvarníkov. Jednou z nich bola výstava Prešovskí jubilanti 2002, ktorá priblížila tvorbu akademických maliarov Andreja Gaja, doc. Juraja Kresilu, Anny Gregorovej a akademického sochára – dizajnéra Mikuláša Slatkovského. Tou druhou bola výstava situovaná v Suteréne Šarišskej galérie, ktorou si táto galéria chcela pripomenúť tvorbu už zosnulého akademického sochára Františka Patočku (1927 – 2002) Známe i neznáme.

3. Divadlo a film

V piatok **22. februára 2002** sa na dosky prešovského Divadla Jonáša Záborského po štyridsiatich rokoch vrátila dráma Victora Huga Mária Tudorová. Režisérom predstavenia bol Ján Sládeček. Ten spolu s tvorivým tímom – scénografom Jaroslavom Valekom a výtvarníkom kostýmov Vladimírom Čápom ponúkli divákovi pastvu pre oči. Prvou dámou piatkového večera bola herečka Kveta Stražanová, ktorej bola hra venovaná k jej blížiacemu sa životnému jubileu. Mária Tudorová priniesla peknú rolu kľučiaru Joshua Barnabyho Dušanovi Brandysovi a novou tvárou v inscenácii bola i Lucia Letková, študentka bansko – bystrickej Akadémie umení – fakulty dramatických umení odbor herectvo, ktorá stvárnila postavu Jane. Herecké umenie predviedol i jej spolužiak Daniel Straka, ktorý oživil postavu

Gilberta. V dráme Mária Tudorová sa ďalej predstavili Ľudka Dutková, Igor Šabek, Jozef Fila a.h., Andrej Šilan a.h., Peter Lejko, Ľuboš Kašický, Martin Mihalčín a.h. a Ondrej Nehila a.h.

Už po deviatykrát sa do slovenských kín dostala prehliadka Febiofest, ktorá je najväčšou prezentáciou českých filmov na Slovensku. Otcom myšlienky bol Fero Fenič. Febiofest okrem českých filmov ponúkol aj nekomerčné filmy iných krajín. Na Slovensku sa prehliadka konala v ôsmich mestách. Prešovské kino Klub počas štyroch dní premietlo osem filmov, prešovský Klub filmového diváka sa snažil pripraviť dramaturgiu Febiofestu tak, aby tu diváci našli to najlepšie, čo sa dalo vybrať. Prešovskú časť Febiofestu otvoril **27. februára 2002** o 17. h film Wima Wendersa s názvom Buena Vista Social Club, druhým filmom bola snímka Dina Risiho Vôňa ženy. V ďalších dňoch si mali diváci možnosť pozrieť slovinský film Vol'nobeh a zo sekcie Novinky českej tvorby titul Paralelní světy.

V piatok večer **15. marca 2002** uviedla spevohra Divadla J. Záborského premiéru muzikálovej komédie Cole Portera Pobožkej ma, Katarína! v réžii hosťujúceho Petra J. Oravca. Tvorivý tím doplnili mená dirigenta Petra Niňaja, choreografa Jaroslava Moravčíka, autorky scény Aleny Kobylkovej a kostýmovej výtvarníčky Judity Kováčovej. V muzikáli sa prepletá svet postáv majstra Shakespeara s rozhádaným a hektickým divadelným zákulisím.

Regionálnu prehliadku amatérskych divadelných súborov navštívili stáli priaznivci z radov účinkujúcich i divákov v sobotu, **16. marca 2002**. Kus svojho umenia ponúkli súbory v Divadle A. Duchnoviča. Ako prvé sa predstavilo divadelné teleso H+R+A, hercami ktorého boli študenti SOU A SPŠ odevnej v Prešove s hrou D. Czimovej Cesta. Priestor potom dostal Oheň a voda v podaní DS Slnko z SOU pre sluchovo postihnutú mládež v Prešove. DS pri Farskom úrade v Solivare ponúkol hru Jána Knapíka Maturanti. Spestrením bol určite aj Roman Polašek a titul Beáty Lipovskej Hlavy. Popoludní priestor využil aj DS Etudy pri Obecnom úrade v Kendiciach s hrou Krumpľová komédia od A. E. Timka. Do Prešova so svojou hrou Cesta životom pricestoval aj DS Šum – 3000 z Gymnázia Lipany. Gymnázium J. A. Raymana v Prešove sa na prehliadke prezentovalo Kovalčíkovou Tieňohrou. Netradične znel aj názov súboru a titulu – PPP Divadlo Korská pazucha z Prešova a ich Drakula 2008 aneb Koňský drezing. Záver prehliadky patril DS

Opona, ZUŠ M. Moyzesa v Prešove a titulu s poetickým názvom Lásky kus. Poslednou bodkou za dňom v zajatí múzy bol hodnotiaci seminár.

V prvých **júnových** dňoch **2002** Ukrajinská televízia na kanáli Inter vo vysoko sledovanom programe Slovo premietla 30 – minútový filmový dokument Helena Rudlovčáková, natočený pri príležitosti udelenia titulu doctor honoris causa Užhorodskej národnej univerzity dlhoročnej vedeckej pracovníčke Prešovskej univerzity. Po fyzikovi Ivanovi Birčákovi a historikovi Michalovi Danilákovi je literárna historička Helena Rudlovčáková treťou Prešovčankou, poctenou týmto vysokým vedeckým vyznamenaním. Na tvorbe dokumentu natočeného podľa scenára Valerija Paďaka sa podieľali užhorodskí a prešovskí filmári. V záverečných titulkoch tvorcovia filmu na prvom mieste vyjadrujú vďaku za pomoc spoluzakladateľovi Prešovského večerníka Jaroslavovi Šurkalovi, konateľovi firmy Polygraf Slovakia, spol. s r. o. Prešovčania si mali možnosť tento ukrajinský televízny film pozrieť v priestoroch Prešovskej univerzity 7. 6. 2002 o 15. hodine v posluchárni č. 97.

V sobotu **29. júna 2002** mala v Divadle Jonáša Záborského premiéru hra žijúceho chorvátskeho dramatika Mira Gavrana Muž mojej ženy. Hodinový herecký koncert Vasil'a Rusiňáka, herca činohry Divadla A. Duchnoviča a Joža Stražana, herca činohry DJZ zožala u divákov obrovský úspech.

4. Literárny život

Obecný úrad vo Finticiach a vydavateľstvo Universum v Prešove pripravili v sobotu **16. marca 2002** slávnostnú prezentáciu knihy Haralda Skalu s názvom Husárske osudy. Súčasťou prezentácie v kultúrno – spoločenskej miestnosti na Grófskom nádvorí bol aj kultúrny program, beseda s autorom i pozvanými hosťami a záverečná autogramiáda. Podujatie spojené s predajom knihy sa uskutočnilo pod záštitou starostu obce Františka Kočiša a v spolupráci s Katedrou slovenských dejín a archivníctva Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity, za ktorú spomenieme Doc. Michala Otčenáša, CSc., Doc. Petra Švorca, CSc., či PhDr. Martina Lipku.

Mimoriadne úspešná bola počas **prvého aprílového** týždňa verejná prezentácia knihy Košičana, spisovateľa a básnika Erika Jakuba Grocha s názvom Tuláčik a Klára v prešovskej detskej knižnici Slniečko. Na besede s E. J. Grochom sa nehovorilo len o samotnej knihe – deti nahliadli do tajomstiev písania a vzniku kníh a autor sa s nimi podelil aj o mnohé svoje zážitky z detstva. Zaujalo i jeho rozprávanie o Afrike, kde ako dieťa prežil štyri roky života. Medziiným sa malí poslucháči dozvedeli aj to, že hlavná hrdinka knihy, Klára, dostala meno podľa svätej Kláry, priateľky sv. Františka. Tuláčik a Klára je kniha, ktorú autor napísal už pred dvadsiatimi rokmi, ale knižne vychádza prvýkrát. Príbehy o priateľstve malej Kláry a psíka Tuláčika sú pôvabné etické rozprávania o základných, dôležitých a potrebných ľudských normách. Na rozdiel od iných aukčných rozprávok je to kniha, ktorá má plné právo hovoriť si rozprávková.

Počas **posledného júnového týždňa 2002** sa na prešovskej radnici stretli zástupcovia Knižnice Pavla Orságha Hviezdoslava a pracovníci odboru kultúry MsÚ v Prešove s najlepšimi detskými čitateľmi jednotlivých knižničných pobočiek pri vyhodnotení 1. ročníka celomestskej súťaže s názvom V čítaní je poznanie. Základným kritériom sa stal počet návštev v knižnici a počet vypožičaných kníh. V tomto roku titul Najlepší čitateľ roka dostali: Renátka Selecká (pobočka Šváby), Iveta Baranová (Sekčov), Barbora Vaššová (sídliisko III), Juraj Palaščák (Slniečko) a Katarína Verčimáková (sídliisko II).

Dňa **25. septembra 2002** sa v modrom salóniku cukrárne Victoria konal krst knihy prešovskej spisovateľky Eriky Matonokovej Lačnovské povesti. O úvod podujatia sa postaral ceremoniár Dr. Ján Dobák, slávnostný obrad uskutočnil Ing. Jozef Štec, ktorý bol v to popoludnie oblečený ako kráľ Lačnova. Sólista činohry DJZ Peter Lejko nesmierne pôsobivo predniesol úryvky z povestí a potom krstní rodičia, manželia Kušnírovci v úlohe sudičiek zaželali knižke úspešnú púť svetom.

Už tradične patril **začiatok októbra 2002** celoslovenskému kolu súťaže recitátorov Hviezdoslavovho Kubína. Na tohtoročnom 48. ročníku nechýbali ani Prešovčania. Medzi recitátormi z celého Slovenska sa zaskveli žiaci zo ZUŠ M. Moyzesa v Prešove. V programe detských recitátorov III. vekovej kategórie vystúpila Eva Kášová s textom A. Čechová Lapaj. V súťažnej čast v sekcii poézia IV. vekovej kategórie získala krásne III. miesto Lenka Dzadzíková. Vavrín nejcennejší – Hlavnú cenu Národného osvetového centra

v súťaži divadiel poézie – si odniesol divadelný súbor MAM, ktorý tiež pracuje pri ZUŠ M.Moyzesa. V režisérsko – dramaturgickej dielni PaedDr. Márie Kuderjavej, Mgr. Adely Mitrovej a Mirona Pukana bola naštudovaná hra Srdca kus, ktorá svojim umeleckým spracovaním a hereckými výkonmi jednotlivých protagonistov natoľko zaujala odbornú porotu, že sa Prešovčania stali víťazmi tohtoročnej súťaže divadiel poézie.

5. Činnosť múzeí, archívov a knižníc v Prešove

V knižnici P. O. Hviezdoslava sa **9. januára 2002** zišli tí, ktorí uprednostňujú liečivé účinky rastlín pred rôznymi liekmi. Známy pestovateľ Ing. Peter Bohinský hovoril tentokrát o chorobách dýchacích ciest a rastlinách, ktoré v týchto prípadoch „zaberajú“.

Dňa **19. marca 2002** sa v knižnici P. O. Hviezdoslava mohli Prešovčania stretnúť na besede so spisovateľom Ladislavom Ťažkým. Sedemdesiatosem ročný prozaik, publicista, scenárista je autorom kníh ako Amenmária, Evanjelium čatára Matúša, Aj v nebi je lúka či z novších Amor Antimon, alebo Útek z nerestnice.

Vo štvrtok **21. marca 2002** si čitatelia mohli pobesedovať so spisovateľom Jozefom Žarnayom v Detskej knižnici Slniečko. O deň neskôr, **22. marca 2002** sa v priestoroch knižnice pobočky Šváby konala beseda o najčítanejších knihách.

V knižnici P. O. Hviezdoslava bol **21. marca 2002** za účasti predstaviteľov všetkých prešovských knižníc slávnostne otvorený Týždeň slovenských knižníc. Štátna vedecká knižnica vo svojich priestoroch pripravila v rámci tejto akcie niekoľko podujatí. Jedným z nich bolo sprístupnenie výstavy Potulky astronómie, ktorá ponúka dokumenty z oblasti astronómie z fondov ŠVK. Súčasťou bola aj prednáška a beseda pripravená v spolupráci s Hvezdárňou a planetáriom v Prešove. V utorok 26. marca sa konala prednáška venovaná 10. výročiu pristúpenia Slovenska k Európskemu dohovoru o stíhaní terorizmu a jeho ratifikácia. Počas Týždňa slovenských knižníc ŠVK i ostatné knižnice Prešova odpúšťajú všetky prehrešky, sankčné poplatky a ponúkajú bezplatný zápis nových čitateľov. Na otváracom stretnutí predstaviteľov 21. marca mala úvodné slovo riaditeľka usporiadateľskej knižnice Mgr. Iveta Hurná. Počas diskusie si väčšina šéfov pochvaľovala vzájomnú spoluprácu knižníc v Prešove. Kvalitnú spoluprácu a pripravenosť práce vysokoškôľakov

s knihami potvrdil aj Ing. Peter Haľko z Univerzitetnej knižnice Prešovskej univerzity. Kôš plný kníh zo svojej osobnej zbierky daroval zástupca prešovského primátora Ing. Štefan Kužma. Išlo o veľmi kvalitné publikácie, ktoré sa v policiach určite dlho neohrejú.

Divadlo Alexandra Duchnoviča pri príležitosti benefičného večera prešovskej knižnice Pavla Országha Hviezdoslava pojalo do svojich útrob v jeden z **posledných marcových** dní zamestnankyne knižnice, podnikateľov, miestnych politikov i ďalších ľudí, ktorí si k spomínanej knižnici našli vzťah i cestu do nej. Keď táto ustanovizeň pred necelými dvoma rokmi oslavovala svoje 75. narodeniny, prešovské deti, v rámci osláv, písali a maľovali svoje sny. Keďže ku knižnici neodmysliteľne patrí kniha, vznikla myšlienka o maxiknižke, v ktorej by sa tieto sny sústredili. Dostala názov Prosbičky. Nádherne ju ilustrovali deti z prešovskej Základnej umeleckej školy. Po jej predstavení nasledoval úvodný program, ktorý začal košický mládežnícky orchester Musica Juvenalis a malý Jerguš pokračoval citáciou niekoľkých milých prosbičiek z maxiknižky. K moderátorky Eve Arvayovej si potom postupne prisadli dve pamätníčky, pani Mária Keseličková a pani Gabriela Harbačová – dlhoročné zamestnankyne knižnice i terajšia riaditeľka, aby si nielen zaspomínali, ale i porovnali niekdajšie pracovné podmienky s dnešnými, či aby prezradili svoje sny. Úvodný program sa skončil v najlepšom – aby sa celý scenár prehupol na malú scénu DAD – u i do dražby maxiknižky a ďalších, dnes už kuriozít z políc knižnice. Tie sa predali vždy minimálne nad hranicou tisícky. Sumou 23 000 Sk získal maxiknižku podnikateľ Milan Andraščík. Benefičný večer tak k rozvoju knižnice prispel celkovou sumou 46 600 korún.

V symbolickej súvislosti s oslavami výročia narodenia spisovateľa, otca Winnetoua a Toma Hawkinsa, nemeckého autora Karla Maya bola v prešovskom krajskom múzeu od **3. apríla 2002** sprístupnená putovná výstava o minulosti i súčasnom živote stredoamerických Indiánov z kmeňa Mayov – Lancandóncov. Artefakty ich každodenného života zozbierali a zvyklosti, morálku, tradíciu a súčasnosť spracovali cestovatelia Dr. Milan Kováč a Dr. Tatiana Podolinská.

Klub pestovateľov a milovníkov liečivých rastlín v Prešove pripravil **3. apríla 2002** besedu v knižnici Pavla Országha Hviezdoslava. Ing. Peter Botinský hovoril o liečivých účinkoch napríklad sóje, láskavca, pýra plazivého, prhl'avy dvojdomej, koreňa lopúcha, ale aj ďalších rastlín.

Okrem stálej expozície dejín prešovského a slovenského požiarnictva bola v komorných priestoroch Krajského múzea v Prešove inštalovaná výstava venovaná trom významným výročiam organizovaného hasičstva na Slovensku. Autor výstavy Mgr. Blahoslav Lazorík spolu s Milanom Kaľavským predstavili širokej verejnosti množstvo jedinečných dobových fotografií a dokumentov, z ktorých niektoré pamätajú doby pred 150 rokmi. Možnosť vidieť, ako vyzeralo centrum nášho mesta po ničivom požiari v roku 1887, aké uniformy či technické prostriedky používali odvážni muži v boji proti ohnivým jazykom a ďalšie artefakty z tejto oblasti mali Prešovčania od **11. mája 2002** každú sobotu a nedeľu v Krajskom múzeu v Prešove.

Oblasťná rada a Miestny odbor Matice slovenskej v spolupráci s Knižnicou Pavla Országha Hviezdoslava v Prešove pripravili **14. mája 2002** literárno – dramatickú kompozíciu s názvom Zápasy času – Svetozár Hurban Vajanský. Podujatie sa konalo pri príležitosti 155. výročia narodenia spisovateľa, literárneho umelca, redaktora, publicistu, politika a organizátora slovenského národného hnutia.

Klub pestovateľov a milovníkov liečivých rastlín pripravil **5. júna 2002** ďalšiu besedu o liečivých rastlinách pestovaných v záhradke. Známy pestovateľ Ing. Peter Bohinský prezradil, čo priaznivo účinkuje na reumatizmus. Rozprával o brezových listoch, urbovej kôre, rebríčku, pŕhl'ave, prasličke, vrese a iných rastlinách. Stretnutie sa uskutočnilo na tradičnom mieste – v Knižnici P. O. Hviezdoslava.

Knižnica P. O. Hviezdoslava pripravila **10. júna 2002** popoludní prezentáciu bibliografie Násilie – problém, o ktorom sa mlčí. Prezentácia bola spojená s prednáškou Moniky Grochovej zo záujmového združenia žien Fenestra.

„Vymaľuj si svoju knižnicu“. Pod týmto názvom sa niesla oslava Dňa detí **1. júna 2002** v Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove. Deťom ponúkla knižnica možnosť vymaľovať jej vstupné priestory. Tak sen prezentovať svoj obrázok na čistú stenu sa splnil všetkým deťom, ktoré prišli do detskej knižnice Slniečko na Hlavnej ulici. Postupne sa vstupná biela chodba menila na rozprávkovú. Drak, princezná, slimáčik či vodník začali zaplňať steny podchodu. Všetky deti na nich nechali svoj jedinečný obrázok, pod ktorý sa aj podpísali a ktorý ich bude vítať vždy, keď vkročia do knižnice.

Počas jarných prázdnin od **4. do 8. marca 2002** sa tradične konali prázdninové pobyty detí v priestoroch detskej knižnice Slniečko v Prešove. Počas celého týždňa si mali deti možnosť hrovou formou vyskúšať rôzne, málo rozvíjané remeslá, ako vyšívanie, háčkovanie, paličkovanie, v Remeselnom centre i tkanie kobercov, vyšantili sa v Záhrade umenia, videli výstavu amatérskych umelcov, vyrobili si ozdoby na Veľkú noc. Detom sa predstavilo aj Detské kočovné divadlo, besedovala s nimi spisovateľka Gabika Futová a s výtvarníčkou Ivanou Pančákovou si okrem besedy mohli vytvoriť aj spoločné kreslené príbehy.

Pri príležitosti 205. výročia narodenia zakladateľa Matice slovenskej Štefana Moyzesa pripravili Knižnica Pavla Oszágha Hviezdoslava, Oblastná rada a Miestny odbor Matice slovenskej v Prešove spomienkový akt. Oslavy sa uskutočnili **29. októbra 2002** pred budovou knižnice. V programe osláv bol aj príhovor prešovského rímskokatolíckeho dekana doc. ThDr. Stanislava Stolárika, PhD. a polozenie kytice a venca k buste tohto národného buditeľa.

6. Výstavyprezentácie a súťaže

Po premiére v Galérii mesta Bratislavy sa do Prešova dostala zaujímavá výstava fotografií jednej z popredných osobností slovenskej a českej fotografie Zuzany Mináčovej, ktorá sa do popredia dostala už v 60 – tých rokoch cyklom surrealisticky ponímanými fotografiami. Výstava s názvom Rekonštrukcia rodinného albumu , ktorá bola sprístupnená od **17. januára 2002** v Šarišskej galérii, pozostávala z najnovšej tvorby a jej ústrednou témou bola spomienka autorky na svoju rodinu a obdobie pred holocaustom. Do rolí svojich blízkych a priateľov v „rodinnom albume“ obsadila známe tváre – Juraja Jakubiska, Deanu Horváthovú, Jiřího Bartošku, Sabinu Laurinovou a ďalších. Výstavu navštívila i jej kurátorka – Alena Kijaničková.

Odo dňa **17. januára 2002** ponúkla Šarišská galéria vo svojich priestoroch aj výstavu Umenie XX. Storočia – V. časť kresba a grafika 70 – tých a 90 – tých rokov. Výstava uzatvorila cyklus predstavovania diel umenia 20. storočia zo zbierkového fondu Šarišskej galérie. Ponúkla možnosť zhliadnuť výber z tvorby nielen významných

slovenských grafikov – J. Jankovič, A. Klimo, O. Dubay, F. Kráľ, E. Sedlák, T. Kolenčíková, ale i známych výtvarníkov pôsobiacich v oblasti grafiky – A. Eckerdt, A. Doboš, M. Radev, P. Kocák, M. Mihaľko, M. Mlynka, E. Vološčuková. Výstava trvala do 3. marca 2002.

V malej výstavnej sieni Šarišskej galérie na Hlavnej ul. č. 53 sa **5. februára 2002** uskutočnila vernisáž výstavy grafickej tvorby Mgr. Art. Evy Tkáčikovej. Na výstave Teleskop, ktorá bola aj prvou samostatnou výstavou vôbec, sa Eva Tkáčiková prezentovala svojou najnovšou grafickou tvorbou. Spoločným, jednotiacim menovateľom jej diel sa stala myšlienka zrodu a vývoja človeka, otázky existencie presne nedefinovaných vzťahov medzi mužom a ženou, matkou a dieťaťom. Tieto subjektívne pocity a úvahy sa autorka snažila prostredníctvom využitia grafických postupov a techník rôzne premieňať a variovať, pričom sa nevyhýbala ani odvážnemu experimentovaniu a kombinovaniu materiálov organického i anorganického pôvodu.

Do nedele **24. marca 2002** trvala výstava fotografií Ing. Arch. Petra Marcinka s názvom Quo vadis Europa II. Autor sa nechal inšpirovať názvom románu poľského spisovateľa Senkiewica, pretože ten najvýstižnejšie zodpovedal jeho zámeru – ponúknuť netradičný pohľad na súčasnú architektúru. Na vystavovaných fotkách mali návštevníci možnosť zhliaďnúť také skvosty architektúry, akými sú zástavba Borneo v Amsterdame, nemecký pavilón Expo Hannover, Sony centrum – Helmuth Jahn – v Berlíne či výstavný areál Lipsko.

Pri príležitosti 100. výročia narodenia významného predstaviteľa katolíckej moderny, prešovského rodáka Teodora Jozefa Tekela, pripravila Šarišská galéria v spolupráci s Galériou Jána Koniarka v Trnave výstavu pod názvom Oheň duše, ktorá bola otvorená od **16. apríla 2002** slávnostnou vernisážou v priestoroch Veľkej výstavnej siene ŠG za účasti kurátorky výstavy Dr. Aleny Piatrovej.

„Oživené pamiatky“. Takýto názov niesla výstava, ktorú v Šarišskej galérii pripravil Krajský pamiatkový úrad Prešov. Stalo sa už tradíciou, že pamiatkári každoročne v rámci Medzinárodného dňa pamiatok a historických sídel, ktorý pripadá na 18. apríl, pripravujú rôzne podoby prezentácie kultúrneho dedičstva. Výstava Oživené pamiatky upriamila

pozornosť na tie kultúrne pamiatky, ktoré boli v nedávnej minulosti obnovené a pričinením vlastníkov, architektov, reštaurátorov, stavebných firiem, ale aj pamiatkárov, im bol vdýchnutý nový život. Vernisáž výstavy sa konala **30. apríla 2002** v malej výstavnej sieni Šarišskej galérie.

Od štvrtka **18. apríla** do nedele **21. apríla 2002** sa na výstavisku Agrokompex v Nitre uskutočnil 5. ročník medzinárodnej výstavy bonsajov a jedinečných kameňov – suiseki Bonsai Slovakia 2002. Do Nitry so svojimi bonsajmi zavítal aj Prešovčan František Senderák. Vystavoval tam šesť bonsají – hrab obyčajný (41 rokov), orgován obyčajný (14), javor dlaňolistý (14), azalka (13), hrab obyčajný (21) a agát biely (9). V roku 2000 bola na národnej výstave bonsajov a suiseki prvýkrát udelená pamätná cena Dr. Zdenka Hrdličku, nestora československej bonsaistiky. Za najpôvabnejšie bonsaje a za zásluhy v bonsajovom hnutí ju získal práve František Senderák z Prešova.

V sobotu **27. apríla 2002** otvorili v priestoroch Technického múzea v Solivare (varňa František) výstavu Solnobanského čipkárskeho cechu s názvom Premeny čipky. Pásku prestrihol správca múzea Marek Duchoň za účasti predsedníčky Barbory Šimkovej i čipkárk Márie Rijakovej, Alexandry Sahúl'ovej, Ireny Pivovarníkovej, Márie Ištokovej. Výstavu osviežilo aj vystúpenie tanečník zo súboru Čipečka na Cirkevnej základnej škole sv. Gorazda v Solivare.

Speleofotografia bol názov zaujímavej výstavy, ktorá bola otvorená koncom **júna 2002** v priestoroch reštaurácie Melódia. Jej inštalácia nebola náhodná, súvisela s otvorením štvrtej sezóny v turisticky sprístupnenej jaskyni Zlá diera v Lipovciach a pripravili ju prešovskí jaskyniari. Výber fotografií z vyše dvadsaťročnej činnosti prešovských jaskyniarov bol zameraný na krásy podzemných krasových území nielen v oblasti Lipoviec a ďalších slovenských lokalít, ale aj ukážky z početných zahraničných ciest, zachytených fotoobjektívom Ervína Némethyho. Za povšimnutie stáli fotografie z príťažlivej ľadovej výzdoby Dubnických opalových baní. Výstava bola zároveň aj pozvánkou do prírody v okolí Lipoviec a zároveň aj romantickú prehliadku jaskyne Zlá diera.

Výstava Vnútorne svety autorky Violy Motyl – Palffy, ktorá sa po roku 1968 natrvalo usadila vo Švajčiarsku, zavítala **4. júla 2002** aj do Prešova. Návštevníci Šarišskej galérie mali možnosť obdivovať kolekciu vyše dvadsiatich diel vytvorených prevažne

kombinovanou technikou, ktorá bola výsledkom autorkinej dvojročnej aktivity a súčasne predstavuje výber z dvoch neukončených cyklov: Vnútorne svety a Slávne ženy minulosti.

V komorných priestoroch Krajského múzea v Prešove bola **1. augusta 2002** sprístupnená výstava troch poľských umelcov z Noveho Saczu sochára Andrzeja Szareka, maliarky Barbary Adamoviczovej a grafika Józefa Pogwizda. Pohľad na svet z troch rôznych uhlov pohľadu s využitím rôznorodých materiálov, techník a kompozícií čakali na zvedavých divákov a ponechávali voľnú uzdu ich fantázii.

Priestranstvo pred Šarišskou galériou sa vo štvrtok **22. augusta 2002** popoludní už po dvanásťkrát premenilo na Prešovský Montmartre. Fajšmekrom umenia sa tak znovu naskytla príležitosť rozšíriť zbierku o ďalšie obrazy prešovských umelcov. Svoje majstrovstvo z množstva výtvarníkov ponúkol aj akademický maliar Andrej Gaj, ktorý na plátne zachytil letné čaro pešej zóny.

V Šarišskej galérii sa **10. septembra 2002** otvorili brány pre priaznivcov výtvarného umenia. Konala sa tu totiž výstava fotografií Jána Šmoka, ktoré sú prierezom jeho tvorby zo 60. – 80. rokov. Priestory galérie ožili aj umením Ester Šimerovej – Martinčekovej, jej kolekciou kameí – maľovaných štukových objektov rôznych tvarov a veľkostí, ktoré vznikli ako bezprostredná výpoveď maliarkinho obdivu k poézii francúzskeho básnika Saint – John Persea.

Najlepšie je s mamou a otcom bol názov putovnej výstavy renomovaných slovenských fotografov, ktorú pripravilo občianske združenie Návrat a Orange Slovensko, a. s. Výstava, ktorá sa konala **začiatkom októbra 2002** ponúkla profesionálne fotografie trinástich fotografov nainštalované v prepravnom kontajneri umiestnenom na Námestí Osloboditeľov. Výstava chcela dosiahnuť, aby sa čo najviac ľudí na Slovensku skúsilo zamyslieť nad tým, ako by mohli konkrétne pomôcť šiestim tisícom detí v detských domovoch na Slovensku, ktorým viac ako hračky a peniaze chýba láska a cit konkrétneho človeka.

Napriek neprajnému počasiu sa **10. októbra 2002** uskutočnila v Prešove unikátna akcia Prešovské vinobranie 2002. Spojeným organizátorským úsilím ju pripravilo Múzeum vín, mestský úrad a umelecká agentúra J.P. ART. Návštevníci si tu mohli ochutnať zlatistý

mok zo Slovenska, Maďarska a Moldavska. V stánkoch sa núkali na predaj trdelníky zo Skalice, kvalitné medovníky a tradičná medovina. Trhovú atmosféru dotvárali svojimi vystúpeniami hudobné kapely najrôznejších žánrov.

Na papieri je názov výstavy, ktorá bola sprístupnená od **14. októbra 2002** vo výstavných priestoroch Krajského múzea v Prešove. Vytvorilo ju združenie Katedrum, ktoré tvoria pedagógovia –výtvarníci z Katedry výtvarnej výchovy Fakulty prírodných a humanitných vied Prešovskej univerzity. Témou výstavy bol papier, ktorý sa spája s civilizáciou, so vzdelaním a dáva naozaj široký priestor na tvorbu. Diváci mohli obdivovať obrazy či objekty Dušana Srvátku, Edity Vološčukovej, Jána Bartka, Ľuba Purdeša, Martina Zbojana, Alici Vojčíkovej, Prokopa Kolysníka, Leny Leškovej, Michala Tokára, Jara Ondka či Petra Kocáka.

V **druhej polovici mesiaca október 2002** sa v zrekonštruovaných a rozšírených priestoroch suterénu Šarišskej galérie návštevníkom ponúkla možnosť pozrieť si zaujímavú výstavu výtvarných a odevných prác žiakov SPŠ a SOU odevného z Prešova a partnerskej školy I. P. S. I. A. „Ercole I. d' Este“ z Ferrary s názvom Benátsky karneval – masky. Výstava bola súčasťou medzinárodného projektu Comenius 1.2, ktorý je podporovaný Európskou úniou v rámci programu Socrates.

S dielami jednej z najvýznamnejších osobností slovenského výtvarného umenia 20. storočia, ktorá pochádza z východoslovenského regiónu, akademickej maliarky Viery Bombovej sa prešovská verejnosť mala možnosť stretnúť **koncom októbra 2002** pri príležitosti významného životného jubilea – sedemdesiatych narodenín, ktoré maliarka oslávila ešte v apríli tohto roku. V tejto súvislosti pripravila Šarišská galéria v spolupráci so Združením Lege artis reprezentatívnu výstavu celoživotnej grafickej a maliarskej tvorby autorky s názvom Viera Bombová – Súborné dielo.

Čaro Vianoc Šariša bol názov výstavy, ktorú od stredy **20. novembra 2002** mali možnosť vidieť nadšenci výtvarného umenia a folklóru. Pripravila ju etnografka PhDr. Terézia Krafčíková. Prešovčania mali možnosť obdivovať tradičnú dedinskú izbu so všetkými atribútmi, ktoré kedysi boli v čase Vianoc na Šariši. Výstavu oživil remselníci-rezbár Pavol Šarišský, hrnčiari, paličkárky zo ZŠ na Prostějovskej ulici v Prešove či folklórny súbor Rozmarija.

Päťčlenné družstvá reprezentujúce stredoeurópske hotelové školy (Pionky z Poľska, Kyjev z Ukrajiny a organizujúca prešovská hotelová akadémia) sa stretli **12. decembra 2002** ako gastronomickí rivali v rámci výstavnej akcie Slovenské Vianoce. Účelom tohto medzinárodného festivalu bolo predstaviť tradičné vianočné zvyky svojho národa, vrátane neodmysliteľnej vianočnej výzdoby a štedrovečerného stola, s jeho jedinečnými a počas roka neopakovateľnými dobrotami.

Šyria výtvarníci Ľubomír Guman, Peter Kocák, Juraj Kovalčík a Viktor Židik sa už po tretíkrát inšpirovali guľami a zorganizovali zaujímavé stretnutie spojené s vernisážou pod názvom Vianoce s guľami 3. Výstavu mal možnosť navštíviť každý, kto do priestorov reštaurácie Melódia zavítal od **začiatku decembra do konca roka 2002**.

7. Tanečné podujatia a estrády

V sobotu **19. januára 2002** v historickej sále prešovského Čierneho orla plesali členovia Kresťansko – demokratického hnutia na 8. reprezentačnom plese svojej strany. Dobrá nálada vládla medzi prítomnými až do hlbkej noci, ktorú v slávnostnej atmosfére strávil predseda KDH Pavol Hrušovský s manželkou, zakladajúci člen KDH MUDr. Dušan Hruška, tajomník Okresného centra KDH v Prešove Stanislav Mathia s manželkou, podpredseda OC KDH Stanislav Kahanec, manželka Kužmovci či Katrína Ďurčanská a mnoho ďalších plesajúcich „kádehákov“. Vyvrcholením večera bola tombola, do ktorej organizátori plesu zohnali ceny za približne 50 – tisíc korún.

Svojich poslov kultúry mal za morom opäť šarišský región. V nedeľu **27. januára 2002** odcestovali členovia folklórneho súboru Šarišan z Prešova na dvojtýždňový zájazd do Spojených štátov amerických. Program bol pestrý, našincov privítala Kolumbijská univerzita v New Yorku. Na pôde Medzinárodného domu (International House) sa Šarišan predstavil v rámci kultúrneho týždňa. Predstavitelia univerzity si súbor vybrali na základe konkurzu spomedzi 25 folklórnych telies z východnej a strednej Európy. Návštevníci kultúrneho týždňa videli program Ja chlapec vandrovný... Súčasťou činnosti súboru Šarišan

okrem jednotlivých vystúpení bol aj výučbový program – záujemci sa mohli naučiť od našich tanečníkov čardáš, karičku...

Podvečer **23. januára 2002** sa v koncertnej sále Čierneho orla niesol tónmi jubilujúceho Speváckeho zboru Laguna Základnej umeleckej školy M. Moyzesa na Baštovej ulici v Prešove. Toto spevácke teleso si slávnostným vystúpením pripomenulo 10. výročie svojho založenia. V jeho podaní si prítomné publikum vypočulo náročné diela starej vokálnej polyfónie (Menegali: Parce Domine, a nonymus – Dona nobis), známe a pôsobivé Ave verum W. A. Mozarta, melodicky krásne skladby Zajatá a Prsten z Dvořákových Moravských dvojspevov i Rozlúčku s lesom Mendelsohna – Bartholdyho. Štylizovaná ľudová pieseň bola na koncerte reprezentovaná Troma ľudovými piesňami Mikuláša Moyzesa a tiež Trávnickou z Hanušoviec v úprave Vladimíra Ljubimova. K širokému spektru piesní, ktoré ten večer zazneli, patrili aj spirituály, či známe inštrumentálne skladby v zborovej úprave, ako sú Dvořákovo Largo a Verdiho Zbor Židov z opery Nabuco. O skvelú interpretáciu hudobných diel sa postarali nielen členky zboru, ale i jeho umelecká vedúca a dirigentka pani Jana Ljubimova. Za klavirom pri zbere i sólistoch bola dlhoročná vynikajúca korepetítorka Klára Ganzerová, ktorá jednotlivým výkonom vtlačila pečať svojej vysokej umeleckej kvality. V rámci koncertu vystúpili i vynikajúci žiaci – inštrumentalisti z tried jednotlivých pedagógov Mamrillovej, Varcholovej, Petráša, Konečnej, Geciovej a ďalších. Jubilujúci zbor svojou návštevou poctili aj predstavitelia mesta.

Piatok, **25. januára 2002**, sa v mestskej hale ako tradične niesol v znamení Fašiangov Slovenskej demokratickej a kresťanskej únie. Humorista Milan Markovič posadil pred plným hľadiskom do horúceho kresla premiéra Mikuláša Dzurindu a prešovského primátora Juraja Kopčáka, na druhý deň mestskú halu zaplnili hostia vydareného fašiangového bálu. Medzi hosťami piatkového večera nechýbal ani moderátor TV Markíza Pavol Pavlík, prešovský viceprimátor Štefan Kužma, prešovský moderátor Mišo Hudák, obľúbený humorista Stano Radič či minulého roku na Dunajci za gorala pasovaný prednosta krajského úradu Jozef Polačko. Prešovčanov potešil svojimi pesničkami aj Pavol Hammel, nestarnúca legenda slovenskej pop music.

V závere plesovej sezóny, **2. februára 2002** sa uskutočnil ples, na ktorom sa zabávali politici zo Strany demokratickej ľavice. Medzi tancujúcimi ľavičiarimi sa objavili poslanci parlamentu Viliam Sopko, Štefan Rusnák, podpredsedníčka SĽH Hana

Blažičková. Výborne sa zabával aj prednosta Okresného úradu v Prešove Milan Benč s manželkou či podpredsedníčka Najvyššieho kontrolného úradu SR Danica Martinková a Štefan Rusnák. Náladu a rytmus nohám udávala skupina Derby. Hrou na gajdy a pesničkami pobavil plesajúcich i ľudový rozprávač Stanislav Gaľa z Jarovnic.

Najstarším plesom v Prešove je tenisový. Priatelia tohto športu sa v sobotu **2. februára 2002** v hoteli Dukla stretli už po štyridsiatypiatykrát. Atmosféru v tradičnom dejisku umocňovala aj nadrozmerná tenisová raketa, ktorú vytvorili desiatky farebných balónov. Zabávajúci si mohli vybrať v kaviarni živú hudbu a v bare mixoval diskotékové rytmy Robo Baláž. Ako sa už stalo zvykom, aj tohtoročný ples otvorili tanečníci z TK Šariš PKO Prešov. Tanečné umenie preukázali mnohí účastníci, medzi inými aj prezident Tenisového klubu a otec plesu Ladislav Višnevský, predseda Olympijského klubu regiónu Prešov Vincent Lafka, ktorým milú spoločnosť robili ich manželky. Prekypujúcu zábavu si vychutnával i prezident FC Tatрана Vladislav Sabol a šéf firmy Atak Peter Bobák. Šťastie v tombole neobišlo trénera slovenskej futbalovej dvadsaťjednotky, Mikuláša Komanického. S radostným pocitom z výhry farebnej tlačiarne si odnášala aj manažérka marssuperligových futbalistov Judita Bačová.

Prvý ples priateľov speváckej skupiny Kapušanske richtaroše sa konal ku koncu **druhého februárového** týždňa roku 2002. Od iných sa odlišoval hlavne svojím folkloristickým ladením. V programe vystúpili aj známi speváci ľudových piesní, ako Jožko Andraščík, Anka Poráčová, ľudový rozprávač Stano Gaľa, vysokoškolský folklórny súbor Torysa a zakončoval ho známy imitátor, „Armstrong z Vít'aza“ Peter Ondria.

V sobotu **25. mája 2002** sa v priestoroch SOU stavebného na Volgogradskej ulici v Prešove uskutočnila súťaž v tanečnom športe pre neregistrované páry východoslovenského regiónu. Hlavným organizátorom bolo Šarišské osvetové stredisko v Prešove a TŠ SOUL. Na súťaži vystúpilo 50 tanečných párov v 3 vekových kategóriách z 10 klubov z Košíc, Michaloviec, Moldavy, Lipian, Bardejova, Kežmarku a Prešova. Z prešovských tanečných klubov boli zastúpené TŠ SOUL a TK Šariš PKO. K najúspešnejším patrili tanečníci z TŠ SOUL Jerguš Križák a Michaela Krafčíková, Richard Karabinoš a Simona Fecková, Jakub Križák a Simona Pivovarníková. Celý priebeh súťaže sprevádzala búrlivá atmosféra, ktorú vytvárali rodičia, priatelia a členovia tanečných klubov navzájom. Prívrženci tanečného

športu si mohli popásť oči nielen pri výkonoch jednotlivých tanečníkov, ale aj pri obdivovaní ich vkusného oblečenia.

Hlavné premiérové predstavenie prešovského folklórneho súboru Šarišan, ktoré sa odohralo vo veľkej sále DJZ **8. júna 2002**, bolo obohatené netradičným spôsobom. Až cez Atlantik, z Clevelandu v Ohio, priletel na oslavy 35 – ročného jubilea súboru programový riaditeľ tamojšieho slovenského rozhlasového vysielania Exprešovčan Milan Kobulský. Nielen ako milovník východniarskeho folklóru, ale predovšetkým ako významný herold. Práve na hlavnom vystúpení odovzdal vedúcemu súboru Ladislavovi Kišelákovi dve blahoželania od významných amerických predstaviteľov, ktorí ho poverili touto úlohou. Prvé bolo od významného amerického senátora za štát Ohio George V. Voinovicha, ktorý bol pred časom hosťom slovenského prezidenta a premiéra, druhý od guvernéra rovnakého štátu Boba Tafta. Senátor Voinovich napísal, že je mu cťou zablahoželať súboru k výročiu a oceniť jeho neustále snahy o udržiavanie bohatých európskych ľudových tradícií slovenského ľudu a tiež o posilňovanie kultúrnych zväzkov medzi americkými Slovákami v Ohio a vlast'ou. Podobne bola formulovaná aj gratulácia Boba Tafta.

V sobotu **8. júna 2002** sa na nádvorí miestneho kaštieľa uskutočnil Fintický Drišľak bál. Návštevníkov zabávala skupina Drišľak a jej hostia: Robo Kaiser a Peter Meľuš, trio Pavelčákovcov z Košíc a skupina historického šermu Banderium. Program moderoval Richard Herrgott z Rádia Kiks. Lákadlom bola i tombola. Prvou cenou bol týždenný pobyt pre dve osoby v Chorvátsku, druhou týždenný pobyt pre dve osoby v rekreačnom zariadení Penzión Karpatia v Tatranskej Lomnici.

Počas prvého ročníka celoslovenskej prehliadky Country dance fest Prešov 2002 od piatka **5.** do soboty **6. júla 2002** bavili divákov svojim tanečným umením country tanečné telesá. V piatok sa predstavili súbory Merlin, Ester a Heaven's shore. Pre potešenie ponúkli írsky večer. Sobota sa niesla v znamení exhibičných vystúpení, ktoré ukončil Merlin svojim celovečerným predstavením Tanec v srdci. Záver patril na pešej zóne prvému countrybálu, počas ktorého calleri učili Prešovčanov základným krokom. Odbitím polnoci sa začala promenáda a po polnoci sa na pešej zóne udomácnil Line dance.

Na tradičnom medzinárodnom festivale v Rumunsku pod názvom Festival International de folklor targu – ju, ktorý sa konal **začiatkom októbra 2002**, nechýbali ani

zástupcovia krajiny spod tatranských končiarov. Okrem folklórneho súboru Vihorlat z Humenného sa na ňom predstavila dvojica prešovských súborov, ktoré už stihli absolvovať nejedno spoločné vystúpenie. Klub mažoretiek Paragle Dance na jeho vystúpeniach už neraz sprevádzal mládežnícky dychový orchester Baštovanka pod vedením dirigenta Jozefa Kakaščíka, a inak to nebolo ani tentoraz v krajine neslávne známeho grófa Draculu.

8. Regionálna tlač a periodiká

V budove Mestského múzea a galérie vo Veľkom Šariši sa **14. júna 2002** zišli hostia, dopisovatelia a spolupracovníci, aby si pripomenuli 10. výročie vychádzania a vydanie 100. čísla mesačníka Veľkošarišan. V 785 – ročnej histórii ide o prvé periodikum, ktorého vznik podnietili na jar v roku 1992 vtedajší učitelia Mgr. Milan Levendovský, Mgr. Ján Oravec a Mgr. Ján Rodák. Prvé číslo Veľkošarišana vyšlo 15. mája 1992 vo formáte A4 ako dvojmesačník. Po záujme u čitateľov sa periodikum zmenilo na mesačník a zmenil sa aj formát na A3. Jeho výroba sa začala formou tzv. horúcej sadzby ako kníhtlač, neskôr prostredníctvom fotosadzby na počítači. Na vychádzaní periodika sa počas jeho desaťročnej histórie podieľal aj učiteľ s bohatými skúsenosťami ako redaktor, spisovateľ i dramatik Jaroslav Míča. Do tvorby sa podarilo zaangažovať aj bývalú občianku Veľkého Šariša, spisovateľku Boženu Mačingovú a jej syna, ktorý vo Veľkom Šariši vychodil základnú školu a ako námorný kapitán brázdil svetové moria. Na kpt. Ing. Václava Bouru, ktorý sa sám stal dopisovateľom, prvé veľkošarišské noviny čakali v avizovaných prístavoch. Tak sa výtlačky Veľkošarišana dostávali do sveta. Dnes ich bývalí Veľkošarišania čítajú aj v USA, Kanade, Anglicku, Maďarsku, Švajčiarsku, Česku a v ďalších krajinách. V súčasnosti sú členmi redakčnej rady Ing. Mikuláš Drab, Edmund Capák, Mgr. Milan Levendovský (predseda), Štefan Sárossy, Mgr. Ján Oravec, Mgr. Mária Vertal'ová, Mgr. Ľubica Bekéniová a Mgr. Ján Rodák, prvý profesionálny novinár vo Veľkom Šariši a vedúci redaktor Veľkošarišana.

Všetci Prešovčania mali **20. júna 2002** možnosť v rukách držať jubilejné číslo Prešovského večerníka, ktoré vyšlo už tritisíckrát. Pri tejto príležitosti vyjadrila celá redakcia na veľkej titulnej strane poďakovanie všetkým čitateľom za prejavenú priazeň.

9. Iné podujatia

Vzhľadom na prázdniny medzi sviatkami, redakcia Prešovského večerníka oslávila Silvestra vôbec ako prvá v meste Prešov – už v piatok pred vianočnými sviatkami, v **decembri 2001**. Do tanca i spevu prišli hrať členovia ľudovej hudby Prešovčan pod vedením kontrabasistu Jula Humeňanského. Milka Kucháriková v tanci poriadne vyzvrtala i primátora Ing. Juraja Kopčáka. Nové čardášové kreácie predviedol vedúci vydania Milan Sopko. Šéfredaktor Peter Ličák na istý čas nahradil Jula Humeňanského a rozozvučal jeho kontrabas. A šéfov prípitok šampanským zo ženskej črievičky, to dejiny Prešova vo svojej histórii zaznamenali prvýkrát.

Na prelome **31. 12. 2001** a **1. 1. 2002** sa Prešovčania pred Divadlom Jonáša Záborského lúčili so starým a vítali nový rok. Pozdvihnúť pohárik šampanského a zaželať veľa pracovných a osobných úspechov v druhom roku tretieho tisícročia prišiel medzi oslavujúcich občanov primátor Ing. Juraj Kopčák i ďalší hostia. Výbuchy dobrej nálady i neutíchajúcej zábavy vyvrcholili efektným ohňostrojom.

Pri príležitosti 9. výročia vzniku samostatnej Slovenskej republiky Oblastná rada a Miestny odbor Matice slovenskej v Prešove zorganizovali slávnostnú akadémiu, ktorá sa uskutočnila v pondelok **14. januára 2002** o 16.30 h v Divadle Alexandra Duchnoviča. Na podujatie prijali pozvanie aj predstavitelia štátnych a samosprávnych orgánov i predstavitelia spoločenského života v Prešove. V slávnostne koncipovanom programe vystúpili aj detské folklórne súbory zo ZŠ sv. Gorazda a zo ZŠ na Prostějovskej ulici. Vstup na podujatie bol voľný.

Pri príležitosti 57. výročia oslobodenia Prešova pripravili dňa **18. januára 2002** mesto Prešov a OV Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov pietny akt kladenia vencov. Zraz účastníkov sa konal o 14.45 h pred budovou mestského úradu, od 15. h boli kladené vence k Pamätníku osloboditeľov na Hlavnej ulici a k Pamätníku obetiam gestapa na Konštantínovej ulici.

V nedeľu **3. marca 2002** prebiehal v Mestskej hale v Prešove tretí ročník letecko – modelárskej show pod názvom Lietame v hale. Pripravili ho leteckí modelári Slovenského leteckého zväzu v Prešove, za účasti hostí z Poľska a Českej republiky. A práve pred početným publikom, zloženým najmä z chlapcov od troch do osemdesiatich rokov, došlo k mimoriadne slávnostnej chvíli svetového významu. Zástupcovia Štefan Banič Parachute Foundation z amerického Dallasu odovzdali Imrichovi Majorošovi st. vôbec prvý titul Rytier letectva prostredníctvom svojho slovenského zástupcu, známeho prešovského parašutistu Ladislava Platka.

Večer módnych inšpirácií – aj tak sa dá nazvať módna prehliadka spoločnosti Tesco Stores SR, ktorá sa konala **11. marca 2002**. Celé podujatie prebiehalo v sále Parku kultúry a oddychu v podobe ponúknutej prezentácie módnej kolekcie jar – leto 2002. Svoju premiéru ako manekýnka mala v Prešove známa tvár televízie Markíza Aneta Parišková, ktorej organizátori zverili i úlohu moderátorky večera. Príjemným oživením módnej prezentácie bola tombola a v závere aj malý spoločenský kokteil.

Marec patril tradične najväčšej výstave na východnom Slovensku – ABC Stavebníctva – Záhrada. Každoročne ju v Prešove organizuje košická agentúra Bocatius. Na tohtoročnom jubilejnom 10. ročníku organizátori zaregistrovali v mestskej hale 36000 návštevníkov, pre ktorých pripravili aj súťaž. Víťazka z Prešova si potom z rúk Riaditeľa agentúry Bocatius Košice Mgr. Róberta Šalatu prebrala výhru 3000 Sk.

V klube „Ryba na stene“ na Baštovej ulici č. 31 sa **29. marca 2002** uskutočnila beseda s pravou indiánkou z kmeňa Cree v kanadskej Britskej Kolumbii Doreen Spence. Táto zaujímavá žena získala viacero ocenení za mier a je zakladateľkou inštitútu zameraného na problematiku úlohy žien v spoločenstvách pôvodných obyvateľov. Pani Doreen cestuje po svete, navštevuje rôzne skupiny pôvodných obyvateľov a prednáša im o tradičnom spôsobe života.

V planetáriu na Dilongovej ulici v Prešove sa **4. apríla 2002** konala posledná prednáška zimného cyklu 2002, ktoré pripravilo Lesoochránárske zoskupenie Vlk a nadácia Zelená nádej. O novom pohľade na evolúciu planéty, o baktériách a ich

význame pri tomto procese, ako aj o zemi – bohyni s bakteriálnym telom hovoril RNDr. Anton Markoš, CSc., vedecký pracovník Akadémie vied ČR.

Reštaurácia Interhotela Dukla sa na dva dni zmenila na kráľovstvo digitálnej fotografie, prekypujúce nielen modernou fotografickou technikou od expozície po finálny výrobok. Prvá celoslovenská Fujiroadshow spoločnosti Fotomat zakotvila v našom meste **10. apríla 2002**. Záujemcovia o digitálnu fotografiu mohli v Dukle obdivovať fotografické prístroje strednej a vyššej cenovej kategórie s možnosťou skúsiť si prácu profesionálneho fotografa pri tvorbe záberov profí modeliek, sledovať tvorbu ich účesových a vizážových kreácií, vidieť kúzla pri počítačovom spracovaní exponovaných záberov až po konečnú fotografiu z minilabovej linky Frontier 330.

V poradí už 12. ročník prehliadky umeleckej tvorivosti detí z detských domovov a špeciálnych základných škôl internátnych sa konal v sobotu **20. apríla 2002** v Divadle Jonáša Záborského v Prešove. Organizovala ju prešovská pobočka Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar. O prípravu a realizáciu programu Najmilšieho koncertu roka sa postarali samotní domováci. Preplnenej sále sa predstavilo viac ako 80 detí z detských domovov, špeciálnych základných škôl internátnych z Prešovského kraja. Účinkujúci všetkým prítomným dokázali, že v detských domovoch drieme mnoho talentov, po tom, čo sa prezentovali ako výborní recitátori, tanečníci, speváci ľudových i moderných piesní a herci v scénkach najmä o potrebe tolerancie medzi ľuďmi. Program sprevádzala známa televízna moderátorka Aneta Paríšková.

Prešovský klub kuchárov a cukrárov pripravili **začiatkom mája 2002** v spolupráci s tatranskými kolegami prešovskej verejnosti lahôdkovú pastvu pre oči, nosy a chuťové kalíšky, v podobe prezentačnej výstavy studených jedál a cukrárenských výrobkov. Všetko sa odohrávalo v centre mesta, v priestoroch cukrárne Victoria, ktoré navštívila verejnosť ale aj študenti z prešovských stredných škôl gastronomického typu. O úzkom prepojení a intenzívnej spolupráci škôl s praxou svedčila aj prítomnosť bezmála všetkých riaditeľov tunajších škôl tohto najdôležitejšieho odboru pre život celého ľudstva.

Doslova do posledného miestečka sa v nedeľu **12. mája 2002** zaplnila sála Čierneho orla. Klub kresťanských žien a saleziánska rodina pripravili pre prešovské mamičky k ich sviatku pestrý program. Moderátormi príjemného stretnutia boli Ing. Ľubica Tomášová

a Stanislav Mathia. Pozdraviť mamy, staré mamy , krstné mamy, ale aj všetky duchovné mamy prišiel mužský komorný zbor Cesta z Fintíc, nechýbal detský spevácky zbor Pútničkovia. Spestrením bolo dramatické pásmo Anna zo zeleného Domu v podaní dievčenského saleziánskeho strediska Laura. Pastvou pre oči bola výstavka výšiviek a koláčov, tie najšikovnejšie si domov odniesli aj ceny. Malé parádnice sa počas módnjej prehliadky predvádzali ako pravé profesionálky. Pri Klube dôchodcov Družba pracuje spevácky zbor Radosť, ktorý doprevádzal Celestín Griger. Nechýbali ani v Parku kultúry a oddychu. Povedz, že mi, povedz, bol názov pásma detí z Cirkevnej základnej školy sv. Mikuláša, ktorý vystriedal detský folklórny súbor Čipečka pri Cirkevnej ZŠ sv. Gorazda. Bodkou za podujatím určeným pre mamy bolo vystúpenie mužského komorného zboru Cesta z Fintíc.

V polovici **júna 2002** sa po päťdesiatich rokoch do Prešova zišli zo všetkých kútov Slovenska abiturienti gymnázia na Kmeťovom stromoradí, ktorí túto školu skončili v roku 1952. Mali si na čo spomínať, ale v pamäti im ostanú aj pekné chvíle strávené na radnici. Maturantov z Kmeťovho stromoradia prijal primátor Ing. Juraj Kopčák, ktorý im odovzdal upomienkové darčeky. Abiturienti sa potom zapísali do Pamätnej knihy mesta Prešova.

Fedor Vico a Šarišské galéria sa stali tohtoročnými laureátmi Ceny mesta Prešov za rok 2001. Udelil im ju **19. júna 2002** primátor mesta Ing. Juraj Kopčák. Fedor Vico je v povedomí slovenskej, ale aj zahraničnej verejnosti, známy ako invenčný karikaturista, svojou „vicovskou“ satirou a iróniou už dlhé roky poukazuje na každodenné nuansy nášho života. Je zanietým organizátorom medzinárodnej súťaže Zlatý súdok, na svojom konte má aj iné zaujímavé aktivity. Šarišská galéria v Prešove patrí k najstarším regionálnym galériám na Slovensku. Bola založená v roku 1956, dnes odborne spravuje takmer štyri tisícky výtvarných diel maliarstva, sochárstva, grafiky, kresby, úžitkového, ľudového a insitného umenia od konca 15. storočia po súčasnosť. Šarišská galéria reprezentuje vysokú úroveň výtvarnej kultúry minulosti i súčasnosti Prešova, patrí k významným zbierkovým inštitúciám na Slovensku.

VII. Šport

1. Atletika

Vydarenú bodku za športovým rokom **2001** dal Silvestrovský beh. Jeho šestnásty ročník pripravili TJ Sídliisko III Prešov a Mestský úrad Prešov. Organizátorom pomocnú ruku podali Slovenská poisťovňa a ZŠ na Šmeralovej ulici. Bežalo sa sedem kilometrov po nábreží Torysy. V hlavných kategóriách 16. ročníka Silvestrovského behu zvíťazili Marek Samsely z KRB Torysa Prešov a Katarína Labašová z Košíc. Bežcom drukovali aj Mikuláš Kašprišin a Oleg Kopanev. Činovníkmi Silvestrovského behu boli Ján Porjanda, Jozef Adamko, Ján Dobák, Juraj Maľcovský, Gejza Dziak, Svorad Herdický. Podujatie bolo aj posledným kolom okresnej bežeckej ligy 2001 regiónov Prešov a Sabinov.

V piatok **1. februára 2002** sa v hale Prešovskej univerzity konalo podujatie – desiaty Memorial Štefana Stanislava v skoku do výšky. Na pripomenutie si pamiatky najvýznamnejšieho prešovského atléta, československého rekordéra a reprezentanta ho pripravili atletický oddiel TJ Slávia Prešovská univerzita a Mestský úrad v Prešove. V tomto roku si prešovskí milovníci športu pripomenuli jeho nedožitú sté narodeniny majstra športu Štefana Stanislava (1902 – 1986), ktorý ako prvý československý atlét prekonal v roku 1929 latku vo výške 190 cm. V rokoch 1924 a 1928 bol v olympijskej nominácii.

Symbolicky, na prvý jarný deň **21. marca 2002**, otvorili v Prešove novú bežeckú sezónu. Stalo sa tak na sídlisku III, kde bežci vybehli na 6,8 km dlhú trať okolo rieky Torysy po tamojších chodníkoch. Pretekom, predtým známym ako Beh medzi mostami, žičilo aj počasie a tak boli spokojní pretekári i usporiadatelia z Telovýchovnej jednoty Sídliisko III. Po vyhodnotení poďakoval usporiadateľom pretekár František Bednár, ktorý vyzdvihol ich snahu pokračovať v tradícii týchto pretekov i v túto pre masovú telovýchovu nežičlivú dobu.

Známi prešovskí vytrvalci Milan Zimmermann a Pavol Hauser si v **polovici apríla 2002** úspešne počínali na majstrovstvách Slovenska v cestnom behu veteránov na 10 km. Pavol Hauser si v kategórii nad 70 rokov vybojoval striebornú medailu, Milan Zimmermann získal medzi mužmi nad 64 rokov bronzovú medailu. Slovenský šampionát veteránov sa uskutočnil v rámci 30. ročníka Behu oslobodenia Turian.

Športovou osobnosťou mesiaca **februára** sa stal atlét TJ Slávia Prešovská univerzita Prešov František Pitoňák. Na halových majstrovstvách Slovenska v atletike si v behu na 400 m vybojoval bronzovú medailu. František Pitoňák patrí medzi popredných slovenských štyristovkárov. Za vynikajúcu reprezentáciu Prešovskej univerzity dostal aj cenu rektora.

V utorok **7. mája 2002** mohli Prešovčania na Hlavnej ulici sledovať kvalitné bežecké súboje na 42. ročníku Večerného behu Prešovom. V hlavných kategóriách opäť triumfovali Bohdan Dziuba a Izabela Zatorská. Pod vydarenú organizáciu najvýznamnejšieho atletického podujatia v metropole Šariša sa podpísali Mestský úrad v Prešove a TJ Slávia Prešovská univerzita.

Atletický štadión na Ulici 17. novembra patril **21. mája 2002** ôsmemu ročníku Prešovskej maratónskej štafety. Obľúbené podujatie pripravili zanietenci z atletického klubu TJ Slávia PU Prešov. Dušou maratónskej štafety boli Marek Béreš a Stanislav Hajduk, ktorí si svoje kolá aj odbehli. Uznanie si zaslúžia najstarší aktéri podujatia Pavol Hauser a Ladislav Závacký i najmladšia bežkyňa Natália Maleková. Prvenstvo opäť získalo družstvo Slávie PU Prešov. Najrýchlejšie kolo zabehol Ján Nízky – 40,7 s.

Počas víkendu **13. – 14. júla 2002** boli v Dubnici 55. majstrovstvá Slovenska v ľahkej atletike. Skvele si na šampionáte počínal atlét TJ Slávia Prešovská univerzita Prešov František Pitoňák. Zverenec PhDr. Juraja Maľcovského, CSc., si v behu na 400 m prek. vybojoval striebornú medailu.

Základné školy na uliciach Československej armády a Odborárskej pripravili **13. júna 2002** dvadsiaty ročník obľúbeného Behu pre zdravie a deviaty Memoriál Jána Molitorisa. Bežci a organizátori si tak pripomenuli pamiatku zakladateľa Behu pre zdravie, dlhoročného

pedagóga, vzácneho človeka, športového zanietenca a nášho popredného vytrvalca. Počas podujatia Bardejovčan Jaroslav Jakubašek časom 15:50,2 min vytvoril nový rekord podujatia. Prešovčania taktiež nesklamali a obsadili medailové priečky v rôznych kategóriách.

2. Badminton

Vo finále majstrovstiev Slovenska žiackych družstiev v badmintone, ktoré sa konalo **23. marca 2002** v Trenčíne, si primát vybojovali nádeje športových tried ZŠ na Bernolákovej ulici. Nad ATU Košice vyhrali 5:2 a nad doma družstvami Trenčína po 7:0. O zisk majstrovského titulu sa pričínili Vladimír Závada, Adrián Greš, Marián Smrek, Martin Kožár, Zuzana Orlovská, Daniela Makarová, Mária Bednárová, Stanislava Svobodová, tréner Daniel Orlovský.

Na kurtoch Akademiku TU Košice sa **začiatkom apríla 2002** uskutočnili majstrovstvá Slovenska v badmintone hráčov a hráčok do devätnásť rokov. Najlepšie si na šampionáte počínali mladí badmintonisti BC Prešov – vybojovali si štyri tituly majstrov Slovenska pre rok 2002. Najúspešnejšou hráčkou majstrovstiev sa stala Kvetoslava Orlovská, v súčasnosti 155. hráčka svetového rebríčka v dvojhre žien. Získala zlato v dvojhre junioriek, v štvorhre junioriek a miešanej štvorhre. Zuzana Orlovská zvíťazila v štvorhre dievčat (spolu so sestrou Kvetoslavou) a v dvojhre junioriek skončila na druhom mieste. Róbert Eliáš si vybojoval titul v štvorhre juniorov spolu s Tomčkom (ATU Košice), v dvojhre a mixe si vybojoval bronz. Piate až ôsme miesto získali Vladimír Závada (dvojhra juniorov), Závada – Adrián Greš (štvorhra), Závada – Z. Orlovská (mix).

Badminton club Prešov usporiadal počas víkendu **20. – 21. apríla 2002** majstrovstvá Slovenska v badmintone hráčov a hráčok do sedemnásť rokov. V dvojhre juniorov si prvenstvo vybojoval Vladimír Závada, na piatom až ôsmom mieste skončil Adrián Greš. V dvojhre dievčat triumfovala Zuzana Orlovská. V štvorhre juniorov sa z prvenstva tešila prešovská dvojica Greš – Závada. Na piatej až ôsmej pozícii skončila dvojica Marián Smrek – Daniel Dubravský. Palmu víťazstva si v mixe vybojovali Z. Orlovská – Závada,

z bronzových medailí sa tešili Smrek – Cibáková. Trénera Daniela Orlovského jeho zverenci príjemne prekvapili.

Počas víkendu **7. – 8. septembra 2002** bola telocvičňa ZŠ na Bernolákovej ulici dejiskom prvého ročníka medzinárodného bedmintonového turnaja miešaných družstiev do sedemnásť rokov Prešov's Badminton Cup. Z prvenstva sa tešili bedmintonisti poľského Bialystoku – ani v jednom stretnutí nenašli premožiteľa. Na druhom mieste skončilo prvé družstvo Slovenska, tretia bola Dobruška z česka, štvrtý bol druhý výber Slovenska, piaty skončil poľský Straszecyn, šiestu pozíciu obsadil Český Krumlov. Najúspešnejšími hráčmi sa stali Zuzana Orlovská (Slovensko 1) a Marcel Lichanec (Slovensko 2). Z Prešovčanov Slovensko reprezentovali Zuzana Orlovská, Adrián Greš, Marián Smrek, Vladimír Závada.

Hala Prešovskej univerzity bola **od štvrtka 10. do nedele 13. októbra 2002** dejiskom výnimočného bedmintonového sviatku – medzinárodného turnaja mužov a žien Babolat Slovak International 2002. Podujatie na výbornej športovej, organizačnej a spoločenskej úrovni pripravil Badminton club Prešov. Opäť bolo zaradené do série prestížnych turnajov Rutac European Badminton Circuit a jeho výsledky započítané do svetových rebríčkov. Podujatie svojou účasťou poctili slovenské reprezentantky Kvetoslava Orlovská a Gabriela Zabavníková. Pod hlavičkou Medzinárodnej bedmintonovej federácie IBF sa v rámci turnaja uskutočnil aj tréningový kurz rozhodcov a v Prešove sa stretli členovia výkonného výboru Európskej bedmintonovej únie a jej komisie rozhodcov. Turnajové záporenia sledoval šéf európskych bedmintonistov Torsten Berg z Dánska.

V sobotu **12. októbra 2002** sa v interhoteli Dukla uskutočnili oslavy 40. výročia vzniku súťažného bedmintonu na Slovensku. Ocenenie za rozvoj slovenského bedmintonu si prevzal predseda a tréner Badminton klubu Prešov Daniel Orlovský. Jeho dcéra Kvetoslava bola ocenená ako najlepšia hráčka v Slovenskej republike v rokoch 1993 až 2002.

V Slovinsku sa v **druhej polovici októbra 2002** konal turnaj Európskeho bedmintonového okruhu 2002/2003. Naše reprezentantky Kvetoslava Orlovská a Gabriela Zabavníková si vo štvorhre vybojovali tretie miesto.

Športovou osobnosťou mesiaca **október 2002** sa stala bedmintonistka Badminton klubu Prešov Kvetoslava Orlovská.

3. Basketbal

V oblastných basketbalových majstrovstvách zaznel **začiatkom mája 2002** záverečný zvonec. Rozhodlo sa o majstrovskom titule i o držiteľoch ďalších cenných kovov. Na majstrovský piedestál sa dostal tím BK Stars. O zisku titulu šampióna rozhodol už v druhom finálovom súboji s ŠK Dano Ekoprim A, ktorý obsadil striebornú priečku, jeho rezerva získala bronz v súťaži. So štvrtou pozíciou sa museli uspokojiť hráči Telekomu. Piate miesto získali basketbalisti Draculy a šieste hráči v dresoch Sokola Lubotice.

Začiatkom mája 2002 sa v Seredi uskutočnili basketbalové majstrovstvá Slovenska v kategórii mladších minibasketbalistov. Nádeje BK '99 Prešov obsadili na šampionáte štvrté miesto.

Sobota **1. mája 2002** pred Divadlom Jonáša Záborského patrila vyznavačom streetbasketbalu. Stretli sa na siedmom ročníku turnaja Fila –Streetbasket. Pod vydarenú organizáciu podujatia – štartovalo 79 družstiev – sa podpísali zánietenci z basketbalového klubu BK '99 Prešov. Najsilnejšia konkurencia bola v mužskej kategórii – v nej sa prezentovalo 34 tímov. Finálový stret medzi košickým tímom Ta Fasa II a prešovskými Stars mal veľmi dobrú úroveň. Vciac sa v ňom darilo Košičanom, ktorí v ňom aj triumfovali. Zaujímavé bolo aj ženské finále, v ktorom sa stretli obhajkyne vlaňajšieho prvenstva Dannax Košice a prešovský tím North Stars, ktorý ukázal, že z basketbalového umenia ešte nič nezabudol a Košičanky odsunul na druhú pozíciu.

4. Cyklistika

Začiatkom **mája 2002** sa vo Vlkanovej uskutočnil Slovenský pohár v cestnej cyklistike. Úspešne si na ňom počínali cyklistické nádeje Lokomotívy SWAM Prešov. V časovke jednotlivcov zvíťazil Jakub Novák, na siedmej priečke skončil Martin Mačák. V kategórii kadetov triumfoval Slavomír Benč, druhú priečku obsadil Peter Körtvelyessy, štvrtý bol Michal Záhurák. Medzi juniormi sa tešil z prvenstva Pavol Juščák, štvrtá pozícia patrila Lukášovi Barvirčákovi. V cestných pretekoch jednotlivcov s hromadným štartom bol Jakub Novák druhý (kategória dorast), Michal Záhurák taktiež skončil na druhom mieste, Peter Körtvelyessy (obaja kategória kadet) bol štvrtý.

Mladým cyklistom Lokomotívy SWAM Prešov sa v **druhej májovej polovici 2002** darilo na podujatí Slovenského pohára v cestnej cyklistike. V Brezne boli preteky jednotlivcov s hromadným štartom. V kategórii dorast zvíťazil Jakub Novák a zo šiesteho miesta sa tešil Lukáš Goč. Jakub Novák vyhral aj časovku na trati Tále – Srdiečko. Šiesty bol Lukáš Goč, deviaty Martin Mačák. Poradie kadetov: 1. Slavomír Benč, 9. Peter Körtvelyessy, 16. Michal Záhurák, 17. Tomáš Geletka, juniori: 2. Pavol Juščák, 6. Lukáš Křemen.

V Dubnici sa **začiatkom júna 2002** konali preteky Slovenského pohára v cestnej cyklistike mládeže. Darilo sa na nich aj mladým cyklistom Lokomotívy SWAM Prešov. Časovka do vrchu na Vršatci – dorast: 1. Jakub Novák, 4. Lukáš Goč, 9. Martin Mačák, 18. Martin Ivanko, 21. Miroslav Barvirčák, kadeti: 1. Slavomír Benč, 12. Peter Körtvelyessy, 26. Tomáš Geletka, juniori: 6. Pavol Juščák, 15. Lukáš Křemen, 22. Lukáš Barvirčák. V prvom kritériu bol druhý Novák, v druhom zvíťazil Goč a tretí bol Novák.

V sobotu **15. júna 2002** všetky cesty malých i veľkých cyklistov smerovali do Hanisky. Na parkovisku pod Furčou i v priľahlom okolí sa uskutočnil už 8. ročník Bicyklového festivalu (Bicyfest). Pripravila ho Prešovská bicyklová skupina Kostitras, obec Haniska a neformálne združenie BSE (Bicyklová skupina enviromentalistiek). Celkove bolo pripravených 13 súťaží – od najmladších po seniorov.

Športovou osobnosťou mesiaca **jún** sa stala cyklistka Lokomotívy SWAM Prešov Alena Barillová. Na majstrovstvách Slovenska v cestnej cyklistike žien si vybojovala dve

strieborné medaily – v časovke do vrchu a v časovke jednotlivkyň. Celkovo na Slovenských šampionátoch získala dvadsaťosem medailí.

Mladí cyklisti Lokomotívy SWAM Prešov boli počas víkendu **10.- 11. augusta 2002** úspešní na majstrovstvách Slovenska v dráhovej cyklistike mládeže. Mladí prešovskí dráhari získali deväť zlatých, osem strieborných a päť bronzových medailí. Tri zlaté medaily dosiahol dorastenec Jakub Novák. V disciplíne 1 000 m s pevným štartomtom svojím výkonom upútal junior Pavol Juščák.

Slovenský cykloklub Šariš – Prešov a obec Zlatá Baňa usporiadali **v polovici septembra 2002** premiérový ročník Slánskeho cyklomaratónu. Pre priaznivcov pohybu na dvoch kolesách boli pripravené dve trate – stokilometrová s prevýšením 2 600 metrov a polovičná trať, ktorá mala prevýšenie 1 300 metrov. Na Slánskom cyklomaratóne sa zúčastnilo vyše šesť desiatok cyklistov zo Slovenska a Poľska.

Martinské hole boli **začiatkom októbra 2002** dejiskom majstrovstiev Slovenska v cestnej cyklistike – časovke jednotlivcov do vrchu. Skvele si na šampionáte počínali mladí cyklisti Lokomotívy SWAM Prešov – z majstrovských primátov sa tešili kadet Slavomír Benč a dorastenec Jakub Novák.

5. Džudo a karate

V sobotu **2. februára 2002** sa v hale Prešovskej univerzity uskutočnila Veľká cena Prešova v džude mužov a žien o Pohár rektora Prešovskej univerzity. Dvadsiaty ôsmy ročník obľúbeného podujatia pripravil oddiel džuda TJ Slávia PU. Súčasťou Veľkej ceny bol desiaty ročník Memoriálu Vladimíra Hutňana v hmotnostnej kategórii do 66 kg. Na tatami sa predstavilo 84 džudistov a džudistiek z Poľska a zo Slovenska. Výkonom príjemne prekvapila Monika Duchová v kategórii do 52 kg, radosť bola z umiestnení Silvie Šlosárovej a Martiny Leitmannovej. V Memoriáli Vladimíra Hutňana upútal prešovský odchovanec Marek Janič a v kategórii do 90 kg zaujal aj Marek Komloš.

Prešovskí karatisti, ktorí súťažia v radoch Športového klubu polície, sa **začiatkom februára 2002** predstavili na ďalšom kole Slovenského pohára v Čadci. Najlepšie sa darilo Júlii Langošovej v kumite mladších žiačok nad 40 kg. Z Kysúc si priviezla bronzový kov. Jej sestra Lucia Langošová obsadila štvrté miesto v kumite starších žiačok nad 45 kg. Rovnako štvrtú priečku si vybojovala v kumite mladších dorasteniek do 55 kg karatistka ŠKP Prešov Adriana Paločková. Dobré meno Športového klubu polície od Torusy hájili v Čadci aj Martin Laskovský a Jakub Papcún.

V Bratislave sa **začiatkom marca 2002** konalo prvé kolo prvej ligy v džude družstiev junioriek. Najlepšie si na ňom počínali nádeje oddielu džuda TJ Slávia PU Prešov. Zverenky trénera Štefana Leitmanna kolo suverénne vyhrali s náskokom desiatich bodov. Vo svojich hmotnostných kategóriách vyhrali Silvia Šlosárová (do 52 kg), Martina Leitmannová (do 63 kg), Zuzana Baranyiová (+78 kg). Prešovčanky ešte získali jedno druhé a tri tretie miesta.

V Trnave sa v **prvých aprílových dňoch 2002** konali majstrovstvá Slovenska v džude mužov a žien. Úspešne si na šampionáte počínali džudistky TJ Slávia Prešovská univerzita. V hmotnostnej kategórii do 52 kg si Katarína Rodanová vybojovala striebornú medailu a Silvia Šlosárová bronzovú. V kategórii mužov do 60 kg získal prešovský odchovanec Marek Janič striebornú medailu.

Mladí karatisti z prešovského Športového klubu polície sa **začiatkom mája 2002** predstavili na treťom kole súťaže nádejí, ktoré sa konalo v Michalovciach. Prešovčanom sa darilo výborne. V konkurencii východniarov z domácich Michaloviec, Sobraniec, Rožňavy, Stropkova a Košíc, zbierali medaily skutočne vo veľkom. Zlaté kovy vybojovali: Matúš Mihelič (kumite mladších žiakov do 40 kg), Soňa Martanovičová (kumite starších žiačok do 50 kg), Ingrid Puskajlerová (kumite mladších dorasteniek do 55 kg), Júlia Langošová (kumite dievčat bez rozdielu hmotnosti), Monika Baškovská (kumite starších žiačok nad 50 kg), Jana Bodnárová (kata a kihon kumite žien), Monika Hajduová (kumite ženy), Zuzana Tkáčová (kihon kumite žien). Striebornými kovmi boli ovenčení: Barbora Borodáčová (kumite mladších žiačok do 35 kg), Ingrid Puskajlerová (kihon kumite mladších dorasteniek), Lukáš Trojanovský (kumite mladších žiakov nad 30 kg), Júlia Langošová (kumite mladších žiačok do 35 kg), Mária Tereková (kumite mladších žiačok do 40 kg), Monika Baškovská (kata starších žiačok), Jana Melegová (kihon kumite

a kumite mladších dorasteniek nad 55 kg, kata mladších dorasteniek), Monika Hajduová (kata ženy), Zuzana Tkáčová (kumite ženy). Bronzové medaily k Toryse od Laborca priviezli: Matúš Mihelič (kihon kumite mladších žiakov), Petra Pažinová (kumite mladších žiačok do 40 kg), Jana Bodnárová (kumite ženy), Zuzana Tkáčová (kata ženy), Ingrid Puskajlerová (kata mladších dorasteniek), Katarína Keruľová (kumite nad 50 kg a kata starších žiačok), Lukáš Martanovič (kumite mladších žiakov do 35 kg), Martin Markuš (kumite starších žiakov do 50 kg), František Markuš (kumite mladších žiakov nad 40 kg), Šimon Oravec (kihon kumite mladších žiakov).

Džudisti Slávie PU a Lineasu Športklub Prešov si **začiatkom októbra 2002** úspešne počínali na majstrovstvách Slovenska juniorov a junioriek v Martine. V kategórii do 55 kg si majstrovský primát vybojoval Peter Kríž, tretí bol Štefan Barjak. Majsterkou Slovenska sa v kategórii do 52 kg stala Silvia Šlosárová. Martina Leitmannová získala v kategórii do 70 kg bronzovú medailu.

Džudistky Slávie PU a Lineasu Športklub Prešov vyhrali **začiatkom decembra 2002** prvú ligu družstiev v juniorskej kategórii. V štyroch kolách získali 171 bodov a s jasným náskokom sa stali majsterkami Slovenska. O tento úspech sa pod vedením trénera Štefana Leitmanna pričínili džudistky Ingrida Šlosárová, Silvia Šlosárová, Tatiana Ivanová, Mária Gašparová, Zuzana Barányiová, Martina Leitmannová, Jozefína Trnková, Veronika Bartková. Vedúcim družstva bol Milan Šlosár.

6. Futbal

Na mlatovom ihrisku na sídlisku III v Prešove zohrali v sobotu **12. januára 2001** prešovskí superligisti prvé stretnutie v rámci zimnej prípravy na odvetnú časť Mars superligy 2001/2002. Zápas skončil víťazstvom zeleno – bielych nad Lipanmi, o ktorom presnými gólmi rozhodli Seman a Jakubko.

Bleskový halový futbalový turnaj v **polovici januára 2002** usporiadal v hale SOUE FC Slovan Solivar. Bleskový preto, lebo počas troch hodín zvládli hráči zo štyroch futbalových mužstiev toto randevú, hrané systémom každý s každým, 2x15 minút. Najlepšie sa darilo usporiadateľom, kolektívu FC Slovan Solivar, ktorý nenašiel na turnaji

premožiteľa. Zdolal celok Šalgovíka 4:0, rovnakým výsledkom si poradil s uličiarmi z Dubníka a remizoval 4:4 s celkom Hanisky. Ich oporou bol najmä skúsený gólman Štefan Hrabovecký. Hanišťanom patrilo strieborné post, keď s Dubníkom vyhrali 2:0 a s hráčmi zo Šalgovíka sa rozišli remízou 2:2. Tretia priečka patrila Šalgovíku, ktorý v boji o bronz zvíťazil s Dubníkom 2:0.

V sobotu **19. januára 2002** patrila zasadacia miestnosť Krajského úradu v Prešove futbalovým činníkmi z Prešovského a Sabinovského okresu. Oblastný futbalový zväz bilancoval svoju činnosť za uplynulé štvorročné obdobie. Na stretnutí odznela hodnotiaci správa predsedu Jozefa Kriša, nechýbala ani správa o hospodárení zväzu. Počas stretnutia so svojim predvolebným programom vystúpil Jozef Komár (kandidoval na post predsedu), rovnako tak potom v bohatej diskusii aj hostia z VsFZ, jeho predseda Ján Baluch a Bohdan Benedik, ako aj zástupcovia FC Tartran a Steel Trans Ličartovce. Diskusiu rozprúdilo vystúpenie Stanislava Vaňa, delegáta FK Medzany. Na záver sa slova ujal šéf volebnej komisie Imrich Gajdoš a odtajnil výsledky tajného hlasovania. Doterajší predseda ObFZ Jozef Kriš získal 67 hlasov a opäť tak kreslo predsedu zväzu. Jeho protikandidát Jozef Komár dostal dôveru 29 hlasujúcich delegátov. Zvolená bola aj 20 členná Rada ObFZ (13 za okres Prešov, 7 za okres Sabinov). Do rady boli zvolení páni: Kubečko, Andraščík, Čel'ovský, Zápotoka, Merkovský, Imrich, Majcher, Mruz, Zusco, Adamčík, Barna, Lacko, Richtárik. Za okres Sabinov: Baňas, Kožuško, Švec, Ružbarský, Novysedlák, Pribula, Vargovčík. Členmi Výkonného Výboru ObFZ sa stali: p. Gajdoš, Maňkoš, Šuhaj a Stedina.

Prvým turnajovým dňom z celkového počtu dvadsaťdva sa začal v nedeľu **20. januára 2002** v hádzanárskej hale na Baštovej ulici v Prešove 13. ročník halového turnaja Oblastného futbalového zväzu. Dobrý štart do turnaja mal minuloročný absolútny víťaz Krivany. V silnej konkurencii lepším skóre získal víťazstvo a postup do finále turnaja. Diváci mali možnosť vidieť prít'azlivé súboje technicky aj takticky zdatných mužstiev. Prvé dve mužstvá preukázali najviac futbalového kumštu, neprehrali ani jedno stretnutie a ich vzájomný duel sa skončil bezgólovou remízou. Hráči Krivian ukázali viac streleckej odvahy i rozvahy a to rozhodlo o ich konečnom úspechu. Druhí v poradí, tret'oligisti z rezervy Tatrana Prešov, boli síce najtechnickejšími, ale aj strelecky najnemojúcejším mužstvom. Po nich nasledovali: N. Šebastová, Pušovce, Fintice, Al Elmont Flox.

V Žiline v sobotu **19. januára 2002** slávnostne vyhlásili výsledky ankety Ženská jedenástka roka 2001. Ocenená bola aj futbalistka DFK Prešov a reprezentantka Slovenska Katarína Girašeková. Najlepšie futbalistky Slovenska v minulom roku dekoroval prezident SFZ František Laurinec. O poradí v ankete rozhodli hlasy deviatich klubových trénerov a kormidelníkov reprezentačných tímov Pavla Peráčka a Štefana Tarkoviča.

V hlavnom meste Slovenska sa v **januári 2002** konal medzinárodný seminár rozhodcov a asistentov Slovenského futbalového zväzu. Na zhromaždení členov Asociácie rozhodcov sa uskutočnila aj voľba nového predsedu. Najpotešiteľnejšou správou pre náš región bol aj fakt, že dvojica mladých arbitrov Vladislav Laskovský a Marián Ružbarský bola päť zaradená na listinu asistentov strešnej organizácie svetového futbalu FIFA. Obaja arbitri z radov prešovského ObFZ už na čiare „odkývali“ ne jeden medzinárodný medzištátny, či pohárový zápas. S ich výkonmi vládla spokojnosť, a tak dobré meno prešovského rozhodcovského zboru, budú šíriť aj v nasledujúcej sezóne na európskych, či svetových trávnikoch.

V piatok **15. februára 2002** bola v Dolnom Kubíne milá slávnosť. Vyhlásili v ňom laureátov futbalovej Ceny fair play Ivana Chodáka za rok 2001. Za mimoriadny čin sa laureátmi najkrajšej ceny stali aj dlhoročný masér futbalistov FC Tatran Prešov Tomáš Čuchran a vedúci mužstva Sokola Ľubotice Miroslav Vaňo. Masér Tomáš Čuchran na tréningu lekáarskymi nožnicami otvoril ústa v bezvedomí na trávniku ležiacemu brankárovi Pulenovi a vytiahol mu zapadnutý jazyk, čím mu zachránil život. Vedúci mužstva Sokola Ľubotice Miroslav Vaňo na tréningu zachránil život hráčovi Vaňovi, ktorý si pri páde vyrazil dych a zapadol mu jazyk.

Počas víkendu **23. – 24. februára 2002** sa začala jarná časť futbalovej Mars superligy. Prešovských futbalistov čakal náročný duel v Trenčíne. Šarišanom sa jarná ouvertúra vydarila a s mužstvo spod hradu Matúša Čáka remízovali 2:2.

V nedeľu **24. februára 2002** vyvrcholil 13. ročník halového futbalového turnaja ObFZ Prešov v kategórii dospelých. V hádzanárskej hale ŠK Farmakol Tatran Prešov nastúpilo na palubovku šesť víťazov jednotlivých skupín, aby bojovali o celkový primát. Po zaujímavých, dramatických a vyrovnaných stretnutiach palma víťazstva a pohár ObFZ nakoniec patrili mužstvu Solivara, vedeného Andrejom Mrúzom.

Veľkú medzinárodnú skúšku **koncom februára 2002** absolvovali na palubovke mestskej haly mladí futbalisti FC Tatran Prešov, žiaci šiestej futbalovej triedy. V spomínanom stánku sa uskutočnil druhý ročník halového turnaja šiestakov Prešov Cup 2002. Domáci hráči mali skutočne zdatnú konkurenciu. Rovesníkov z Ukrajiny, Českej republiky, Poľska, Maďarska, Juhoslávie i domácich rivalov. Od úvodného do záverečného hvizdu na palubovke jasne kraľovali chlapci z Vojvodiny Novi Sad, ktorí stratili iba jediný bod po remíze 2:2 s Opavou. Strieborné medaily putovali na stredné Slovensko do Jupie Banská Bystrica. Mladí maďarskí šiestaci obsadili bronzový post. Prešovskí futbalisti skončili na štvrtom a piatom mieste. Šiestu priečku obsadili nádeje Slezanu Opava, siedmi skončili hráči v dresoch Karpat'anu Užhorod, ôsmi reprezentanti GTS Katovice a Čierny Peter ostal v rukách Jušoru Užhorod. Najlepším hráčom turnaja sa stal Alexander Kashka (Karpat'an Užhorod), najlepším kanonierom s 13 gólmi Milan Čičič (Vojvodina Novi Sad), najlepším gólmanom Martin Poláček (Tatran Prešov). Špeciálne ceny od legionára Stanislava Vargu a útočníka Žiliny Miroslava Nemca získali domáci hráči Hopko a Hatok. Ceny odovzdávali štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí SR Ján Figel' a zástupca prešovského primátora Milan Laca.

V sobotu **2. marca 2002** bola hádzanárska hala na Baštovej ulici v Prešove dejiskom finálového podujatia dorastencov v rámci 13. ročníka halového turnaja o Pohár ObFZ. Najlepšie si počínala rezerva starších dorastencov Tatrana Prešova. Zverenci trénera Dr. Mariána Semančíka preukázali najviac futbalového kumštu, neprehrali ani v jednom z piatich stretnutí a dva body stratili po remíze so zverencami trénera Jána Varechu z Lipian. Pohár víťaznému kolektívu a vyhodnoteným najlepším hráčom odovzdal predseda komisie mládeže ObFZ Ján Lacko. Najlepším strelcom sa stal Martin Dupkala (Tatran B), najlepším hráčom Jozef Tirer (Tatran B), najlepším brankárom Milan Dirga (Lipany).

Haly na Baštovej a Nábřežnej ulici patrili od piatka **8.** do nedele **10. marca 2002** vydarenému futbalovému festivalu Umbro Gasmonta Cup 2002. Jeho nultý ročník pre chlapcov narodených po 1. auguste 1992 pripravili spoločnosti 4 Sport a Gasmonta. Na podujatí sa predstavilo 24 tímov z Poľska, Maďarska a Slovenska. Jeho dušou bol Artúr Benes, generálny riaditeľ spoločnosti 4 Sport a predseda organizačného výboru. Jeho snahou je podporiť rozvoj mládežníckeho futbalu v našom meste, v ktorom má tento šport

vyše storočnú históriu. V piatok turnajové záporenia otvorili zástupca primátora Prešova Milan Laca a zástupca VsFZ Josef Kopejtko. Slávnostné otvorenie umocnilo aj vystúpenie mažoretiek PKO Diridoniek. V dramatickom finálovom dueli vyhrali futbalisti FC Nitra najtesnejším rozdielom nad FC Tatran Prešov. V boji o tretiu priečku sa stretli nádeje Ružomberka a Starej Ľubovne. Aj po predĺžení bol stav 2:2 a tak o rezultáte duelu rozhodovali pokutové kopy. V nich viac šťastia mali reprezentanti Liptova. Ceny najlepším družstvám a jednotlivcom odovzdávali poslankyňa krajského parlamentu Štefánia Andraščíková, tréner slovenskej futbalovej dvadsaťjedytky Mikuláš Komanický, Artúr Benes, Jozef Plančár a výkonný tajomník OÚ SZTK Ladislav Dvorščák. Cenu pre najlepšieho zahraničného hráča si prevzal Mateusz Swiechowski (Gorlice).

V nedeľu **10. marca 2002** sa finálovým turnajom žiakov skončil jeden z najvydarenejších a počtom účastníkov a hracích dní najbohatších ročníkov halového futbalového turnaja ObFZ Prešov v jeho trinásťročnej histórii. Od 20. januára do 10. marca sa na palubovkách hádzanárskej haly na Baštovej ulici v Prešove, v hale ZŠ v Lipanoch i v hale SOU elektrotechnického v Prešove vystriedalo 48 seniorských, 28 dorasteneckých a 40 žiackych kolektívov. Spolu s finálovými turnajmi odohrali dokopy 350 stretnutí. Celkovým víťazom turnaja mladších žiakov sa po finálovom víťazstve 3:2 stali Safi Prešov A pred Solivarom. V boji o tretie miesto vyhrali Ľubotice 2:0 nad Ličartovcami, piata bola Karpatia Prešov po víťazstve 9:0 nad Solivarom B a siedme miesto obsadili žiaci B družstva Safi po víťazstve 5:0 nad Tatranom Prešov 6. Cenu pre najlepšieho strelca prevzal Martin Marinov zo Safi A, ktorý dal 12 gólov, cenu pre najlepšieho hráča dostal Miroslav Hurný zo Solivaru A a cenu pre najlepšieho brankára Babjak. V nedeľňajšom finále starších žiakov sa z konečného prvenstva tešili hráči Tatrana Prešov 9. Pohár víťaznému kolektívu a ceny najlepším hráčom odovzdali predseda komisie mládeže Ján Lacko a sekretár ObFZ Martin Klovanič.

V športovej hale na Baštovej ulici bol v **polovici marca 2002** zaujímavý futbalový turnaj O pohár riaditeľa Ústavu pre výkon väzby v Prešove. Celkové prvenstvo získali zamestnanci z poloopeného oddelenia, ktorí zvíťazili vo všetkých troch dueloch, pred oddelením obrany a ochrany. Bronzovú priečku si vybojoval kombinovaný tím hospodárskeho oddelenia a sekretariátu ústavu. Npopulárna štvrtá priečka sa ušla oddeleniu výkonu väzby a trestu. Najlepším strelcom sa stal Majher, obrancom Baláž, najaktívnejším hráčom Kapičák, objavom turnaja Čirč a najťažším hráčom Ličák.

Slovenské futbalové reprezentantky vyhrali v **polovici apríla 2002** v ôsmej kvalifikačnej skupine o postup na majstrovstvá sveta 2003 nad Tureckom 3:0 a nad Bieloruskom 3:1. V oboch stretnutiach nastúpila aj futbalistka DFK Prešov Katarína Girašeková. Prezentovala sa kvalitnými výkonmi a v súboji s Bieloruskom sa zapísala aj do streleckej listiny.

Prešovskí futbaloví žiaci sa v **posledných májových dňoch 2002** vybrali za hranice Slovenska. Deviataci a siedmci FC Tatran Prešov sa predstavili na veľkom medzinárodnom turnaji D'Amour vo francúzskom meste Brest. Na VI. ročníku tohto podujatia sa tatrancami zúčastnili po druhýkrát. Za účasti mládežníckych celkov z domáceho Francúzska, Holandska, Škótska, Turecka a Anglicka si mohli diváci pozrieť kvalitný futbal, ktorý hralo 40 siedmackých tímov rozdelených do ôsmich základných skupín. Prešovčania štartovali v G skupine a po vyrovnaných bojoch získali v konečnom účtovaní štvrtú priečku. Menej sa darilo deviatikom, ktorý v skupine o 9. až 12. miesto podľahli Brestu i poľskému Amica Wronki. Turnaj bol však pre mladé talenty veľkou skúsenosťou.

V prešovskej mestskej hale sa v **druhej polovici mája 2002** odohral jubilejný desiaty ročník minifutbalového turnaja nepočujúcich žiakov do 16 rokov. Usporiadateľmi tohto nevšedného podujatia boli ZŠI na Duklianskej ulici v Prešove, OZ Športový klub nepočujúcich z nášho mesta. Na súťaži sa Prešovčania borili s hráčmi z Bulharska, Maďarska, Poľska a Rumunska. Po vyrovnaných zápasoch Slováci prvenstvo obhájili a Bulharov posunuli na druhú pozíciu. V boji o bronz sa víťazmi stali Rumuni a so štvrtým miestom sa tak museli uspokojiť Maďari. Piaty boli Poliaci.

V sobotu **8. júna 2002** sa v záverečnom 36. kole futbalovej Marssuperligy ročníka 2001/2002 stretli 1. FC Košice a FC Tatran Prešov. Podporiť ich na štadión Lokomotívy prišlo vyše dvanásťtisíc divákov, ktorí po vyrovnanom a dramatickom súboji spoznali víťaza. Stal sa ním 1. FC Košice, ktorý Prešovčanov odsunul do druholigovej spoločnosti.

Ličartovčania potvrdili **začiatkom júna 2002** celosezónny výborný kredit i v poslednom kole tohto ročníka a jasným víťazstvom nad Nitrou zavŕšili historický úspech. Na druhom mieste v druholigovom ročníku 2001/2002 sa umiestnil FC Steel Trans Ličartovce.

Futbalová škola SAFI Prešov sa počas svojej päťročnej existencie výrazne zapísala do povedomia futbalovej verejnosti v našom meste. Pre školu aj futbalový klub SAFI bola sezóna **2001/2002** veľmi úspešná. Starší aj mladší žiaci FK SAFI triumfovali v súťažiach Oblastného futbalového zväzu Prešov. Starší žiaci si tak vybojovali postup do tretej futbalovej ligy.

V piatok **14. júna 2002** sa na futbalovom štadióne FC Tatran Prešov uskutočnilo finálové vyvrcholenie vojenských futbalových stretov Army Cupu 2002. Už po jedenástykrát vyznavači koženej zavřšili svoje celoročné dielo. Sily si zmerali futbalisti z Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prešove a hráči vo farbách Ústavu na výkon väzby v šarišskej metropole. Zápasom nechýbala potrebná kvalita a dramatickosť. V boji o bronzovú priečku boli lepší policajti a tak nepopulárnu štvrtú priečku získali futbalisti ÚVV. Prvenstvo obhájili hráči z VÚ 3197 a tak sa „Opravári“ z VOP 028 museli uspokojiť so striebrom.

Už po štrnástykrát si vyznavači koženej v šarišskej metropole uctili pamiatku dlhoročného funkcionára FC Tatran Prešov Jána Danča. Na zelených trávnikoch, na hlavnej a B ploche prešovského klubu sa od piatka **14. júna do nedele 16. júna 2002** odohral XIV. ročník Memoriálu Jána Danča mladších žiakov. Okrem domáceho celku siedmej futbalovej triedy FC Tatran sa v našom meste predstavili ich rovesníci vo farbách 1. FC Košice, FC Spartak Trnava, MŠK Žilina, Matadoru Púchov a výberu Východoslovenského futbalového zväzu do 13 rokov. Po turnajovom systéme každý s každým 2x30 min v celkovom hodnotení skončili tatranci na treťom mieste. Striebro putovalo do slovenského Ríma a prvenstvo si domov hrdo odniesli hráči výberu Východoslovenského futbalového zväzu. Nepopulárnu štvrtú priečku obsadili siedmci 1. FC Košice, piaty post Púchovčania a šieste miesto získali nádeje zo seniorskej, majstrovskej marssuperligovej Žiliny. Manželka nebohého Jána Danča odmenila najlepšieho strelca Pavla Janiča (VsFZ), ktorý vsietil 9 gólov a najlepšieho hráča Tomáša Hanzela z FC Spartak Trnava. Najlepším brankárom mládežníckeho podujatia sa stal domáci gólman Ľubomír Drábik.

Parkovisko pri mestskej hale aj **v polovici júna 2002** prichýlilo chlapcov, ktorí bojovali o primáty na uličnom futbalovom turnaji Puma Cup 2002. Organizátori napočítali

štyridsaťjeden päťčlenných družstiev, z ktorých sa po vyradovacích kolách do finále dostali štyri najlepšie družstvá. Boli nimi družstvo FC Tatran Prešov B, ZŠ sv. Mikuláša A, ZŠ na Važeckej a Šrobárovej ulici. Vo finálovom stretnutí viac futbalového kumštu ukázali chlapci z B tímu FC Tatran, ktorí nad rovesníkmi zo ZŠ sv. Mikuláša vyhrali 6:4. Na tretej pozícii skončili ZŠ na ulici Važeckej a Šrobárovej.

Základná škola a školský športový klub Radosť v Záhradnom usporiadali **14. júna 2002**

tretí ročník turnaja v malom futbale o Pohár Záhradníčka pre mladších žiakov. Po sprievode obcou sa aktéri turnaja presunuli na futbalový štadión, kde zaujímavé podujatie otvoril riaditeľ ZŠ v Záhradnom Marián Fabian. Minuloročné prvenstvo obhájili a Pohár Záhradníčka získali žiaci zo ZŠ v Kapušanoch. Najlepším strelcom turnaja sa s piatimi gólmi stal M. Stopko (ZŠ Kapušany), najlepším bránkarom V. Murín (ZŠ Prešov, Ďumbierska ulica). Celkové poradie: 1. ZŠ Kapušany, 2. ZŠ Prešov, Ďumbierska ul., 3. ZŠ Fintice, 4. ZŠ Záhradné, 5. ZŠ Tulčik.

Mladší dorastenci FC Tatran Prešov sa v **júni 2002** stali majstrami Slovenskej republiky 2001/2002. Vo finálovej časti prvej futbalovej ligy dosiahli desať výhier, dve remízy a dve prehry. Vo štvrtok 20. júna po poslednom ligovom stretnutí, v ktorom nad Trnavou vyhrali 2:0, im predstavitelia Slovenského futbalového zväzu odovzdali zlaté medaily, víťazný pohár a diplomy.

Počas víkendu **22. – 23. júna 2002** vyvrcholil už 24. ročník prešovskej uličnej futbalovej ligy. Elitná desiatka mužstiev súťažila počas celého ročníka O pohár primátora mesta Prešov. Prvý muž mesta Ing. Juraj Kopčák v sobotu nechýbal na slávnostnom dekorovaní tých najlepších. Osobne odovzdal pohár pre šampióna kapitánovi víťazného celku MFC Tatra Temex Jozefovi Hraboveckému. Striebornú priečku v súťaži získal kolektív Elmontu Flox, tretiu pozíciu obsadila Hesta a tak sa na štvrtom mieste ocitol tím Safi. Piatu priečku si vybojoval Markob, šiestu Patex, siedmu AC Šváby a ôsmu Chaos Gemor team. Predposlednú deviatu obsadili hráči Atak Dubník teamu a desiatku uzavreli Prostějovskí.

Športový klub SFM Senec – Veľký Biel usporiadal počas víkendu **22. – 23. júna 2002** IV. ročník medzinárodného turnaja žiakov a dorastencov – Okrešš Senec a jeho

priatelia 2002. Turnaja sa zúčastnilo 82 mužstiev, spolu 1640 malých futbalistov zo Slovenska, z Francúzska, Nemecka Maďarska, Poľska, Chorvátska a Českej republiky. Zeleno – biele prešovské futbalové farby na západe Slovenska reprezentovali mladší žiaci FC Tatran. Tatranské futbalové nádeje boli na tomto turnaji vo svojej kategórii obhajcami prvenstva.

V sobotu **21. júla 2002** sa začal nový ročník druhej futbalovej ligy. FC Tatran Prešov sa vstup do súťaže vydaril – na pôde nováčika z Veľkých Levár vyhral rozdielom triedy.

Slovenskí futbaloví reprezentanti do 19 rokov dosiahli na **júlových** majstrovstvách Európy v Nórsku pod vedením trénera Petra Poláka a jeho asistenta Stanislava Barana bronzové medaily. Je to historický úspech slovenského futbalu.

Dňa **1. septembra 2002** sa na ihrisku SPŠ strojníckej skončil jedinečný trojdňový medzinárodný futbalový turnaj družstiev žiakov do deväť rokov Fragaria Cup 2002. Príťažlivé zápolenia 48 tímov zo šiestich krajín pripravili spoločnosť 4 Sport a Oblastný útvar Slovenského združenia telesnej kultúry v Prešove. Turnaja sa zúčastnili družstvá z Maďarska, Poľska, Ukrajiny, Česka, Slovinska a Slovenska. Najviac sa darilo futbalovému tímu Goldbal 94 Budapešť z Maďarska.

7. Hádzaná

Mladší dorastenci ŠK Farmakol Tatran Prešov reprezentovali prešovskú hádzanársku liaheň v medzisviatkovom období na medzinárodnom turnaji v nemeckom meste Ketsch. Na prvom „skrátenom“ turnaji systémom 3 hráči v poli + brankár, získali strieborné medaily. V „normálnom“ hádzanárskom dejstve obsadili v kvalitnej konkurencii piatu priečku.

Ovenčení trofejou za druhé miesto sa v **januári 2002** vrátili na rodnú hruď z poľského mesta Tarnow starší dorastenci ŠK Farmakol Tatran Prešov. Na

medzinárodnom hádzanárskom turnaji vyhrali zverenci trénera Jána Lozáka tri zápasy. V jednom remizovali a v jedinom súboji na súpera nestačili. Kapitán družstva Tomáš Marušák získal ocenenie pre najlepšieho hráča turnaja.

Prvý tohtoročný zápas odohrali na palubovke haly na Baštovej ulici prešovskí hádzanári. V úvodnom, prípravnom súboji, sa so susedmi z Košíc predstavili v dobrom svetle. Prvú oficiálnu tridsaťminútovku vyhrali 13:11. Po konečnom hvizde rozhodcovskej dvojice bratov Leškocov, po šesťdesiatich minútach prehrávali 25:26.

Prvoligové hádzanárske HK Prešov absolvovali počas víkendu **26. – 27. januára 2002** medzinárodný turnaj. Turnajové zápasy v hale na Nábřežnej ulici priniesli hádzanú solídnej úrovne s dramatickými zápletkami. Nakoniec však silný súper obhájil svoje prvenstvo a zápas skončil 24:27. Celkové poradie: 1. Böcs 6 bodov, 2. Nowy Sacz 4, 3. Prešov 2.

Počas víkendu **16. – 17. februára 2002** usporiadal Hádzanársky klub Prešov Memoriál Ľudmily Klimovičovej v hádzanej družstiev dorasteniek. Prvenstvo si na ňom vybojovali nádeje ŠK Zekon PS Chemkostav Michalovce, na druhom mieste skončili hádzanárske HK Revúca, tretie boli reprezentantky usporiadajúceho HK Prešov. Najlepšou brankárkou turnaja sa stala Hajdučková (HK Prešov), hráčkou Mikušová (HK Revúca) a strelkyňou Michalíková (PPS Detva) – zaznamenala 28 gólov.

Prešovskí hádzanári splnili prvý cieľ, ktorý si pred seba postavili na začiatku prvoligovej sezóny 2001/2002 – stali sa jej víťazmi a kvalifikovali sa do barážových bojov o postup do HL proti Topoľčanom. Víťazstvo nad Piešťanmi **15. mája 2002** tak bolo dvanástym v poradí zo série povinných.

V sobotu **18. mája 2002** sa hádzanárom ŠK Farmakol Tatran podaril postup do spoločnej česko – slovenskej HIL súťaže.

Športovou osobnosťou mesiaca apríl sa stal hádzanár ŠK Farmakol Tatran Prešov a reprezentant Slovenska Peter Tumidalský. Je oporou tímu prešovských hádzanárov a tiež sa výraznou mierou pričinil o postup Prešovčanov do medzinárodnej hádzanárskej súťaže HIL.

V nedeľu **2. mája 2002** pohárovou finálovou drámou zavřšili prešovskí hádzanári veľmi úspešnú sezónu. Zvítázili v prvej lige, postúpili v baráži cez Topoľčany do HIL súťaže a stali sa víťazmi Slovenského pohára.

Po seniorských hádzanárskych úspechoch pridali ďalší veľmi cenný majstrovský titul do tatranskej zbierky mladší dorastenci ŠK Farmakol Tatran Prešov, ktorí v **júni 2002** získali v Bratislave titul šampióna vo svojej kategórii. Vysoký kredit hádzanárskej mlade od Torusy potvrdili aj starší dorastenci v zeleno – bielych farbách, ktorých vedie skúsený tréner Ján Lozák. Tatranci získali v sezóne 2001/2002 bronzové kovy a doplnili tak výbornú prešovskú hádzanársku štatistiku.

Počas víkendu **6. – 7. júla 2002** bol areál letného kúpaliska na Sídlišku III dejiskom vydareného ôsmeho ročníka Memoriálu Jána Motýľa a štvrtých majstrovstiev Slovenska v plážovej hádzanej. V sobotu šampionát otvoril zástupca primátora Milan Laca. Prvýkrát na tomto turnaji triumfovalo družstvo Cofinu Prešov, keď v dramatickom finálovom dueli vyhralo nad štvornásobným víťazom Memoriálu Jána Motýľa Probecopom Prešov. Tretiu pozíciu si vybojoval Corgoň team Prešov.

Mladé prešovské hádzanárky **začiatkom júla 2002** veľmi dobre reprezentovali naše mesto na 17. ročníku medzinárodného turnaja v Sand in Taufers v Taliansku. V piatich dueloch nepoznali premožiteľa. Vyhrali krásny pohár za prvé miesto a získali aj veľký pohár, ktorý im venoval starosta mesta ako cenu fair play.

Športovou osobnosťou mesiaca **júl 2002** sa stal hádzanár ŠK Farmakol Tatran Prešov Dušan Olejár. Na štvrtých majstrovstvách Slovenska v plážovej hádzanej sa s tímom Cofin Prešov stal slovenským šampiónom. Bol výraznou oporou majstrovského družstva a stal sa aj najlepším brankárom celého podujatia.

Hádzanársky klub Tatran 1952 Prešov pripravil v sobotu **31. augusta 2002** v hale na Nábřežnej ulici prvý ročník turnaja Tatran Regada Cup 2002. Vydarené podujatie bolo tiež súčasťou osláv 50. výročia mužskej hádzanej v Prešove.

Siedmy ročník medzinárodného turnaja v hádzanej žien z príležitosti Dňa študentstva sa **začiatkom decembra 2002** vydaril zo športovej aj spoločenskej stránky. Pričinili sa o to zanietení organizátori z oddielu ženskej hádzanej TJ Slávia Prešovská univerzita. Prvýkrát na turnaji triumfovali hádzanárky PF Eger pod vedením Arpáda Bocza. Predseda organizačného výboru turnaja docent Rudolf Horváth odovzdal krásny pohár za prvenstvo na turnaji kapitánke Egeru Judit Bak. Hádzanárky Prešovskej univerzity obsadili na turnaji striebornú pozíciu.

8. Hokej

V prvom majstrovskom zápase roku **2002** sa prešovskí seniori predstavili na dubnickom ľade. Zverencom Milana Hovorku, ktorý je rodákom a dlhoročným hráčom práve z mesta od Váhu, sa podaril úspešný vstup do roku 2002. Zvítazili 6:1.

V prvej hokejovej lige zaznel **1. marca 2002** záverečný gong. Tucet mužstiev sa rozlúčilo s týmto ročníkom. Víťazom sezóny sa stal kolektív Spišskej Novej Vsi a Prešovské lietajúce kone obsadili konečnú piatu priečku.

Posledné súboje v nadstavbovej časti extraligy absolvovali v **prvej tretine marca 2002** prešovskí hokejoví juniori a dorastenci. Oba kolektívy sa usilovali o postup do play – off. Juniorskému celku sa, žiaľ, cieľ nepodarilo splniť. Ostali pred bránami vylučovacích bojov. V poslednom domácom vystúpení podľahli družstvu zo Zvolena 3:4. Zverencom trénera Petra Křemena sa nepodarilo udržať už dvojjákový náskok, keď juniorské Lietajúce kone viedli 3:1 a nakoniec sa s dôležitým víťazstvom museli rozlúčiť. Autormi gólov boli Hajduk, Baláž a Hovorka. So súťažou sa Prešovčania lúčili pod hradom Matúša Čáka.

Posledné dni mesiaca **marec 2002** boli aj poslednými dňami hokejovej sezóny. Prešovský „zimák“ sa s ľadovou plochou lúčil prvým ročníkom turnaja šiestych hokejových tried O pohár riaditeľky Minerálnych vôd a. s. Prešov. Vyhrať sa ho podarilo domácim šiestakom, ktorých kočíroval Martin Sabolčín. Prešovčania porazili Trebišov 10:4, Žilinu 4:0, Piešťany 4:2 a Trnavu 2:1. Druhé miesto patrilo Piešťanom, bronz

Žilinčanom. Štvrtú priečku obsadili mladí hokejisti Trnavy a piatu Trebišovčania. Najlepším gólmanom turnaja bol Jaroslav Janus, strelcom Maroš Maťašovský (obaja Prešov). Nezabudnuteľným zážitkom pre chlapcov bolo odovzdávanie cien, keď najlepším blahoželal Igor Liba, hokejová legenda. Mladých hokejistov prišli pozdraviť aj prednosta OÚ Milan Benč a riaditeľ ZŠ na ulici 17. novembra Michal Kuča.

V pondelok **22. apríla 2002** pricestoval so šarišskej metropoly generálny sekretár Švajčiarskej hokejovej federácie Peter Lütthy. Jeho úlohou bolo v Prešove, Spišskej Novej Vsi a Košiciach zistiť stav zimných štadiónov, ubytovacích kapacít a dopravy. Tieto tri zložky sú najdôležitejšie, ktoré rozhodujú o pridelení šampionátu, tej ktorej krajine. Voči hotelom, teda ubytovacím kapacitám, nemal generálny sekretár žiadne výhrady. Rovnako dopravné tepny boli v poriadku. Vyjadril sa ale, že je potrebné vynoviť zimný štadión v Prešove. Ako však dodal, podaná správa kongresu IHF, ktorý sa uskutoční počas majstrovstiev sveta v Göteborgu bude pre Slovensko pozitívna.

Tým najsprávnejším spôsobom, teda víťazstvom sa s kalendárnym rokom **2002** rozlúčili v **decembri** prešovskí hokejisti. Na Záhorí zaskočili rivala, a zároveň suseda v tabuľke, disciplinovaným, zodpovedným výkonom, ktorý potom v konečnom účtovaní priniesol i víťazné ovocie v podobe gólov z kopačiek Majeského, Hajduka a Libu.

Bývalí prešovskí hokejisti na svojho spoluhráča a dlhoročného trénera žltó – modrých Františka Blahuta, ktorý, žiaľ, rady hokejových nadšencov v tomto roku opustil, nezabudli. Priložili ruku k dielu a v **polovici decembra 2002** zorganizovali premiérový ročník Memoriálu Františka Blahuta „starých hokejových pánov“. Zaspomínať si prišlo kvarteto old boys kolektívov. Okrem domácich Prešovčanov prijali pozvanie internacionáli spoza rieky Moravy zo Žďáru nad Sázavou, poľského Noweho Targu a Banskej Bystrice.

9. Krasokorčuľovanie

V závere prvého týždňa **januára 2002** sa v Brne uskutočnila druhá súťaž Európskeho kritéria mládeže v krasokorčuľovaní. Po prvenstve v slovinskom Celje sa u našich západných susedov tešila znova z prvenstva v kategórii cubs prešovská pretekárka Eva Pállová. Je jednou z mála športovkýň, ktorá sa môže pochváliť, že túto sezónu v svojej kategórii ešte nenašla premožiteľku doma ani za hranicami.

V **prvej polovici februára 2002** sa v Trenčíne konali majstrovstvá Slovenska nádejí v krasokorčuľovaní, ktoré nesú názov Memoriál Emila Skákalu, a staršieho žiactva. Vlnajší titul majsterky Slovenska obhájila prešovská krasokorčuľariarska nádej Eva Pállová pred Košičankou Ivanou Reitmayerovou a Andreou Simančíkovou z Piešťan. Poradie ďalších Prešovčaniek: 8. Zuzana Bubenová, 9. Alica Rothová, 10. Michaela Tuschlová, 15. Marianna Zamborská, 23. Eva Vašková. Staršia žiačka Michaela Bartková skončila šiesta.

Víkend **9. – 10. novembra 2002** patril na prešovskom zimnom štadióne krasokorčuľiarom zo Slovenska a z Poľska – stretli sa na 26. ročníku Ceny mesta Prešov v krasokorčuľovaní. Záštitu nad týmto vydareným podujatím prevzal primátor mesta Ing. Juraj Kopčák, ktorý najlepším v kategóriách seniorov a mladších nádejí odovzdal vecné ceny. Na stupňoch pre víťazov nechýbali ani krasokorčuľaričky z usporiadajúceho Kraso klubu Prešov.

10. Lyžovanie

Skvelý úspech dosiahla v **marci 2002** na 8. zimných paralympijských hrách v Salt Lake City reprezentantka v alpskom lyžovaní, Prešovčanka Iveta Chlebáková. V kategórii LW 6/8 si v obrovskom slalome vybojovala bronzovú medailu.

11. Moderná gymnastika

Peknú správu sa nadšenci gymnastiky dozvedeli **koncom februára 2002**. Bývalá zverenkyňa tréneriek Márie Chalupovej a jej dcéry Ingrid Alexandra Apjarová účinkovala na slávnostnom otvorení 19. zimných olympijských hier v Salt Lake City. Alexandra bola

aj juniorskou reprezentantkou Československa. V roku 1998 odišla do USA, kde dodnes pôsobí v modernej gymnastike.

V Bratislave sa **začiatkom marca 2002** konalo zasadnutie rady Slovenskej gymnastickej federácie. Jej členovia schválili plán podujatí v tomto roku a vyhodnotili najlepších športovcov SGF v roku 2001. Najlepším športovým gymnastom v kategórii starších žiakov sa stal pretekár ŠŠG Poly – Trade Jakub Lazorík. Prešovský klub je v žiackej kategórii najúspešnejším na Slovensku. Z Poly – Trade Prešov sú v mládežníckych reprezentáciách Slovenska Jakub Lazorík, Dominik Salai, Peter Magda, Vladimír Kunderát, Tomáš Rychvalský, Jozef Gajdoš.

Moderné gymnastky ŠK MG Mladosť Prešov boli **začiatkom apríla 2002** úspešné na medzinárodných pretekoch v modernej gymnastike Milevský pohár v Milevsku. V kategórii junioriek získala šieste miesto Lucia Vašková, Veronika Lovásová bola deviata. Nina Kuderjavá dosiahla v kategórii starších žiačok ôsmu pozíciu. V Milevsku súťažili dievčatá z Nemecka, Rakúska, Maďarska, Poľska, Česka, zo Slovinska, Slovenska a Ukrajiny.

Na 14. ročníku prestížnych medzinárodných pretekov o Dunajský pohár mala **koncom apríla 2002** v kategórii senioriek premiéru členka ŠK MG Mladosť Prešov Natália Soľanková. Vo viacboji (švihadlo, obruč, lopta, kužele) obsadila v silnej konkurencii – štartovala aj strieborná z olympijských hier v Sydney Julia Raskinová – osemnástu priečku.

V Prievidzi sa v **posledných dňoch apríla 2002** konalo prvé kolo Slovenského pohára v športovej gymnastike starších a mladších žiakov. Na pohárovej súťaži sa darilo aj pretekárom ŠŠG Poly – Trade Prešov. V súťaži starších žiakov skončil Peter Magda šiesty, Juraj Kysel' bol desiaty a Maroš Polák jedenásty. Družstvo ŠŠG Poly - Trade obsadilo štvrtú pozíciu. V B kategórii triumfoval Tomáš Kľučár, Vladimír Kunderát bol druhý a Jozef Gajdoš štvrtý. Družstvo sa tešilo z prvého miesta. Mladší žiaci: 2. Vladimír Kunderát, 6. Matej Berec, 7. Juraj Palko, družstvo ŠŠS Poly - Trade Prešov skončilo druhé. Mladší žiaci – B kategória: 5. Ján Fertál', 12. Maroš Lyskai, 17. Tomáš Dzurja, 20. Ivan Leitner. Družstvo ŠŠS Poly – Trade získalo tretiu priečku.

Vysokú športovú aj spoločenskú úroveň mali **4. mája 2002** medzinárodné preteky v modernej gymnastike Prešov 2002. V hale Prešovskej univerzity ich pripravil klub modernej gymnastiky Mladosť Prešov. O primáty sa usilovalo 51 pretekárov zo 14 klubov z piatich krajín. V kvalitnej konkurencii sa presadili gymnastky Mladosti Prešov a získali kompletnú medailovú kolekciu. Aj tentokrát nás úspešne reprezentovali Soľanková, Vašková, Lovásová, Kuderjavá, Lazoríková, Čirčová, Bánociová, Olekšáková, Vaňová.

Športové gymnastky klubu športovej gymnastiky a športového aerobiku TJ Slávia Prešovská univerzita štartovali **začiatkom mája 2002** v Prievidzi na podujatí Slovenského pohára. Pre mladšie žiačky Nikolu Karšaiovú, Elišku Čonkovú a Zuzanu Bochňovú to boli prvé významnejšie preteky. V kategórii starších žiačok sa predstavili Jana Marinicová, Marianna Magnusová a Barbara Jenčová. Alžbeta Segedyová obsadila v kategórii junioriek ôsme miesto.

V Bardejove sa koncom **mája 2002** uskutočnila kvalifikačná súťaž moderných gymnastiek Prešovského kraja o postup na majstrovstvá oblasti Východ. Na súťaži dominovali prešovské moderné gymnastky – dievčatá Mladosti získali sedem medailových pozícií (vyhrali tri kategórie) a Tatrana štyri medailové umiestnenia (jedno prvenstvo).

Modernej gymnastke Mladosti Prešov Natálii Soľankovej sa **koncom mája 2002** darilo na veľkej medzinárodnej súťaži Tišňov Spring Cup. Zverenka trénerky Ľudmily Razumovskej obsadila v štvorboji deviate miesto. Vo finále v cvičení so švihadlom si vybojovala tretie miesto, v cvičení s loptou jej patrila piata pozícia. Natália súťažila v konkurencii sedemnástich gymnastiek z desiatich krajín.

Na medzinárodných pretekoch v modernej gymnastike v Záhrebe, na ktorých **koncom mája 2002** v kategóriách junioriek a kadetiek štartovalo 56 pretekárov z piatich krajín, si juniorka Mladosti Prešov Lucia Vašková vybojovala bronzovú medailu. Vyrovnanými výkonmi sa prezentovala v zostavách s loptou, obručou a so stuhou. V kategórii kadetiek obsadila Monika Lazoríková piate miesto.

V Trnave sa **v polovici júna 2002** konali medzinárodné majstrovstvá Slovenska v športovej gymnastike mužov a juniorov. Svojimi výkonmi na ňom upútal aj junior ŠŠG

Poly – Trade Prešov Jakub Lazorík. Vo finálovom cvičení na hrazde skončil piaty, v preskoku bol siedmy, na bradlách a prostnom ôsmy. Vo viacboji mu v juniorskej kategórii patrilo tretie miesto. V Banskej Bystrici sa tiež uskutočnilo druhé kolo Slovenského pohára v športovej gymnastike. Dobrými výkonmi sa na ňom prezentovali gymnastické nádeje ŠŠG Poly – Trade Prešov. V A kategórii starších žiakov skončil tretí Peter Magda, v B kategórii starších žiakov zvíťazil Tomáš Kľučár, druhý bol Maroš Polák. V A kategórii mladších žiakov sa z prvenstva tešil Vladimír Kunderát, na druhej pozícii skončil Tomáš Rychvalský.

Klub modernej gymnastiky Mladosť Prešov usporiadal počas víkendu **15. – 16. júna 2002** majstrovstvá Slovenska starších žiačok a junioriek. V hale Prešovskej univerzity domácich organizátorov ziskom bronzovej medaily v kategórii junioriek potešila Lucia Vašková a piatou pozíciou v súťaži starších žiačok Nina Kuderjavá. MUDr. Svetlana Meľuchová venovala zvláštnu cenu juniorke Veronike Lovásovej, ktorá pre zdravotné problémy na majstrovstvách štartovala so sebazaprením.

Klub športovej gymnastiky a športového aerobiku TJ Slávia Prešovská univerzita a školské športové stredisko ZŠ na Kúpeľnej ulici v Prešove pripravili **koncom júna 2002** druhý ročník celoslovenskej súťaže školských športových stredísk v športovej gymnastike dievčat a majstrovstvá Slovenska družstiev. V hale Prešovskej univerzity malo podujatie šmrnc, vysokú športovú aj organizačnú úroveň, o ktorú sa pričínili najmä tréneri PhDr. Kvetoslava Perečinská, CSc., Ing. Michal Perečinský, PhD., a rodičia našich gymnastiek. V súťaži jednotlivkyň – junioriek obsadila štvrtú pozíciu Segedyová (Slávia PU Prešov), v kategórii starších žiačok bola Jenčová štvrtá, Magnusová šiesta a Kundľová dvanásť (všetky Slávia PU Prešov) a v kategórii mladších žiačok si 26. priečku vybojovala Čonková, 34. Kobulská, 36. Karšaiová, 37. Bochňová, 41. Semivanová, 42. Hrebeňárová (všetky Slávia PU Prešov). Na majstrovstvách Slovenska družstiev školských športových stredísk v športovej gymnastike dievčat skončilo družstvo ŠŠS Slávia PU Prešov, ZŠ na Kúpeľnej ulici (Segedyová, Jenčová, Čonková, Kobulská, Karšaiová, Bochňová) na siedmom mieste.

V hlavnom meste Slovenska Klub modernej gymnastiky Danubia Bratislava usporiadal v **posledných júnových dňoch 2002** medzinárodné preteky v modernej gymnastike Danubia Cup 2002. Predstavili sa na nich gymnastky zo šiestich krajín –

Maďarska, Poľska, Nemecka, Česka, Rakúska a zo Slovenska. V kategórii starších žiačok zvíťazila gymnastka ŠK Mladosť Prešov Nina Kuderjavá. Vo svojej kategórii za cvičenie so švihadlom získala najvyššiu známku. V kategórii junioriek obsadila členka ŠK Mladosť Prešov Martina Šimčíková desiatu priečku.

Začiatkom októbra 2002 sa moderné gymnastky Mladosti Prešov Lucia Vašková a Veronika Lovásová predstavili na pretekoch v talianskej Udine. Obe urobili radosť svojej trénerke Ľudmile Razumovskej. Lucia Vašková skončila na striebornej priečke, Veronika Lovásová bola piata. Obe gymnastky tvorili víťazné družstvo a tešili sa z veľkého pohára.

V sobotu **5. októbra 2002** boli moderné gymnastky Mladosti Prešov úspešné na pretekoch o Plzenský pohár v Plzni. V kategórii starších žiačok získala prvenstvo Nina Kuderjavá a piatu pozíciu Jarmila Bánociová. Juniorka Mária Vaňová skončila deviata.

V Bratislave sa **začiatkom novembra 2002** konali majstrovstvá Slovenska v športovej gymnastike mužov a juniorov. V kategórii juniorov si výborne počínal mladý Prešovčan Jakub Lazorík. Člen ŠŠG Poly – Trade si vybojoval striebornú medailu.

Škola športovej gymnastiky Poly – Trade Prešov usporiadala počas víkendu **7. – 8. decembra 2002** desiaty ročník medzinárodnej súťaže o Vianočný pohár a tretie kolo Slovenského pohára v športovej gymnastike žiakov. Jubilejný Vianočný pohár bol v hale Prešovskej univerzity vydareným gymnastickým sviatkom. V súťaži o Vianočný pohár zanietených organizátorov potešilo prvenstvo Jakuba Lazoríka v kategórii juniorov a tretie miesto mladšieho žiaka Vladimíra Kundraťa.

12. Motorizmus

Vo štvrtok **24. januára 2002** spoznal Prešov najúspešnejších športovcov s športové družstvá dospelých a mládeže Prešovského okresu v roku 2001. Milú slávnosť v historickej sále Čierneho orla pripravili Okresný a Mestský úrad v Prešove, Olympijský

klub regiónu Prešov a Oblastný útvar SZTK. Najúspešnejším športovcom Prešovského okresu v roku 2001 sa stal rallye jazdec Mimex Motorsport Prešov Tibor Cserhalmi. Stal sa majstrom zóny strednej Európy v skupine N, vicemajstrom Slovenska v absolútnom poradí a prvý v skupine N. Na rallye podujatiach v Chorvátsku a Rakúsku druhý v absolútnom poradí a prvý v skupine N.

Na 33. ročníku Rallye Matador Tatry, ktorý sa konal **koncom apríla 2002**, boli úspešné aj prešovské posádky. V celkovom hodnotení skončila posádka Radovan Rusinko, Martin Krajňák (Mitsubishi Lancer EVO IV – RK rally sport team) na šesťnástom mieste, posádka Petra Halušku, Vladimír Marinica (Suzuki Swift – HM Rally Team) bola sedemnástá, na dvadsiatej druhej pozícii skončila posádka Miroslav Šišovský, Vojtech Bačinský (Škoda Felícia – Miroslav Šišovský).

Motokrosová trať na vojenskom cvičisku v Malom Šariši sa **začiatkom mája 2002** stala dejiskom súťaže seniorov, ktorí bojovali o body do seriálu medzinárodných majstrovstiev Slovenskej republiky. Okrem slovenských motokrosárov svoje majstrovstvo na oceľových tátošoch prezentovali aj pretekári z Česka, Rakúska, Chorvátska, Maďarska, Litvy, Slovinska. V kubatúre do 85 ccm bol v oboch súťažných jazdách najrýchlejší Slovák Martin Kohút na Honde. Kategória do 125 ccm bola korisťou známeho slovenského motokrosára Tomáša Bučenca, ktorý mal v osobe Andreja Bilčika veľkého konkurenta, no odsunul ho na strieborné miesto.

Pred mestskou halou sa **koncom júna 2002** po prvýkrát uskutočnili preteky motocyklov v kategórii supermotard. Bolo to druhé podujatie medzinárodných majstrovstiev Slovenska. Jazdilo sa v troch kategóriách – hobby, open, deti + skútre. Prešov reprezentovali Ján Mikulák a Miroslav Kuchár.

V sobotu **27. júla 2002** sa uskutočnila trinásta Rallye Prešov o Pohár primátora mesta Prešov, ktorá bola súčasťou majstrovstiev Slovenska a Pohára SR. Štartovali na nej aj dve prešovské posádky. Favorit podujatia Tibor Cserhalmi však pre terchnickú poruchu musel odstúpiť a druhá posádka na čele s Pechom súťaž nedokončila.

Športovou osobnosťou mesiaca **august 2002** sa stal automobilový pretekár Mimexu Motorsport Prešov Tibor Cserhalmi. V auguste absolvoval úspešnú premiéru na majstrovstvách sveta – Rely Nemecko.

Prešovský automobilový pretekár Tibor Cserhalmi so spolujazdcom Bodnárom sa stal počas víkendovej Rallye Košice **19. – 20. októbra 2002** jej absolútnym víťazom.

13. Kulturistika a silový trojboj

V nedeľu **21. apríla 2002** sa v historickej sále Čierneho orla uskutočnil IV. ročník Grand Prix Fitness Prešov 2002. Zároveň sa v tejto historickej budove konali majstrovstvá Slovenskej republiky juniorských fitnessiek a domáci šampionát dorastencov – kulturistov. Pri Toryse sa zišli okrem Slovákov aj pretekári z Česka a Ukrajiny. Počas štvorhodinového súťažného maratónu samotných súťažiacich sa exhibičným kulturistickým vystúpením prezentoval aj domáci šampión, kulturistický majster Európy v roku 2001 z Baku, Vladimír Krištof. Na Grand Prix Fitness triumfovala Ivana Matušková z Liptovského Mikuláša. Striebro patrilo Ukrajinke Margaréte Bilinskaje, bronz Košičanke Kataríne Verbovskej. Majstrovský titul v juniorskej kategórii získala Bratislavčanka Denisa Kostolányiová, striebro Judit Uveges (Košice), bronz Gréta Dobrodská z Detvy.

Športovou osobnosťou mesiaca **máj 2002** sa stal kulturista Power clubu Prešov Vladimír Krištof. Na majstrovstvách Európy v Minsku si v hmotnostnej kategórii do 65 kg vybojoval striebornú medailu. Získal aj titul majstra Slovenska.

Historickú premiéru na svetovom šampionáte absolvoval **koncom októbra 2002** kulturista prešovského Power clubu Vladimír Krištof. Krajinu pod Tatrami reprezentoval na majstrovstvách sveta v egypte, kde sa spomedzi špičkových pretekárov prepracoval až do semifinále.

14. Plávanie a vodné pólo

Počas víkendu **9. – 10. februára 2002** bol v Opave deviaty ročník medzinárodných plaveckých pretekov o Pohár Opavy. Na podujatí štartovali plavci a plavkyne z dvadsiaticich plaveckých oddielov a klubov z Česka, zo Slovenska a z Poľska. Z prešovského Plaveckého klubu sa predstavilo dvanásť plavcov v rôznych vekových kategóriách. Najlepšie si počínali Michaela Kubovichová (12 r.) – zvíťazila v disciplíne 50 m prsia a Jakub Petranik (14r.), ktorý si v disciplíne 100 m znak vyplával tretie miesto.

V sobotu **23. marca 2002** boli v Košiciach majstrovstvá Slovenska v diaľkovom plávaní. Na šampionáte štartovalo 104 plavcov z piatich slovenských plaveckých klubov a po jednom z Rumunska a Maďarska. Z plaveckého klubu Prešov sa na majstrovstvách predstavilo pätnásť plavcov, ktorí podľa vekových kategórií súťažili na tratiach 5 km, 3 km a 1 km. Najlepšie si počínali najmladší – v kategórii mladších žiakov si Tomáš Augustín na trati 1 km vyplával prvé miesto a tým aj majstrovský titul. V tej istej kategórii získal tretie miesto Peter Ďurík. V kategórii mladších žiačok si Michaela Čorovčáková tiež vyplávala tretie miesto.

Mladší žiaci vodnopólového klubu Slávia PU Prešov v domácom bazéne otvorili **v polovici apríla 2002** novú sezónu. Boli hosťiteľmi súperiacich tímov, pretože vodnopólová liga sa hrala turnajovým spôsobom. Mladé nádeje z metropoly Šariša podľahli celku ŠKP Košice 2:18, favorizovaným Novákom iba o dva góly 11:13 a zdolali ATU Košice 20:7. Najlepším prešovským kanonierom bol Turek, ktorý zaznamenal 26 gólov.

Členovia plaveckého klubu Prešov mali počas **prvých májových dní 2002** bohatý program. PK Prešov z poverenia Slovenskej plaveckej federácie usporiadal už šieste majstrovstvá Slovenska v plávaní veteránov. Šampionát bol v bazéne SOU elektrotechnického a štartoval na ňom rekordný počet pretekárov. Prezentovalo sa 120 plavcov a plavkýň z 29 klubov z Rakúska, Veľkej Británie, Poľska, Česka a zo Slovenska. Najúspešnejšie si na majstrovstvách počínala Jana Brhlíková, ktorá okrem víťazstiev v individuálnych disciplínach a štafetách získala aj cenu za najlepší výkon v kategórii

žien. Nestratili sa ani ďalší Prešovčania – Valovič, Kováč, Pitoňáková, Matejová, Kalina. Najstaršími účastníkmi boli 77 – ročný Jaroslav Holý z Košíc a 75 – ročná Ružena Vymazalová z Brna.

V Dolnom Kubíne bol plavecký míting Veľká cena Dolného Kubína. Lenka Dančíková dosiahla tretie miesta v disciplínach 100 a 200 m motýlik, Peter Gondor bol druhý na 50 m voľný spôsob, na 100 m voľný spôsob získal tretiu pozíciu.

V Humennom sa uskutočnilo prvé kolo majstrovstiev východného Slovenska v plávaní žiakov a dorastu. Z prešovských plavcov si medailové priečky vyplávali Lenka Baranová (tretia na 400 m polohové preteky), Dominika Mindášová (tretia na 200 m pol. preteky), Barbora Dvorščáková (druhá na 400 m pol. preteky, tretia na 100 m prsia), Peter Gondor (prvý na 50 m prsia, druhý na 100 m prsia), Michal Juriga (tretí na 200 m motýlik), Michal Uchal' (prvý na 400 m pol. preteky, druhý na 200 m pol. preteky), Tomáš Kakalejčík (prvý na 200 m pol. preteky, tretí na 400 m pol. preteky).

V Spišskej Novej Vsi sa **začiatkom mája 2002** konalo druhé kolo majstrovstiev východného Slovenska v plávaní žiakov. Na podujatí si dobre počínali plavecké nádeje Plaveckého klubu Prešov. Tomáš Augustín si vyplával dve prvé, dve druhé a jedno tretie miesto. Silvester Kozák získal dve prvé a tri druhé priečky. Michaela Kubovichová a Viktória Tkáčová získali po jednom druhom mieste. Michaela Čorovčáková bola dvakrát druhá, Martina Pervanová sa tešila z jedného prvého miesta. Roberta Pittnerová dosiahla dve prvenstvá, Lenka Poráčová jednu druhú pozíciu. Klaudia Rišianová bola dvakrát prvá a raz tretia, Peter Ďurík získal tri prvé a dve druhé miesta.

Počas víkendu **1. – 2. mája 2002** boli v areáli prírodného kúpaliska Delňa majstrovstvá Slovenska vodnej záchranej služby Slovenského Červeného kríža a druhý ročník Memoriálu Dr. Mariána Filčáka. Vydarené podujatie pripravili Územný spolok SČK a Miestny spolok VZS SČK v Prešove. Na majstrovstvách v kategórii mužov zvíťazil Aleš Vajda z Púchova, ktorý bol najstarším účastníkom šampionátu. Nesklamali ani Prešovčania. Druhú pozíciu si vybojoval Liška, tretie miesto získal Vrábek a piate Heštera. V kategórii žien sa z prvého miesta tešila Miroslava Kalužová z Prešova. V súťaži družstiev vyhrali muži a ženy z nášho mesta.

V Michalovciach bol v **polovici júna 2002** druhý ročník plaveckých pretekov o putovný pohár primátora mesta. Preteky boli súťažou 7 až 13 ročných plaveckých nádejí

a štartovalo na nich 150 plavcov zo šiestich oddielov a klubov východného Slovenska. Z Plaveckého klubu Prešov si prvé miesta vyplávali Peter Ďurík (získal tri prvenstvá), Silvester Kozák (štyri prvé miesta), Henrieta Tkáčová, Klaudia Rišianová, Roberta Pittnerová, Viktória Tkáčová, Tomáš Augustín, Patrik Prevužňák. Druhé miesta dosiahli Tomáš Augustín (tri druhé priečky), Jakub Fritz, Michaela Čorovčáková (dve druhé miesta), Ľubica Kseničová, Jakub Čentík, Natália Bobáková, Patrik Prevužňák, Henrieta Tkáčová, Peter Ďurík. Tretie priečky získali Klaudia Rišianová, Henrieta Tkáčová (dve tretie pozície), Anton Lukáč, Štefánia Kolčaková, Lukáš Nagy, Michaela Čorovčáková.

15. Stolný tenis

V nedeľu **6. januára 2002** usporiadal Športklub Prešov okresné majstrovstvá v stolnom tenise mužov. O titul majstra nášho okresu zápolilo za zelenými stolmi 40 stolných tenistov. Víťazom dvojhry sa stal Marcel Kravec (Šarišská Poruba), ktorý vo finále vyhral nad Martinom Buranovským (Štart VD Prešov). Tretie miesto si vybojovali Ondrej Kolcun (Šarišská Poruba) a Marek Merčák (STK Štart Prešov). Z prvenstva v štvorhre sa tešili Buranovský s Priščákom (Štart VD Prešov). Vo finále zdolali dvojicu Športklubu Prešov Martaus, Petrovský. Tretia priečka patrila dvojiciam Hricko, Paľo (Elán Prešov, ŠKP Prešov), a Lazor, Balčák (Župčany).

Po dlhých rokoch sa **v prvom decembrovom týždni 2002** v šarišskej metropole znovu hral dôležitý súboj v stolnom tenise. Slovenskí mužskí reprezentanti hostili na modrých stoloch v prvej divízii Európskej ligy celok Maďarska. Pred päťstovkou divákov na prvý súboj nastúpil prešovský stolnotenistický odchovanec Ľubomír Pištej, ktorý však podľahol Péterovi Fazekasovi. Nedarilo sa tiež Jaromírovi Truksovi v súboji s Ferencom Pánczim. Slovenská zástava mohla vystúpiť aspoň na pol žrde len vďaka víťazstvu Petra Šeredu nad Ivanom Vitszekom.

16. Strel'ba

Športovostrelecký klub Prešov – Solivar usporiadal v sobotu **12. januára 2002** otvorené majstrovstvá Prešovského kraja v športovej streľbe zo vzduchových zbraní. Dejiskom podujatia bola telocvičňa ZŠ sv. Gorazda v Solivare. Na majstrovstvách sa predstavilo 18 pištoľiarov a 30 puškárov. V kategórii mužov v disciplíne VzPu 60 dosiahol druhé miesto Ján Šima (ŠKP Prešov) za výkon 564 bodov. Medzi juniormi bol v tej istej disciplíne tretí Michal Šoltés (ŠKP Prešov) za 549 bodov. V disciplíne VzPu 40 ženy a juniorky zvíťazila Michaela Krišková (ŠKP Prešov) – dosiahla výkon 386 bodov. Na druhom mieste skončila Oľga Radačovská (Solivar) za 382 bodov. V kategórii dorastu VzPu 40 bol Ľubomír Skočej druhý (246 bodov) a Martin Majer (obaja Solivar) tretí za 246 bodov. Marián Bacher (Solivar) obsadil druhé miesto v disciplíne VzPi za 546 bodov.

V Nitre sa počas víkendu **2. – 3. marca 2002** konali medzinárodné majstrovstvá Slovenska v streľbe zo vzduchových zbraní. Na šampionáte sa darilo aj prešovským strelkyniam. V kategórii junioriek v disciplíne VzPu 40 si bronzovú medailu vybojovala Michaela Krišová (ŠKP Prešov). V súťaži žien v disciplíne VzPu 40 bola štvrtá Oľga Radačovská (ŠSK Solivar), na šiestom mieste skončila Stanislava Dravecká (PU Prešov). Medzi kadetkami bola Lucia Kurucová štvrtá a Barbora Bačišinová (obe ŠKP Prešov) deviata.

Počas víkendu **9. – 10. marca 2002** bolo v telocvični ZŠ na Šrobárovej ulici prvé dvojkolo Národnej ligy mládeže v športovej streľbe zo vzduchových zbraní. Podujatie pripravili ŠKP Prešov a Okresné združenie technických a športových činností regiónov Prešov. Výborne sa na ňom prezentovala zverenka trénera Jána Šimu Michaela Krišová, ktorá dosiahla v disciplíne VzPu 40 L ISSF v ľahu maximálny počet 400 bodov. Na pretekoch štartovalo 180 mladých strelcov a strelkýň.

Po zimnej prestávke sa v **polovici apríla 2002** znovu rozbehol seriál regionálnej ligy Východ v praktickej kombát streľbe z pištole. Na strelnici v Cemjate sa predstavili pretekári z Prešova, Košíc, Sobraniec, Vranova, Sniny, Bardejova. Na štyroch parkúroch sa najlepšie darilo Radovanovi Santelíkovi, strelcovi z JPS Snina. Striebornú pozíciu

získal domáci pretekár Oto Orban, bronz putoval opäť do Sniny zásluhou Vladimíra Pavlisa. Štvrtú priečku obsadil Prešovčan Miloš Orba. Emil Hovanec, strelec prešovského Film Café, bol v premiérovom kole piaty. V súťaži družstiev to najlepšie strieľalo trojici Jakoubek, Santelík, Pavlis z JPS Snina. Druhé miesto získali kombat streľci z Bardejova v zložení Folta, Rodák, Vojtek. Tretie miesto si vystrieľali domáci, ktorých reprezentovali Oto Orban, Miloš Orban a Ján Buša. Štvrtým družstvom bol Film Café zo šarišskej metropoly (Hovanec, Humeňanský, Kancír). Na piatom mieste skončili ďalší prešovskí streľci z AB – EL združenia (V. Augustínsky, Zlebek a Jakub Augustínsky).

V nedeľu **23. júna 2002** sa na strelnici Prešov – Cemjata v katastri obce Malý Šariš uskutočnilo tretie kolo regionálnej ligy Východ v kombat streľbe. Opäť sa strieľalo z veľkokalibrovej pištole, kaliber 9 milimetrov. Po dvoch kolách regionálnej ligy bol na čele Radovan Sentelik zo Sniny so ziskom 199 bodov, striebro patrilo Otovi Orbánovi z prešovského usporiadajúceho Condor klubu, ktorý mal na konte 185 bodov a bronz ďalšiemu prešovskému strelcovi Branislavovi Jurušovi, ktorý nastrieľal 175 bodov.

Pod majestátnym Zoborom v Nitre sa **v polovici novembra 2002** uskutočnila súťaž olympijských nádejí v športovej streľbe. Športový klub polície z nášho mesta reprezentovala nádejná strelkyňa Michaela Krišová. V súťaži o Cenu primátora mesta Nitra si v prvom súťažnom dni vystrieľala striebornú priečku. Ešte lepšiu mušku mala počas druhého súťažného dňa, keď nemala súperku a jasne vo svojej kategórii zvíťazila.

17. Šach

V nedeľu **18. augusta 2002** sa v Strednej priemyselnej škole strojníckej skončil štvrtý ročník Prešovského šachového festivalu. Toto výnimočné podujatie pripravil športový klub Rošáda. Na medzinárodnom turnaji štartovalo 48 šachistov, na národnom open turnaji 80 hráčov. V hlavnom medzinárodnom turnaji zvíťazil ruský medzinárodný majster Ramil Hasangatin. Na druhej pozícii skončil Prešovčan Mikuláš Maník.

Športovou osobnosťou mesiaca **november 2002** sa stal šachista Markobu Prešov Mikuláš Maník. Na 35. šachovej olympiáde v Bledě dosiahli Slováci v konkurencii 135 krajín historický úspech, získali skvelé ôsme miesto. Pričinil sa oň aj prešovský šachista Mikuláš Maník.

18. Šípky

Prešovskí šípkari si v **januári 2002** veľmi dobre počínali na turnajoch Master a TOP Slovakia Dart Cup Slovenský pohár. Na podujatí Master východné Slovensko sa v kategórii žien Monika Sikorová prebojovala do finále. Tam už nestačila na vedúcu pretekárku Slovenského pohára. V mužskej kategórii za účasti 33 pretekárov to bola spanilá jazda prešovských hráčov. Iba jedna šípka rozhodla o tom, že prešovskí hráči neobsadili prvé štyri miesta. Vo finále sa predstavili Prešovčania Jaroslav Mozeš a Slavomír Škop. Mozeš išiel z A pavúka a to mu pomohlo aj k víťazstvu. Dobré sa umiestnili aj Jozef Kasanický na štvrtom mieste a Ľubomír Eliáš na tretej priečke. Top Slovakia Dart Cup malo na programe druhé kolo. Konalo sa v Košiciach a hráči Prešova aj tam potvrdili dobrú formu. Ľubomír Eliáš skončil na druhom mieste a opäť sa tak dostal do reprezentácie. Dostal sa do širšej nominácie Slovenska na Európsky pohár EDU Rating v Maďarsku.

V piešťanskom hoteli Abako bolo **koncom februára 2002** tretie kolo Slovenského pohára šípkarov Top Slovakia Dart Cup. Prešovskí hráči tam šli obhajovať popredné umiestnenia z podujatia v Košiciach. Zápolili v rekordnej konkurencii 100 pretekárov z celého Slovenska. Napriek tomu Prešovčania v Piešťanoch potvrdili, že v tomto roku sa im darí. Junior Patrik Seman pokračoval v dobrej forme a získal tretie miesto. V celkovom hodnotení mu tiež patrí tretie pozícia. V kategórii mužov si Šarišania počínali nad očakávanie. Líder prešovskej ligy jednotlivcov Jaroslav Mozeš si vybojoval 7., 8. miesto a Slavomír Škop 5., 6. miesto. Najviac však opäť potešil Ľubomír Eliáš, ktorý vyhral Slovenský pohár. Stal sa tak prvým Prešovčanom, ktorý triumfoval na podujatí Slovenského pohára. Po tomto úspechu sa Ľ. Eliáš prepracoval na vedúceho pretekára slovenského rebríčka druhej ligy.

V Brezne sa v **posledných júnových dňoch 2002** konalo posledné kolo Slovenského pohára v elektronických šípkach. Zároveň sa skončila sezóna 2001/2002 na Slovensku. Vedúci pretekár Slovenského pohára L. Eliáš si zabezpečil titul a postup do prvej ligy. Ďalší Prešovčania sa tiež umiestnili v desiatke. Na štvrtej priečke Jozef Kasanický, na piatej Jaroslav Mozeš, na siedmej Slavomír Škop a dvanástej Marcel Ličák.

Počas víkendu **6. – 7. júla 2002** boli na Zemplínskej Šírave piate majstrovstvá Slovenska družstiev v elektronických šípkach. Z Prešova na šampionát postúpili dva tímy – HB Eli Atak Prešov a Mamasan DT Wizard Pub. Po vyrovnaných a dramatických súbojoch bolo poradie nasledovné: 1. miesto Hurikán Martin, 2. HB Eli Atak Prešov, 3. Šport Devils Košice, 7. Mamasan DT Wizard Prešov.

19. Tenis

V príjemnom prostredí kúpeľov Rajecké teplice sa v **prvých júnových dňoch 2002** uskutočnili majstrovstvá Slovenska novinárov v tenise. Na turnaji sa prezentovalo 48 hráčov. Prešovskú novinársku obec reprezentovali otec a syn Novotní. Peter mladší, redaktor denníka Nový čas obsadil v skupine kategórie do 45 rokov tretiu priečku. V celkovom hodnotení mu patrilo deviate miesto. Peter Novotný starší šarišskú metropolu reprezentoval v kategórii nad 55 rokov. Obsadil štvrtú priečku.

Tenisový klub Tatran Prešov usporiadal od piatka **5. – do nedele 7. júla 2002** vydarené majstrovstvá Slovenska v tenise veteránov Mikona Cup 2002. Na súťaži si výborne počínali Prešovčania Juraj Lyach, František Kravec či Milan Gondža.

V sobotu **7. septembra 2002** sa na dvorcoch TK Tatran Prešov na Nábrežnej ulici skončili majstrovstvá Slovenska družstiev starších žiakov. Primát si vybojovali nádeje SPU AX – V Nitra, keď vo finále zdolali rovesníkov zo Slovana Bratislava. V súboji

o tretie miesto vyhrala Slávia Agrofert STU Bratislava nad tímom Kúpele Piešťany. Mladí tatranci skončili na siedmom mieste.

20. Volejbal

Slovenská federácia volejbalu vyhlásila v **januári 2002** v Bratislave výsledky volejbalových ankiet. V ankete tréner roka 2001 mužských tímov získal druhé miesto tréner extraligistov VK Prešovská univerzita Prešov Daniel Oravec. Prešovskí vysokoškoláci dosiahli pod jeho vedením historické úspechy – v extralige 2000/2001 skončili na štvrtom mieste a štartovali v Pohári CEV. V ankete tréner roka ženských tímov bol druhý bývalý prešovský volejbalista Richard Vlkolinský, v súčasnosti tréner volejbalistiek Žiaru nad Hronom.

Stanislav Vartovník sa v **januári 2002** stal laureátom ankety Najúspešnejší športovci Prešovského okresu v roku 2001. Tento účastník Svetovej univerziády patrí medzi výrazné opory extraligového tímu VK Prešovská univerzita Prešov.

V piatok **11.** a sobotu **12. januára 2002** sa hrali stretnutia trinásteho kola extraligy volejbalistov. Prešovskí vysokoškoláci hostili v piatok tím Žiliny. Prešovčania neponechali nič na náhodu a nad Žilinčanmi jasne vyhrali. V prvom sete sa domáci ťažko rozbiehali, prebudili sa až v jeho závere a rýchlou technickou hrou ho získali vo svoj prospech. Dominovali aj v závere druhého dejstva, v ktorom viedli 20:15. V treťom sete sa presadili excelentnou hrou.

Okresné združenie technických a športových činností regiónov Prešov, Mestský úrad Prešov a ŠSK Sekčov pripravili **začiatkom februára 2002** desiaty ročník súťaže v športovej strelbe o Pohár primátora mesta Prešov. Dejiskom vydareného podujatia bola ZŠ na Šrobárovej ulici. Svoj talent na súťaži potvrdila strelkyňa ŠKP Prešov Michaela Krišová. Zverenka trénera Jána Šimu zvíťazila v kategórii žien a junioriek v disciplíne VzPu 40. Na pretekoch sa prezentovala najkvalitnejším výkonom, keď zo 400 možných bodov dosiahla 393 a získala tak pohár primátora Prešova.

Okresný volejbalový zväz v Prešove a jeho hracia komisia vyhodnotili v **polovici mája 2002** okresné majstrovstvá ročníka 2001/2002. V súťažiach sa predstavilo 43 družstiev. V súťaži mužov sa okresným šampiónom stal ŠKP Prešov. Na druhej pozícii skončili volejbalisti FVT TU Bobřík, tretia priečka patrila ZPA Prešov. Najlepší hráči v súťaži: 1. Július Augustín (ŠKP Prešov), 2. Stanislav Harčár (Kopa Eng), 3. Martin Cihon, Ľudovít Žilka (obaja FVT TU Bobřík). V súťaži zmiešaných družstiev Mix štartovalo 18 tímov. Z prvenstva sa tešili hráči a hráčky Salvatoru, druhí boli Študenti a na treťom mieste skončil tím Old Stars. Do I. triedy ročníka 2002/2003 postúpili Pokémoni a Vetrelci, do II. triedy zostúpili Kobylky a Úradníci. Medzi dorastencami sa z primátu tešili volejbalisti SOU dopravného v Prešove. Druhé bolo Gymnázium Tarasa Ševčenka, tretie SOU elektrotechnické. Prínosom pre súťaž boli novoprihlásené družstvá Gymnázia Tarasa Ševčenka a Gymnázium J. A. Raymana, ktoré skončilo na štvrtom mieste. Najlepší hráči: 1. Vladislav Čermeta (SOU dopravné Prešov), 2. Marek Koreň (SOU elektrotechnické Prešov), 3. Tomáš Varchol (Gymnázium T. Ševčenka Prešov). V súťaži dorasteniek sa predstavilo 9 družstiev. Prvenstvo v nej získala Pedagogická a sociálna akadémia Prešov, na druhom mieste skončila Obchodná akadémia Prešov, tretia bola ZŠ Prešov na Šrobárovej ulici. Najlepšie hráčky: 1. Petra Opáľková (Pedagogická a sociálna akadémia), 2. Jana Kassayová (Obchodná akadémia), 3. Mária Čirčová (ZŠ na Šrobárovej ulici).

Na sedemnástom ročníku volejbalového turnaja rodinných družstiev o putovný pohár primátora mesta Prešov zvíťazila v **druhom júnovom týždni 2002** rodina Drobnákovcov a obhájila tak prvenstvo z minulého roku. Za nimi skončili Hudákovci, Klimekovci, Výrostkovci, Oreničovci, Barňákovci, Kekelyovci, Pavlíčkovci, Semančíkovci a rodina Bielených.

21. Ostatné športy

Vo štvrtok **17. januára 2002** si členovia Klubu slovenských turistov ZVL Prešov pripomenuli štyridsiate výročie svojho vzniku. Na milom stretnutí bol aj zakladateľ turistického oddielu vo firme ZKL Prešov Albert Halahyja a predseda regionálnej rady

KST v Prešove Milan Havlík. Prierez štyridsaťročnej činnosti turistov v ZVL Prešov pripravil ich predseda František Bednár. Oddiel turistiky sa počas svojho pôsobenia zamerával na pešiu turistiku v Slovenskom raji, Slovenskom rudohorí, Pieninách, Nízkych a Vysokých Tatrách, jeho členovia boli stálymi účastníkmi na celoštátnych turistických zrazoch, no navštívili i cudzinu – Alpy, Maďarsko, Poľsko či bulharský Pirin. Na stretnutí poďakoval Milan Havlík turistom KST ZVL Prešov za zanietenu prácu v prospech turistiky v našom regióne aj na Slovensku. Za dlhoročnú prácu v prospech turistiky si ocenenia prevzali František Bednár, Jozef Mikluš, Miroslav Mormák, Jaroslav Vysoký, Anton Sopko, Anna Tomjaková, Alojz Varga, Ján Bejda, Edita Balážová, Anna Kalužová. Zvláštnu cenu dostal Albert Halahyja. Plaketu za reprezentáciu KST ZVL Prešov na MMM v Košiciach dostal Igor Zrelák.

Medzi popredné tanečné skupiny na Slovensku patrí súbor Ovocníčkovia, ktorý pracuje pod hlavičkou Mestskej správy služieb v Prešove. Jeho členkám sa darilo na celoslovenskej súťaži Tanec 2002, ktorá sa v **polovici februára 2002** konala v Močenku. V disciplíne disco dance sólo obsadila Diana Andraščíková šieste miesto a Natália Andraščíková bola dvanásta. Naše dievčatá sa presadili v konkurencii 104 detí do jedenásť rokov. V disciplíne disco dance duo si Diana a Natália vytancovali tretie miesto.

Historická sála Čierneho orla bola v sobotu **2. marca 2002** dejiskom 35. ročníka Šarišského pohára v spoločenských tancoch. Príťažlivé podujatie pripravili tanečný klub Šariš PKO a Park kultúry a oddychu v Prešove. Jubilejný ročník mal veľmi dobrú športovú aj spoločenskú úroveň. Domácich organizátorov potešili medailové umiestnenia tanečníkov TK Šariš PKO. Na parkete sa vynikajúcimi výkonmi prezentovali aj tanečníci z TK Tília Lipany.

Začiatkom **marca 2002** Združenie technických a športových činností SR, servisné centrum Prešov a Krajský úrad v Prešove, odbor školstva, mládeže a telesnej kultúry, pripravili vyhodnotenie najlepších športovcov ZTŠČ SR Prešovského kraja v roku 2001. Najlepším blahoželali zástupca primátora Prešova Milan Laca, zástupca krajského úradu Peter Richman a vedúci servisného centra ZTŠČ SR v Prešove Ján Hrušovský. Desať najúspešnejších športovcov ZTŠČ SR Prešovského kraja v roku 2001: Radovan Cienik (biatlon), Matúš Goč (biatlon), Karol Hudák (Svit – raketové modelárstvo), Michaela Krišová (ŠKP Prešov – športová strelba), Michal Kuvik (Vysoké Tatry – preteky psích

záprahov), Jozef Lang (Spišská Teplica – Poprad, rádioamatérstvo), Jakub Leščinský (Prešov – biatlon), Milan Minárik (Prešov – letecké modelárstvo), Peter Petruš (Sabinov – kynológia), Edmund Pícha (Poprad – športová streľba). Najúspešnejší tréneri: Ján Šima (ŠKP Prešov), Karol Hudák (Svit).

V utorok **5. marca 2002** bola na pôde rektorátu Prešovskej univerzity milá slávnosť. Cenu rektora Prešovskej univerzity prof. Karola Feča si na nej za úspešnú reprezentáciu univerzity, mesta a Slovenska prevzali športovci. Profesor Karol Feč ocenil športovcov a ich trénerov, ktorí v roku 2001 príkladne reprezentovali Prešovskú univerzitu. Poďakoval im za zanietenu prácu a zaželel ešte lepšie výsledky v tomto roku. Vyzdvihol úsilie ocenených športovcov, že dokážu sklbiť náročné študijné a športové povinnosti. Ocenení športovci: František Pitoňák – atlét, Kamila Kažimírová – basketbalistka, Silvia Šlosárová, Marek Komloš – džudisti, Dana Valčáková – športová gymnastka a aerobička, Milan Gešperík, Martin Repák, Martin Sopko, Stanislav Vartovník – volejbalisti. Ocenení tréneri: Juraj Maľcovský – atletika, Marián Vojčík – basketbal, Štefan Leitmann – džudo, Kvetoslava Perečinská – športová gymnastika a športový aerobik, Daniel Oravec – volejbal.

V sobotu **2. marca 2002** sa v Prešove prvýkrát uskutočnili preteky v boulderingu na umelej stene v sídle horolezeckého klubu C. A. P. v Prešove na Levočskej ulici. Štartovali pretekári z Košíc, zo Starej Ľubovne, Spišskej Novej Vsi a z Prešova. Víťazom kategórie mužov sa stal Slavomír Mitro z horolezeckého klubu Rozlomity Košice, víťazom juniorskej Peter Minárik z horolezeckého klubu C. A. P. Prešov. Bouldering je náročnou disciplínou, ktorá vychádza z horolezectva. Lezie sa bez lana do výšky štyroch metrov. Podujatie podporili firmy Alpinus, Ergo, Nostromo, Horsman, Pizza Trango.

Mažoretky Diridonky z PKO v Prešove uspeli **začiatkom mája 2002** na Festivale tanca v Humennom. Vihorlatské osvetové stredisko pripravilo podujatie, počas ktorého mažoretky súťažili v dvoch kategóriách. Diridonky reprezentovali tri súbory. Z prvenstva sa tešili v kategórii 8 až 10 ročných mažoretiek prešovské dievčatá, ktorých trénerkou a choreografkou je Ivana Merkovská. Druhú priečku obsadili 11 až 13 ročné Prešovčanky v kategórii od 10 do 15 rokov. Úplne novú skladbu pod názvom Safri mix pre ne pripravila Miroslava Stredňáková. Bronzovou medailou sa môžu pochváliť desať a jedenásť ročné Diridonky, ktoré od septembra trénuje Tatiana Ringerová. V súťaži

Dance show formation si súbor PKO Prešov DSF T. M. A. Dance Group vybojoval tretiu priečku.

V obci Polomka, neďaleko Banskej Bystrice sa **koncom mája 2002** konali preteky v parkúrovom skákaní. Prezentovalo sa na nich 86 jazdcov a koní z celého Slovenska. Výborne si na tomto vydarenom podujatí počínali reprezentanti Centra jazdeckého športu Prešov. Kristína Drotárová s koňom Sen triumfovala v dvoch súťažiach, Vasilij Ivanov na koni Arat dominoval na parkúre stupňa S.

Mažoretky pohybového štúdia Labi, ktoré už dosiahli viacero pozoruhodných úspechov na Slovensku aj v zahraničí, sa **koncom mája 2002** predviedli na Festivale tanca v Humennom. Vydarenú choreografiu im pripravili Zuzana Lukošíková a Jana Brezová. Neskôr upúťali na súťaži Miss and Boy Kamaráta 2002 a v nedeľu 26. mája 2002 sa predstavili viacerými choreografiami na festivale dychových hudieb a mažoretiek, ktorý pripravilo Šarišské osvetové stredisko v Prešove.

Detská tanečná skupina Ovocníčkovia dosiahla **začiatkom júna 2002** výrazné úspechy na majstrovstvách Slovenska v Žiline. V tanečnej disciplíne disco dance získali druhé miesto Diana a Natália Andraščíkové. Vybojovali si tak postup na decembrové majstrovstvá sveta a Európy v Martine. V disciplíne disco dance skupiny v detskej vekovej kategórii patrila Ovocníčkom bronzová pozícia. Aj hip – hop formácia green Frogs skončila na treťom mieste. Tiež si vybojovala účasť na októbrových majstrovstvách sveta v Nemecku. Hip – hop skupina obsadila šieste miesto, disco dance formácia Kasparow show bola siedma. Choreografiu jej pripravila Dobrava Škvaridlová.

Vo Vrbovom sa v **polovici júna 2002** konal IX. ročník medzinárodných kynologických pretekov Grand Prix 2002 Veľká cena magazínu Kynologická revue FCI – C. A. C. I. T. Prešovskí mladí psovodi sa v silnej konkurencii vyše tridsiatky psovodov spod Tatier a z Českej republiky v kategórii IPO – 1 nestratili a vzorne reprezentovali šarišskú metropolu. Martina Haničáková so psom Agbar Michaelus obsadila tretie miesto. Ďalší kynológ od Torysy Eugen Moré so psom EI zo Solivarského dvora získal na súťaži deviate miesto a Matúš Balún s fenkou Sally zo Slučajasu skončil na pätnástej priečke.

V Bratislave boli **koncom júna 2002** majstrovstvá Slovenska v rybolovnej technike. Na šampionáte si skvele počínali reprezentanti SRZ Prešov Karol Michalik a Pavol Konkoľ. Michalik získal prvé miesta v disciplínach zát'az aremberg , zát'az diaľka obojruč, zát'az skish, zát'az diaľka jednoruč, tretie miesta obsadil v disciplínach mucha diaľka jednoruč a mucha diaľka obojruč. Konkoľ bol prvý v disciplíne zát'az diaľka jednoruč, dvakrát druhý v zát'azi diaľka obojruč a zát'azi skish multiplikátor a tretí v disciplíne mucha skish. V päťboji obsadil Konkoľ druhé a Michalik piate miesto. Michalik sa stal majstrom Slovenska v sedemboji, Konkoľ bol v tejto disciplíne štvrtý. Po prvýkrát sa na slovenskom šampionáte hodnotil aj viacboj. Titul majstra Slovenska v ňom získal Michalik a Konkoľ sa tešil zo striebotnej medaily.

Kynologický klub Solivar pripravil **začiatkom septembra 2002** pätnásty ročník pretekov o Banický kahanec. Súťažilo sa podľa SVV 1. Na podujatí si najlepšie počínal skúsený psovod Jozef Nemeč z KK Vranov s fenou Baša Joz – Nrm. Celé preteky mu na päty šliapala mladá začínajúca pretekárka z KK Solivar Blanka Múdra so psom Bak bez PP. Na treťom mieste skončil skúsený psovod z KK Drienov Marián Lendel so psom Uty.

Kynologický klub Prešov 1 usporiadal **koncom septembra 2002** deviaty ročník pretekov kynológov O pohár primátora mesta Prešov. Ich víťazom sa stal mladý kynológ zo solivarského klubu Michal Záhorský so psom Sony.

Po prvýkrát v histórii sa na majstrovstvách sveta vo fitness športe predstavila **začiatkom októbra 2002** fitnesska z metropoly Šariša. Power club Prešov reprezentovala v kategórii do 160 cm Martina Tarková, ktorá v absolútnom hodnotení obsadila ôsmu pozíciu.

Po druhýkrát v histórii sa **začiatkom novembra 2002** v známej primestskej prešovskej lokalite Haniske – Borkúte konali preteky psích záprahov. Súťažilo sa v piatich kategóriách. Muži do 40 a nad 40 rokov absolvovali päť a pol kilometra dlhú trať. Ženy, juniori a juniorky sa potrápili na 3,5 km dlhej mašárskej púti v Borkute. Po skončení pretekov nechýbalo tradičné posedenie pri country hudbe.

VIII. Jubileá

Životné jubileum – 70 rokov života, oslávil **29. januára 2002** známy prešovský výtvarník, akademický maliar Andrej Gaj. V jeho dielach prevláda komorná tvorba, najmä zátišie a krajina. Ich emotivita je umelcom reprodukovaná cez citlivo chápaný kolor, ktorý skrátkovitosťou rukopisu vylučuje zdĺhavosť, popisnosť ich čítanosti. Sú odrazom prežitých vnemov, ktoré pozorovateľ ľahko prečíta a pochopí.

V pondelok **11. februára 2002** sme si pripomenuli nedožité 75. rokov herca činohry DJZ Antona Baláža (11. 2. 1927 – 1. 1. 1997). Počas svojej kariéry stvárnil viac ako sto postáv. Bol výrazným charakterovým hercom s mimicky detailne reagujúcou tvárou a energickosťou pohybu. Vynikol v mnohých hrách, z tých prvých spomenieme Statky – zmätky, Dobrodružstvo pri obžinkoch, Kráľ Svätopluk. Diváci jeho umenie ocenili aj v ďalších hrách ako Meridián, Škriatok, Samotár či Najdúch. Anton Baláž patril k tej hereckej generácii, ktorá patrila ku skvostu našej činohry.

Ani po štyridsiatich rokoch od skonania nezaniklo meno vynikajúceho herca Arnošta Garlatyho (11. 1. 1917 – 21. 2. 2002), ktorého výročie sme si v týchto dňoch pripomenuli. Herecky zapôsobil ako charakterový tragikomický herec v Jožkovi Púčíkovi. Neskôr vytvoril mnoho mnohostranne prekreslených postáv, išlo predovšetkým o tie komediálne v hrách svetovej klasiky – Komédia plná omylov, Ideálny manžel, Škola žien, Figarova svadba, Veselé panie s Windsoru. Jeho komika bola šťavnatá, objavovala sa v naj irónia aj sebaíronia. Jeho herecké majstrovstvo využili aj mnohí filmoví režiséri. Účinkoval vo filmoch Drevené dedina, Dáždnik sv. Petra či Šťastie príde v nedeľu a Skalní v ofsajde.

V stredu **20. februára 2002** oslávil svoje vzácne životné jubileum – šesťdesiate narodeniny – PaedDr. Ján Dobák. Jubilant bol skvelým prešovským atlétom, vynikal v šprintérskych disciplínach. Je dlhoročným pedagógom, atletickým funkcionárom a spolupracovníkom Prešovského večerníka. Patrí aj medzi zanietených organizátorov viacerých atletických podujatí v našom regióne a na mnohých pretekoch ho možno vidieť v rozhodcovskom obleku.

Štyridsiatu piatu stránku života otočil skúsený prešovský fotoreportér Viktor Zamborský v pondelok **25. februára 2002**. Fotograf vyznačujúci sa vrelou láskou k fotoaparátu oslávil narodeniny v kruhu najbližších a kolegov v prešovskej vinárni Neptún. Nebolo žiadnej významnej akcie v Prešove a na okolí, ktorú by jubilant nezvečnil do niekoľkých neopakovateľných snímiek. O Viktorovi to vedia potvrdiť mnohí, no najmä športovci, lebo zachytiť v stotine sekundy gól napríklad vo futbale, je ozajstným fotoreportérskym umením.

Výtvarne cítiaci občania nášho mesta, príbuzní i priatelia si dňa **12. marca 2002** pripomenuli sedemdesiate narodeniny Prešovčana, akademického maliara Juraja Škatulára. Tento pedagóg i umelec v slobodnom povolání sa počas svojho umeleckého pôsobenia pravidelne zúčastňoval na kolektívnych výstavách v Prešove, Košiciach, La Courneuver a usporiadal okolo dvadsiatky samostatných výstav. Okrem komornej maľby sa venoval aj realizácii monumentálno – dekoratívnych diel, v Ličartovciach, Kežmarku, Prešove či v Čiernej nad Tisou.

Športovec telom i duchom Marián Frohmann oslávil **17. marca 2002** svoje abrahámoviny. Stal sa uznávaným telovýchovným a športovým funkcionárom. Pod jeho renomé sa podpísala a podpisuje dlhoročná mravčia a precízna práca na prešovskom pracovisku Slovenského združenia telesnej kultúry a predtým Československého zväzu telesnej výchovy. Bývalý druholigový volejbalista vždy vychádza v ústrety a ochotne pomáha so zanietením jemu vlastným dobrovoľným telovýchovným a športovým činovníkom. Spomenieme volejbalistov, turistov, bežcov, vyznavačov rekreačnej telesnej výchovy. Srdcovou záležitosťou Mariána Frohmanna je organizácia volejbalového turnaja rodinných družstiev, ktorý je výnimočným podujatím na celom Slovensku. Podieľa sa na príprave Dní športu, Behu Terryho Foxa, volejbalových súťaží a ďalších podujatí.

Dňa **18. apríla 2002** sa vzácneho životného jubilea – 50. rokov – dožil predseda regionálnej a krajskej rady Klubu slovenských turistov v Prešove Ing. Milan Havlík. Jubilant je dlhoročným zanieteným a obetavým telovýchovným a turistickým funkcionárom. Člen KST Tatran Prešov pracuje aj vo výkonnom výbore Klubu slovenských turistov v Bratislave. Jeho kolegovia a spolupracovníci si na ňom cenia hlavne serióznosť a férovosť.

Štadión FC Tatran Prešov bol **18. apríla 2002** oblečený do slávnostného rúcha. Známy trávnikár, duša zelených trávnikov FC Tatran, Juraj Imrich oslávil 50. rokov života. Okrem každodennej poctivej práce pri príprave futbalových kobercov sa venuje aj aktívnej funkcionárskej práci, či už v Haniske alebo ako člen športovo – technickej komisie ObFZ so sídlom v Prešove.

Vzácne životné jubileum – šesťdesiate piate narodeniny – oslávila **16. mája 2002** jedna z prešovských futbalových legend Anton Kozman. Stále vitálny rozdávač dobrej nálady nechýba na žiadnom stretnutí FC Tatran Prešov. Angažuje sa aj v Združení futbalových internacionálov Tatran Prešov.

V pondelok **20. mája 2002** oslávil vzácne životné jubileum – šesťdesiate narodeniny – dlhoročný športový funkcionár Milan Zusko. Pre jubilanta znamená šport dennú súčasť života, venuje mu mnoho zo svojho voľného času. Srdcovou záležitosťou sa mu stali futbal a hádzaná. Mnoho rokov sa venuje práci vo futbalovom klube Tatran Prešov, viac rokov bol predsedom ObFZ v Prešove, aj na poli hádzanej pracoval na klubovej aj celoštátnej úrovni.

Približne 150 účastníkov slávnostného zasadnutia, ktorí prišli z celého Slovenska, si v Čiernom orlí v piatok **24. mája 2002** popoludní pripomenulo nielen polstoročnicu otvorenia prvej veterinárnej nemocnice na Slovensku so sídlom v našom meste. O rok neskôr k tomu už pribudlo aj zariadenie veterinárnej laboratórnej diagnostiky, takže dôvodov na pripomenutie významných výročí tejto dôležitej spoločenskej oblasti je dosť. Okrem vrcholných predstaviteľov Prešovského kraja, mesta a špecializovaných odborných a vedeckých inštitúcií veterinárnej oblasti i sesterských veterinárnych ústavov, prišiel na toto stretnutie aj ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR prof. MVDr. Dušan Magic, PhD. Pri príležitosti spomínaných jubileí bolo ocenených spolu 22 pracovníkov Štátneho veterinárneho ústavu, ktorí v tejto inštitúcii odpracovali viac ako 25 rokov.

Prvý jún 2002 bol prvým výročím sprístupnenia zrekonštruovanej budovy varňa František na Solivare v Prešove. „Múzeum soli“ sa teda za rok prebudilo z dlhého spánku a znovu ožilo. Denne objektmi múzea prechádzalo niekoľko desiatok návštevníkov,

ktorých oslovovala veľkoleposť zariadení a nikdy nevyprechajúca vôňa soli, ktorá striehne z každého kúta. Za jeden rok sa stihol zrekonštruovať samotný mechanizmus konského gápl'a, rekonštrukciou prešla aj šachta Leopold, vybudovaný bol prístupový chodník k budove čerterne, do budovy varne František bola umiestnená aj reštaurácia, zrealizovaná prvá výstava v dejinách solivarského múzea a mnoho ďalších aktivít.

V sobotu **1. júna 2002** oslávil svoje jubileum premiérou nového programu s názvom Na Šarišu tak svetoznámy súbor Šarišan. Tridsaťpäťročnú históriu tanečného telesa odštartoval vo veľkošarišskej osvetovej besede počas roku 1967 Štefan Kucko. Po troch rokoch však bolo treba hľadať novú strechu nad hlavou a tá sa časom našla v podobe vtedajšieho Krajského zväzu výrobných družstiev. Pomohli k tomu priatelia a ľudia zanietení pre folklór, nakoniec všetko spelo k lepšiemu a súbor „zakotvil“ v Plete. Boli to pre Šarišan časy prosperity a dynamického vývoja. Búrľivé udalosti roku 1989 zasiahli všetko, aj tento súbor. Od roku 1991 má svoju istotu pod krídlami Parku kultúry a oddychu.

Svojich abrahámovín sa v sobotu **8. júna 2002** dožil spolupracovník redakcie Prešovského večerníka Mikola Kmeť. Celá redakcia mu zaželala veľa pozitívnej energie a ešte viac liečiteľských úspechov.

Jedným z tých, ktorý futbalu natrvalo zasvätil svoj život je Róbert Eliáš. Futbalista telom i dušou, ktorý po tom, čo zavesil kopačky na klinec, predsedal na dráhu činovníka. Momentálne pôsobí ako delegát III. futbalovej ligy a člen komisie rozhodcov ObFZ. Počas druhého **júnového** týždňa sa dožíva krásneho jubilea – päťdesiatich rokov.

Dňa **16. júna 2002** rodina i všetci priatelia pozdvihli čaše a všetko najlepšie zaželali prezidentovi OZKN, a. s., Dušanovi Migašovi. Rodák z Pušoviec totiž v tento deň oslávil krásne životné jubileum – päťdesiate narodeniny.

V polovici **júna 2002** bývalý dlhoročný vedúci vedecký pracovník v Imune Šarišské Michal'any a terajší posudkový lekár na Okresnom úrade v Prešove MUDr. Alfréd Stachy, CSc., oslávil 70. – rokov života. Tento pokojný, rozvážny a zásadový človek v kruhu svojich najbližších a priateľov oslávil svoje životné jubileum a zaspomínal si i na časy, keď popri vlastnom odbornom raste vo vedeckej oblasti a bohatej publikačnej činnosti pôsobil ako lekár v prvoligovom basketbalovom klube mužov TJ Lokomitíva Prešov.

V súčasnosti stále vykonáva činorodú prácu na významnom poste a pomáha ľuďom riešiť ich ťažkosti a rôzne zdravotné problémy.

Základná škola na Šmeralovej ulici oslávila v **júni 2002** štvrt'storočie svojho vzniku. Oslavy boli parádne, učitelia spolu so žiakmi pripravili pekné akcie, na ktoré sa nezabúda. Oslavy odštartovala slávnostná akadémia pri príležitosti Dňa matiek. Netradičné bolo aj branné cvičenie, na ktorom nechýbal vynikajúci guláš. Dopoludnie žiakom spestrili policajti a vojaci s rôznymi ukázkami svojej činnosti. V priateľských zápasoch si zmerali sily nielen učitelia a žiaci, ale zapojili sa aj rodičia. V predvečer osláv Dňa detí sa uskutočnila pyžamová párty, na ktorej si žiaci volili „naj“ Šmeralča. Krásnym umeleckým zážitkom pre všetkých bola návšteva Divadla J. Záborského. Zavŕšením osláv bolo medzi žiakmi veľmi obľúbené podujatie Kreslo pre host'a. Tentokrát patrilo bývalým pedagógom a žiakom. Nostalgické novinky veľmi rýchlo vystriedali spomienky na perličky zo školských lavíc. Učiteľov hrial príjemný pocit, že absolventi školy sa úspešne uplatňujú v ďalšom živote. Mnohí z nich totiž nezabudli na svoju základnú školu a podieľali sa na viacerých podujatiach.

V piatok **28. júna 2002** oslávil štyridsiate narodeniny rozhodca ObFZ Prešov Peter Marchevský. Aj rodákovi z Radatic učarovala hra hier. Futbalu sa začal venovať ako žiak v rodnej obci, neskôr hral za Janov a Suchú Dolinu, kde skončil s aktívnou činnosťou futbalistu. Futbalu však ostal verný a dal sa na rozhodcovskú dráhu. Z hráčskej kariéry si najviac cení to, že v jednom ročníku okresnej súťaže bol druhým najlepším strelcom.

Bývalý vynikajúci hádzanár, majster sveta, funkcionár, dlhoročný pedagóg a najmä skvelý človek Rudolf Horváth v piatok **28. júna 2002** oslávil významné životné jubileum – 55 rokov života.

Prešovčanka Zuzana Paučová sa **31.júla 2002** dožila krásneho životného jubilea – stých narodenín. Oslávenkyňa sa narodila v Dobroči v okrese Lučenec a práve v Lučenci prežila väčšiu časť svojho života. Pochádza zo siedmich detí a od šiestich rokov vyrastala ako sirota. Sama porodila päť detí. Od roku 1969 žije spolu so svojou rodinou v Prešove. Pri živote ju, ako sama hovorí, drží práca. Pani Paučovej k storočnici prišiel zablahoželať aj primátor mesta Ing. Juraj Kopčák, ktorý jej zároveň odovzdal aj malý darček a poprosil ju i o zápis do Pamätnej knihy mesta Prešova.

V rodine Viliama Meššu, prvého riaditeľa prešovskej galérie, bola **4. októbra 2002** milá slávnosť. Hlava rodiny, pán Viliam sa dožil krásneho životného jubilea – osemdesiatych narodenín. Aj keď sa narodil v Bratislave, jeho druhým domovom bol Prešov. Tu začal písať prvé stránky histórie našej galérie, prináleží mu tu miesto priekopníka, ktorý určil základné parametre jej aktivít i jej významu. Priaznivcom a „kontrolórom“ galérie ostal aj v ďalších rokoch, stretávali sa s ním pracovníci, ale aj návštevníci výstav a kultúrnych podujatí galérie. Viliam Mešša sa zapísal do povedomia Prešovčanov aj článkami z histórie mesta, písal o živote umelcov, ktoré publikoval v Prešovskom večerníku.

V piatok **18. októbra 2002** oslavoval súbor Tatrín šesťdesiat rokov svojej činnosti. Súčasťou slávnostného koncertu bol aj krst CD –éčka melodicky znejúcich pesničiek tohto súboru. Šampanským mu vdychol život viceprimátor PhDr. Milan Laca a vedúca odboru bytového, sociálneho a zdravotníctva mestského úradu JUDr. Mária Hrustičová. Zakladajúcim a najstarším členom súboru patrilo poďakovanie, kytičky kvetov a malé upomienkové darčeky za ich prínos pre Tatrín.

Desiate výročie vzniku si **17. októbra 2002** pripomenula Cirkevná základná škola sv. Gorazda v Prešove – Solivare, založená r. 1992. Počas svojej existencie nielenže odchovala stovky žiakov pre sieť stredných škôl, no dosiahla aj významné úspechy v predmetových olympiádach, rôznych športových súťažiach, či podujatiach kultúrneho charakteru. Pýchou školy je detský folklórny súbor Čipečka, ktorý reprezentoval školu i región napr. v Bratislave a vystupoval pri mnohých príležitostiach v meste i v okolí. Pri príležitosti jubilea vyšiel aj bulletin k 10. výročiu a oslavy vyvrcholili práve 17. októbra v podobe slávnostnej omše vo františkánskom kostole, ktorú celebroid biskup Bernard Bober. Po nej sa konal kultúrny program v blízkom PKO – Čierny orol.

Pri príležitosti významného životného jubilea –päťdesiatych narodenín-prijal začiatkom **novembra 2002** primátor mesta Ing. Juraj Kopčák na radnici sekretára Prešovského večerníka Ing. Andreja Petruša. Po blahoprajných slovách v družnej debate sa kmeňový redaktor vyznal zo svojej lásky k mestu, ktorú neustále cítiť v jeho publicistickej činnosti. Primátor Ing. Kopčák zároveň vyjadril poďakovanie za aktívnu

propagáciu úspechov mesta a vyslovil presvedčenie, že nielen jubilant, ale aj ostatní členovia redakcie budú i naďalej prezentovať moderného ducha mesta.

Vo štvrtok **21. novembra 2002** oslávila prešovská pobočka Spoločnosti priateľov detí z detských domovov – Úsmev ako dar 5. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti usporiadala odborný seminár o problematike detí s nariadenou ústavnou výchovou a jej špecifikách v Prešovskom kraji. Seminár sa uskutočnil na pôde Prešovskej univerzity pod odbornou garanciou Krajského úradu v Prešove. Jeho predmetom bola transformácia internátneho na rodinný typ výchovy v zariadeniach Prešovského kraja. Na seminári sa rozoberala aj problematika náhradnej rodinnej starostlivosti. V rámci osláv piateho výročia sa vo večerných hodinách v sále PKO konal slávnostný galaprogram.

V nedeľu **1. decembra 2002** oslávil svoje abrahámoviny niekdajší výborný útočník FC Tatran Prešov Andrej Valíček. V športovej rodine známy a polpulárny „Feri“ za svoj najväčší úspech v kariére považuje víťazstvo v Stredoeurópskom pohári v roku 1981, keď spolu s mužstvom porazil Záhreb, či talianske Como.

Šesťdesiate narodeniny oslávil v pondelok **9. decembra 2002** majster slova, moderátor a erudovaný publicista, dlhoročný moderátor zápasov prešovského futbalového Tatrana, redaktor Prešovských novín a spolupracovník aj iných periodík Emil Valko. Človek, ktorý aj vždy bližšie poznal športové zákulisie tímov, sa vo veľkej miere zaslúžil i o rozmach veľkej éry prešovského ženského basketbalu, mužskej hádzanej. Pri mikrofóne nechýbal ani na prešovskom Večernom behu a na nespočetnom množstve ďalších podujatí.

V utorok **17. decembra 2002** bola na pôde oblastného útvaru Slovenského združenia telesnej kultúry v Prešove milá slávnosť. Jeho predstavitelia blahoželali k vzácnemu životnému jubileu – sedemdesiatinám –dlhoročnému športovému a telovýchovnému funkcionárovi Tiborovi Vyslockému. V Prešove sa zvlášť pričínal o rozmach basketbalu. Slovenské združenie telesnej kultúry jubilantovi za dlhoročnú obetavú prácu pre rozvoj slovenského športu udelilo zlatú medailu SZTK.

Jeho Blaženosť metropolita Nikolaj sa dňa **19. decembra 2002** dožil krásneho životného jubilea - 75 rokov. Na svojej životnej ceste prešiel zložitými a ťažkými úskaliami. Už ako dieťa znášal mnohé príkoria, ktoré vtedy prežívala pravoslávna Cirkev, čo ho priviedlo k nekompromisnej záštite svätého pravoslávia. Biskup Nikolaj sa všestranne podieľal a i naďalej podieľa na živote pravoslávnej Cirkvi. Bol dlhoročným námestníkom metropolitu Doroteja a po jeho smrti sa stal metropolitným správcom Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku. Bol zástupcom Posvätej Synody vo Fakultnej rade Pravoslávnej bohosloveckej fakulty. V súčasnosti je členom Vedeckej rady PBF PU v Prešove.

Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity si v roku **2002** pripomenula polstoročie svojej činnosti. V súčasnosti je UK PU vedecko – informačným, bibliografickým, koordinačným a poradenským pracoviskom Prešovskej univerzity. Tvorí ju tri pracoviská: centrálné pracovisko UK, pracovisko UK PU Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty PU, pracovisko UK PU Pravoslávnej bohosloveckej fakulty PU. K 1. septembru tohto roka mala knižnica 24 odborných pracovníkov, ktorých služby využíva vyše 7100 študentov a pracovníkov univerzity. Knižnica disponuje fondami s veľkosťou 286 800 knižničných jednotiek, každoročne odoberá vyše 350 titulov odborných zahraničných a domácich periodík, čo celkovo tvorí 9470 ročníkov periodík.

Dňa **15. decembra 2002** uplynulo 30 rokov od polozenia základného kameňa výstavby Drevokombinátu Šariš v Prešove. Pri tejto príležitosti si v Klube alpinistov prešovských zorganizovali stretnutie bývalí pracovníci investičného odboru n. p. Piloimpregna Košice. Spolu si zaspomínali na pracovné rokovania s pracovníkmi generálneho dodávateľa stavby n. p. Pozemné stavby Prešov a generálneho dodávateľa technológie n. p. Škoda Plzeň. Na poste vedúceho výstavby sa postupne vystriedali František Obal, Ing. Ján Priščák, Ing. Stanislav Drobňák a Ing. Jozef Štec.

1. Nekrológy

Vo veku 44 rokov zomrel **3. apríla 2002** známy prešovský výtvarník Mgr. Stanislav Pakan. Výtvarník v slobodnom povolaní sa stal známym tým, že robil kópie obrazov starých majstrov, v ktorých menil tváre osôb. Vybral si na to tváre slovenských politikov

a političiek. Jeho najväčším obrazom je Peklo z triptychu Záhrada pozemských rozkoší od stredovekého holandského majstra Hieronyma Boscha. Veľké plátno s rozmermi 260 krát 480 cm sa skladá zo šiestich menších obrazov, na ktorých majú Boschove postavy podoby najznámejších aktérov slovenskej politiky po osemdesiatom deviatom roku.

V sobotu **6. apríla 2002** zomrel Milan Ondrovič, prvý prešovský reprezentant ČSR v hádzanej, známy hádzanársky tréner. V prvých slobodných komunálnych voľbách v roku 1990 kandidoval na funkciu primátora, v rokoch 1990 – 1994 bol poslancom mestského zastupiteľstva. Posledná rozlúčka s Prešovčanom Ondrovičom bola vo štvrtok 11. apríla 2002 v Dome smútku v Prešove.

V stredu **17. júla 2002** sa v Dome smútku v Prešove uskutočnila posledná rozlúčka s dlhoročným rozhlasovým reportérom, športovým žurnalistom a publicistom Tiborom Sabolom. S veľkou láskou sa venoval futbalu, bol aktívnym prešovským futbalistom, trénerom, funkcionárom. Obľúbenými sa stali jeho erudované reportáže zo stretnutí prešovských prvotligistov v relácii s Mikrofónom za futbalom. Pod jeho vedením dosiahli výrazné úspechy prešovské futbalistky, so zaniietenosťou jemu vlastnou obnovil činnosť mestského klubu ŠK Slávia '94 Prešov, ktorý sa venoval mládežníckemu futbalu. Najradšej mal stretnutia s bývalými skvelými prešovskými hráčmi, lokálpatriotmi. Tibor Sabol zomrel v nedeľu 14. júla 2002 vo veku 66 rokov.

Kultúrna verejnosť, priatelia a známi sa **7. augusta 2002** v Dome smútku v Prešove rozlúčili s posledným „bohémom“ v prešovskej výtvarnej obci Michalom Čabalom, ktorý zomrel 3. augusta vo veku 61 rokov. Význam jeho diela ocenila riaditeľka Šarišskej galérie Marta Hrebčíková. Zástupca primátora Milan Laca v smútočnom príhovore vyzdvihol, že Michal Čabala síce odchádza, ale jeho tvorba v meste na Toryse zostáva ako klenot pre budúce generácie. Telesné pozostatky Michala Čabalu potom previezli do rodnej obce Čabiny v okrese Medzilaborce, kde ich uložili na večný odpočinok.

V piatok **9. augusta 2002** sa rodina, priatelia, známi a spolupracovníci rozlúčili s pedagógom prof. Jurajom Furdíkom, CSc., ktorý zomrel vo veku nedožitých 67 rokov. Juraj Furdík sa narodil 17. 8. 1953 v Bratislave. Študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (slovenský jazyk – maďarský jazyk). Svoju pedagogickú činnosť začal v rokoch 1958 – 1959 ako pracovník Katedry slovenského

jazyka a literatúry Filologickej fakulty Vysokej školy pedagogickej v Prešove, od roku 1959 na Katedre slovenského jazyka a literatúry Filozofickej fakulty UPJŠ v Prešove. Ako asistent, odborný asistent, docent a profesor vykonával rôzne funkcie na materskej univerzite, ale aj mimo nej. Bol predsedom pobočky Združenia slovenských jazykovedcov pri SAV v Prešove i predsedom pobočky Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri SAV. Vo svojej výskumnej činnosti sa venoval slovnej zásobe spisovnej slovenčiny, najmä tvoreniu slov a konfrontačnému výskumu slovenčiny a maďarčiny.

Po ťažkej chorobe zomrel v piatok **27. septembra 2002** v našom meste akademický sochár František Patočka. Rodák zo Sečoviec, ktorý vyštudoval VŠVU v Bratislave u prof. Štefunka a Kostku, bol jedným z jej prvých absolventov. V roku 1953 sa natrvalo usadil v Prešove. Spočiatku pôsobil v slobodnom povolání a od roku 1962 do roku 1987 ako pedagóg na katedre výtvarnej výchovy FF UPJŠ. Už v prvých rokoch svojej samostatnej tvorivej cesty sa stal výrazným a neprehliadnuteľným autorom. Jeho diela nesú pečať osobitného rukopisu a sochárskeho uvažovania. Za polstoročie sa stalo jeho dielo konštantou slovenského sochárstva. S jeho prácami sa stretávali, stretávajú a ešte celé desaťročia budú stretávať ľudia v Prešove napr. na obytných domoch na Ulici 17. novembra, v areáloch obchodných stredísk, na odpočívadle diaľnice Prešov - Košice.

V pondelok **21. októbra 2002** nás vo veku 65 rokov opustil Vladimír Štefánik. Mnoho rokov patril do rodiny futbalového Tatrana Prešov, bez neho by sa zrejme nezačal žiaden majstrovský futbalový zápas dospelých či dorastencov. Všetci futbaloví fanúšikovia a hráči, tréneri a funkcionári ho poznali ako hlavného usporiadateľa na prešovskom štadióne. V poslednom čase pracoval v klube na poste údržbára. Každý úspech futbalistov v zeleno – bielych dresoch ho tešil, prehry trápili. Športová verejnosť ho odprevadila na miesto večného odpočinku vo štvrtok 24. októbra 2002 v Dome smútku v Prešove.

Pramene a použitá literatúra

Zápisnice a uznesenia z rokovaní Mestskej rady v Prešove za rok 2002

Zápisnice a uznesenia z rokovaní Mestského zastupiteľstva v Prešove za rok 2002

Kultúrno-spoločenský mesačník Prešov, ročník XLIV., č. 1 - 12.

Prešovský večerník, ročník 13.

Prešovský denník - Korzár, ročník 4.

Prešovská univerzita - periodikum akademickej obce Prešovskej univerzity, ročník III., č. 1 - 10/2002.

Život Prešova. Dvojtyždenník pre všetkých záujemcov o informácie a inzerciu, roč. IV., č. 1 - 24/2002.

internetové - www zdroje:

www.statistics.sk

www.presovsky-kraj.sk

www.vucpo.sk

www.pis.sk

www.zivotpo.sk

www.pis.sk/rimkatdekanat

www.pof.sk

www.grkatpo.sk

<http://knp.vadium.sk>

www.rpicpo.sk

www.po.scci.sk

www.radiovychod.sk

www.svkpo.sk

www.pulib.sk

www.unipo.sk

www.ekgym.sk

www.gjar-po.sk

www.gk2-po.sk

Zoznam skratiek

ANO	- Aliancia nového občana
ARO	- Aliancia rómskych osád
BK PU	- Basketbalový klub Prešovskej univerzity
BSE	- Byciklová skupina enviromentalistiek
CKEP	- Centrum krajinnno - územného plánovania
CVČ	- Centrum voľného času
ČK	- Červený kríž
DJZ	- Divadlo Jonáša Záborského
DS	- Demokratická strana
ECAV	- Evanjelická cirkev ausburgského vyznania
EP	- Európsky parlament
ETCP	- Európske technologické centrum
EÚ	- Európska únia
FC	- Futbalový klub
FNM	- Fond národného majetku
FVT	- Fakulta výrobných technológií
HK	- Hokejový klub
HL	- Hokejová liga
HZD	- Hnutie za demokraciu
HZDS	- Hnutie za demokratické Slovensko
IHF	- Medzinárodná hokejová federácia
KBS	- Konferencia biskupov Slovenska
KDH	- Kresťansko demokratické hnutie
KOZ	- Konfederácia odborových zväzov
KSS	- Komunistická strana Slovenska
KST	- Klub slovenských turistov
KÚ	- Krajský úrad
KÚRS	- Koncepcia územného rozvoja Slovenska
K8	- Klub primátorov krajských miest
LZ	- Letecká základňa

ES - HZDS	- Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko
MO SR	- Ministerstvo obrany SR
MsP	- Mestská polícia
MSS	- Mestská samospráva
MsÚ	- Mestský úrad
MsZ	- Mestské zastupiteľstvo
MZV SR	- Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NR SR	- Národná rada Slovenskej republiky
NÚP	- Národný úrad práce
ORK	- Okresná referendová komisia
OÚ	- Okresný úrad
OZ	- Občianske združenie
OZKN	- Odevné závody kapitána Nálepku
PKO	- Park kultúry a oddychu
PSK	- Prešovský samosprávny kraj
PU	- Prešovská univerzita
RČK	- Rakúsky červený kríž
RPIC	- Regionálne poradenské a informačné centrum
SAŽP	- Slovenská agentúra životného prostredia
SDKÚ	- Slovenská demokratická a kresťanská únia
SDE	- Slovenská demokratická ľavica
SFPA	- Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku
SHS	- Slovak Heritage Society
SMER	- politická strana
SNP	- Slovenské národné povstanie
SNR SR	- Slovenská národná rada Slovenskej republiky
SNS	- Slovenská národná strana
SOU	- Stredné odborné učilište
SOÚ	- Spoločný obecný úrad
SPŠ	- Stredná priemyselná škola
SR	- Slovenská republika
SRZ	- Slovenský rybársky zväz
SSC	- Slovenská správa ciest

SZTK	- Slovenský zväz telesnej kultúry
ŠK	- Športový klub
TJ	- Telovýchovná jednota
TK	- Turistický klub, resp. Tanečný klub
UK PU	- Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity
ÚMS	- Únia miest Slovenska
ÚPN	- Územný plán
VD	- Východný dištrikt
VK PU	- Volejbalový klub Prešovskej univerzity
VŠA	- Vysokoškolský areál
VÚC	- Vyšší územný celok
VZN	- Všeobecné záväzné nariadenie
ZMOS	- Združenie miest a obcí na Slovensku
ZŠ	- Základná škola
ZTŠČ	- Združenie technických a športových činností SR
ZVL	- Závod na výrobu ložísk

Menný register

A

Adámek, Peter s. 27
Adamko, Jozef s. 91
Adamkovič, Peter s. 63
Adenauer, Konrad s. 23
Ambróz, Ján s. 66
Andraščík, Jožko s. 64, 83
Andraščíková, Diana s. 129, 131
Andraščíková, Natália s. 129, 131
Andraščíková, Štefánia s. 18, 24, 103
Apjarová, Alexandra s. 113
Arvayová, Eva s. 24
Augustín, Tomáš s. 120, 121

B

Baar, Georg s. 53
Babjak, Ján s. 51
Bačinský, Vojtech s. 117
Bačišinová, Barbora s. 123
Bačová, Judita s. 83
Bach, Sebastian s. 64
Bacher, Marián s. 122
Bakalár, Ján s. 51
Baláž, Anton s. 133
Baláž, Robo s. 81
Balážová, Edita s. 129
Ballek, Ladislav s. 39
Balldorf, Martin s. 33, 34
Baluch, Ján s. 100
Bánociová, Jarmila s. 116
Raran, Milan s. 19
Baran, Stanislav s. 107
Baranová, Lenka s. 120

Barányiová, Zuzana s. 98
Bartko, Ján s. 80
Bartková, Michaela s. 112
Bauer, Rudolf s. 26
Bázlerová, Soňa s. 20
Bednár, František s. 91, 129
Bednerčák, Ján s. 20
Bejda, Ján s. 129
Bekéniová, Ľubica s. 85
Belský, Vladimír s. 13
Benč, Milan s. 21, 24, 31, 38, 67, 83, 111
Benč, Slavomír s. 96, 97
Bendík, Jozef s. 68
Benedik, Bohdan s. 100
Benko, Ivan s. 21
Béreš, Marek s. 92
Berg, Torsten s. 94
Biarinec, Rastislav s. 69
Bidovský, Anton s. 25
Bilčík, Andrej s. 118
Birčák, Ivan s. 71
Biroš, Peter s. 17, 21, 41
Blajsko, Anton s. 24
Blažičková, Hana s. 83
Bobák, Peter s. 83
Bober, Bernard s. 44, 90, 139
Bodín, Michal s. 34
Boháč, Vojtech s. 51
Bombová, Viera s. 80
Boura, Václav s. 85
Brandys, Dušan s. 69
Brezová, Jana s. 131
Bubenová, Zuzana s. 112

Bučenc, Tomáš s. 118
Budzák, Peter s. 60
Bugoš, Jozef s. 9
Bucholtz, Christof s. 51
Bujňák, Jozef s. 12
Buranovský, Martin s. 122
Burdiak, Ivan s. 18
Buša, Ján s. 123

C

Capák, Edmund s. 85
Cserhalmi, Tibor s. 117, 118

Č

Čabala, Michal s. 142
Čáp, Vladimír s. 69
Čekan, Matúš s. 48
Červeňák, Ľubomír s. 24
Čorej, Stanislav s. 18
Čorovčáková, Michaela s. 120
Čuchran, Tomáš s. 120

D

Dančíková, Lenka s. 120
Dančo, Ján s. 105, 106
Danilák, Michal s. 71
Demčák, Dušan s. 9, 23
Derevjaníková, Anna s. 50
Dirga, Milan s. 102
Dobrovič, Ján s. 25
Dobák, Ján s. 72, 91, 133, 135
Dráb, Mikuláš s. 20, 85
Drábik, Ľubomír s. 106
Dravecká, Stanislava s. 123
Drobňák, Stanislav s. 141
Dubravský, Daniel s. 94
Duchoň, Marek s. 78

Duchová, Monika s. 98
Duleba, Alexander s. 22
Dupkala, Martin s. 102
Dutková, Ľudka s. 70
Dvorský, Peter s. 65
Dvorščáková, Barbora s. 120

Ďurčanská, Katarína s. 21, 81
Ďurík, Peter s. 120

Dz

Dziak, Gejza s. 91
Dzurinda, Mikuláš s. 18, 82

Dž

Džodlová, Eva s. 12, 32
Džudžar, Jurij s. 49

E

Eliáš, Ľubomír s. 125
Eliášová, Anna s. 40
Eristavi – Nováková, Inge s. 17
Ernst, Alexander s. 26, 30, 31

F

Fariničová, Tatiana s. 18
Feč, Karol s. 38, 40, 130
Fenič, Fero s. 70
Feňuš, Pavol s. 7
Figeľ, Ján s. 19, 22, 102
Fila, Jozef s. 70
Frajt, Ján s. 66
Franch, Cezar s. 64
Furdík, Juraj s. 142
Fuster, Julio s. 30
Fürješová, Valika s. 64

G

Gaj, Andrej s. 133
Gajdoš, Imrich s. 100
Gajdoš, Jozef s. 113
Gajo, Andrej s. 69
Gal, Andrej s. 79
Gál, Tibor s. 68
Galuščák, Bohdan s. 60
Gaľa, Stanislav s. 83
Ganzerová, Klára s. 82
Gašpar, Anton s. 9, 38
Gašparovič, Ivan s. 21
Gavran, Miroslav s. 71
Germuška, Andrej s. 134
Girašeková, Katarína s. 101, 104
Glevaňák, Michal s. 17
Goban, Stanislav s. 12
Gojdič, Peter Pavol s. 20, 45, 46, 47, 49, 50
Gombita, Peter s. 60
Gondor, Peter s. 120
Gondža, Milan s. 125
Gregorová, Anna s. 69
Grejtáková, Mária s. 18
Greš, Adrián s. 94
Groch, Erik Jakub s. 72
Grzecznyk, Krzysztof s. 9
Guman, Ľubomír s. 81

H

Hajduk, Stanislav s. 92
Halahyja, Albert s. 129
Halčák, Valerián s. 2
Haluška, Peter s. 117
Haľamová, Jana s. 23

Hamel, Pavol s. 82
Haničáková, Martina s. 131
Hanigovský, Štefan s. 18, 20
Hanzel, Tomáš s. 106
Harvey, David s. 25
Hauser, Pavol s. 92
Havlíček, Karol s. 54
Havlík, Milan s. 129, 135
Hegyesy, Július s. 68
Herdický, Svorad s. 91
Hergott, Richard s. 84
Hirka, Ján s. 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51
Hižnay, Gabriel s. 65
Hochelová, Irena s. 60
Holíková, Mária s. 24
Horváth, Rudolf s. 25, 110, 138
Hovanec, Emil s. 123
Hovorka, Milan s. 110
Hrabovecký, Jozef s. 107
Hrabovecký, Štefan s. 100
Hrebčíková, Marta s. 142
Hruška, Dušan s. 25, 81
Hrušovský, Ján s. 129
Hrušovský, Jozef s. 65
Hrušovský, pavol s. 8
Hudacký, Ján s. 23
Hudák, Michal s. 82
Humeňanský, Julo s. 86
Hustičová, mária s. 139
Hutňan, Vladimír s. 98

Ch

Chalupová, Mária s. 113
Chatur, Milan s. 49
Chlebáková, iveta s. 113
Chromý, Ján s. 55

Chudík, Peter s. 18, 19, 26, 28, 29,
30, 33, 35

I

Iľko, Peter s. 48

Imrich, Juraj s. 135

Ištoková, Mária s. 78

Ivanecký, Matúš s. 128

J

Jacko, Ľubomír s. 53

Jakub, Peter s. 48

Jakubčová, Ľudmila s. 50

Jalčák, Stanislav s. 48

Ján Pavol II. s. 47, 50, 51

Janhuba, František s. 51

Janič, Marek s. 98

Janič, Pavol s. 106

Janus, Jaroslav s. 114

Jarina, Jozef s. 20, 23

Jerge, Peter s. 17

Juriga, Michal s. 120

Juruš, Branislav s. 124

Juščák, Pavol s. 96, 97

K

Kahanec, Stanislav s. 19, 81

Kaiser, Robo s. 84

Kakaščík, Jozef s. 85

Kakalejčík, Tomáš s. 121

Kalenský, Peter s. 67

Kalužová, Anna s. 129

Kanaš, Miroslav s. 11

Kapcová, Miriam s. 8

Karabinoš, Vladislav s. 44

Kartous, Peter s. 29

Kasanický, Jozef s. 125

Kašický, Ľuboš s. 70

Katančík, Igor s. 65

Kell, Jerom s. 25

Kišeľák, Ladislav s. 84

Klíma, J. s. 38

Klíma, Tomáš s. 69

Kľoc, Ján s. 53

Kľučár, Tomáš s. 115

Kmec, Jozef s. 44

Kmeť, Mikola s. 136

Knapík, Ján s. 70

Kobulský, Milan s. 26, 84

Kobylková, Alena s. 70

Kocák, Peter s. 80, 81

Kočiš, Eugen s. 49

Kočiš, František s. 71

Kohút, Martin s. 117

Kochová, Cecília s. 33

Kolisnyk, Prokip s. 80

Komanický, Mikuláš s. 83, 103

Komár, Jozef s. 100

Komloš, Marek s. 98

Konkol, Pavol s. 132

Kopčák, Juraj s. 7, 8, 9, 10, 11, 12,
13, 17, 21, 32, 33, 34, 37, 42, 50,
51, 60, 82, 86, 89, 107, 112, 138,
139

Korec, ján Chryzostom s. 46

Kormaník, Vasil' s. 49

Kothaj, peter s. 54

Kováč, Roman s. 41

Kováčová, Judita s. 70

Kovalčík, Juraj s. 81

Kozák, Silvester s. 121

Kozman, Anton s. 135

Kozoň, Peter s. 64

Krafčíková, Terézia s. 80

Krajňák, Martin s. 117

Kravec, František s. 126
Kravec, Marcel s. 122
Kresila, Juraj s. 69
Kriš, Jozef s. 100
Krišková, Michaela s. 122
Krišová, Michaela s. 123, 124, 127
Krištof, Vladimír s. 119
Križalkovič, Jozef s. 7
Kručay, Milan s. 55, 59
Kruško, Alexander s. 60
Kubánek, Stanislav s. 21
Kubovichová, Michaela s. 119, 121
Kucer, Igor s. 64
Kucko, Štefan s. 136
Kuča, Michal s. 111
Kučma, Leonid s. 23
Kuderjavá, Nina s. 115, 116
Kuffa, Marián s. 60
Kuchár, Miroslav s. 118
Kucháriková, Milka s. 86
Kulan, Jozef s. 20
Kundrát, Vladimír s. 113, 115, 116
Kurucová, Lucia s. 123
Kusendová, Mária s. 24
Kušnir, Dalibor s. 66
Kužma, Štefan s. 7, 20, 21, 24, 82
Kyselý, Marián s. 8
Kyslan, Karol s. 54

L

Labašová, Katarína s. 91
Laca, Milan s. 18, 23, 53, 67, 102, 109, 129, 139, 142
Lacko, Michal s. 51
Lafka, Vincent s. 83
Lambach, Frank s. 32
Langošová, Júlia s. 98
Lashovský, Martin s. 98

Lashovský, Vladislav s. 101
Laurinec, František s. 101
Lazorík, Ján s. 60
Lazorík, Jakub s. 113, 115, 116
Leitmanová, Martina s. 98, 99
Lejko, Peter s. 70, 72
Lenzová, Štefánia s. 60
Lepierr, Dominique s. 25
Leško, Bartolomej s. 7
Lešková, Lena s. 80
Letková, Lucia s. 69
Levendovský, Milan s. 85
Ličák, Marcel s. 125
Ličák, Peter s. 7, 86
Lichavec, Marcel s. 94
Linden van der, Eric s. 22
Linek, Roman s. 26, 29
Lipka, Martin s. 71
Lipovská, Beáta s. 70
Ljubimov, Vladimír s. 82
Ljubimová, Jana s. 82
Lopuchovská, Anna s. 90
Lovásová, Veronika s. 113, 115, 116
Lozák, Ján s. 108, 109
Lukáč, Ladislav s. 24
Lukošíková, Zuzana s. 131
Lyach, Juraj s. 126

M

Macák, Dominik s. 44
Macejko, Jozef s. 16, 19
Mačala, Pavol s. 19
Mačingová, Božena s. 85
Mačoškova, Marka s. 64, 66
Magáčová, Mária s. 33
Magda, Peter s. 113, 115
Magic, Dušan s. 136

Machaj, Július s. 68
Majer, Martin s. 122
Majerčák, Dušan s. 29
Majoroš, Imrich s. 86
Malaga, Ľudovít s. 22
Malecký, Emil s. 58
Malcovský, Peter s. 48
Maleková, Natália s. 92
Maľcovský, Juraj s. 91, 93, 135
Mandel, Juraj s. 67
Mandulák, Ján s. 29
Maník, Mikuláš s. 124
Maňko, Jozef s. 49
Marcinko, Peter s. 43
Marchevský, Peter s. 137
Marinčák, Martin s. 63
Marinica, Vladimír s. 117
Markoš, Anton s. 87
Markovič, Milan s. 82
Markovičová, Gabriela s. 17
Marmol de, Francois s. 32
Martinková, Danica s. 83
Marušák, Tomáš s. 108
Martináková, Zuzana s. 21
Mathia, Stanislav s. 81, 89
Matonoková, Erika s. 72
Matúš, František s. 63
Maťušovský, Maroš s. 111
Meľuchová, Svetlana s. 115
Meľuš, Peter s. 84
Merčák, Marek s. 122
Mešša, Viliam s. 138
Míča, Jaroslav s. 85
Migaš, Dušan s. 137
Mihalík, Stanislav s. 67
Mihalčín, Martin s. 70
Mihal', Peter s. 59
Mihok, Václav s. 25
Mihók, Miroslav s. 9
Mihók, Peter s. 18
Mihóková, Terézia s. 90
Michalik, Karol s. 132
Michalko, Ivan s. 20
Miklouš, Slavomir s. 49
Mikluš, Jozef s. 129
Mikulák, Ján s. 118
Milčev, Asen s. 67
Minárová, Katarína s. 67
Mišina, Igor s. 42
Mladý, Peter s. 7
Mochnecký, Rastislav s. 18
Moravčík, Jaroslav s. 70
Moré, Eugen s. 131
Mormák, Miroslav s. 129
Motýľová, Anna s. 60
Mozeš, Jaroslav s. 124
Moyzes, Mikuláš s. 63, 64
Mráz, Fero s. 67
Mrúz, Andrej s. 102
Murajda, Matúš s. 27
Mušinka, Alexander s. 59

N

Nawara, Marek s. 28
Nedvěd, Honza s. 63
Nehila, Ondrej s. 70
Németh, Peter s. 32
Némethy, Ervín s. 78
Nikolaj s. 42, 140
Niňaj, Peter s. 70
Novák, Igor s. 21
Novák, Jakub s. 96, 97
Novák, Milan s. 66
Novotný, Peter s. 126

Novotný, Peter ml. s. 126
Nowacki, Henrik Józef s. 46

O

Oatisová, Gloria s. 33
Obal, František s. 141
Očkovič, Dušan s. 69
Olejár, Dušan s. 110
Olejár, Pavel s. 24
Olijnyk, Mykolajevič Olexandr s. 34
Ol'ha, František s. 38
Onderko, Michal s. 49
Ondko, Ján s. 80
Ondria, Peter s. 83
Ondříková, Eva s. 39
Ondrovič, Milan s. 141
Ondrušková, Ingrid s. 64
Oravec, Daniel s. 126
Oravec, Ján s. 85
Oravec, Peter s. 70
Orba, Miloš s. 123
Orban, Oto s. 123
Orečná, Veronika s. 53
Orlovský, Daniel s. 93, 95
Orlovská, Kvetoslava s. 94, 95
Orlovská, Zuzana s. 93, 94
Oros, Róbert s. 7
Országh, Milan s. 7
Otčenáš, Michal s. 71

P

Paczes, Imrich s. 64
Paľko, Pavol s. 54
Pakan, Stanislav s. 141
Páľlová, Eva s. 112
Paločková, Adriana s. 98
Paľa, Gabriel s. 48

Papcún, Jakub s. 98
Parišková, Aneta s. 58, 87
Pataky, Ján s. 19
Patočka, František s. 68, 69, 142
Paučová, Zuzana s. 138
Pavlik, Pavol s. 82
Peráček, Pavol s. 101
Perecáročá, Iveta s. 118
Perečinská, Kvetoslava s. 116
Perečinský, Michal s. 116
Perignáth, Miroslav s. 19
Petranik, Jakub s. 119
Petruš, Andrej s. 139
Pištej, Ľubomír s. 122
Pitoňák, František s. 92, 93
Pivarči, Jozef s. 34
Pivovarníková, Irena s. 78
Plančár, Jozef s. 103
Platko, Ladislav s. 86
Poláček, Martin s. 102
Polačko, Jozef s. 18, 82
Polák, Maroš s. 115
Polák, Peter s. 107
Polašek, Roman s. 70
Poráčová, Anka s. 64, 66, 83
Pribula, Marek s. 48
Pribula, Milan s. 39
Príhoda, Jozef s. 60
Priščák, Ján s. 141
Pritula, Igor s. 19
Pronerová, Ivana s. 22
Purdeš, Ľubo s. 80
Purianda, Ján s. 91

R

Radačovská, Oľga s. 122, 123
Radič, Stano s. 82

Rafajlovič, Štefan s. 9
Raskinová, Júlia s. 114
Repko, Pavol s. 47, 49
Ridman, Peter s. 129
Richardsonová, Sharon s. 33
Rijaková, Mária s. 78
Ringerová, Tatiana s. 131
Rinsche, Günter s. 23
Rodák, Ján s. 85
Rodanová, Katarína s. 98
Roller, Peter s. 69
Rothová, Alica s. 112
Rozgaľov, Viačeslav s. 35
Rozumovská, Ľudmila s. 116
Rudenko, Igor s. 54
Rudlovčáková, Helena s. 71
Rusinko, Radovan s. 117
Rusiňák, Vasiľ s. 71
Rusnák, Ján s. 48
Rusnák, Štefan s. 83
Ružbarský, Marián s. 101
Rychvalský, Tomáš s. 113, 115

S

Sabol, Tibor s. 142
Sabol, Vladislav s. 83
Sabolová, Ľudmila s. 16, 35
Sagerová, Miriam s. 128
Salai, Dominik s. 113
Samsely, Marek s. 91
Sárossy, Štefan s. 85
Saučinský, Vladimír s. 20
Sedláková, Margita s. 90
Semak, Dimitri s. 40
Seman, Patrik s. 125
Seman, Ján s. 9
Semančík, Marián s. 102

Senderák, František s. 78
Servická, Anna s. 50, 65
Schimpff, Volker s. 10, 33
Schuster, Rudolf s. 23
Schuster, Stanislav s. 44
Skala, Harald s. 71
Skočej, Ľubomír s. 122
Sládeček, Ján s. 69
Slaninka, Pavol s. 7
Slánský, Rudolf s. 29
Slatkovský, Mikuláš s. 69
Smékal, Ján s. 66
Smékal, Miroslav s. 66
Smoter, Rudolf s. 64
Smrek, Marián s. 94
Sodano, Angelo s. 47
Sokol, Ivan s. 64
Sokol, Ján s. 46
Soľanková, Natália s. 115
Sopko, Anton s. 129
Sopko, Milan s. 86
Sopko, Miroslav s. 9
Sopko, Viliam s. 17, 82
Srvátka, Dušan s. 80
Stahovec, Eduard s. 7, 16
Stachy, Alfréd s. 137
Stanislav, Štefan s. 91
Stolárik, Rastislav s. 31
Stolárik, Stanislav s. 12, 42, 50
Stracenský, Anton s. 64
Straka, Daniel s. 69
Stražan, Jozef s. 71
Stražanová, Kveta s. 69
Stredňáková, Miroslava s. 130
Suchomel, Miloš s. 63

Š

Šabek, Igor s. 70
Šalata, Róbert s. 87
Šarišský, Pavol s. 81
Šatek, Ladislav s. 25
Šatný, Maroš s. 45, 48
Ščerba, Stanislav s. 44
Ščerbová, A. s. 64
Šereda, Peter s. 122
Šesták, Jozef s. 50
Šilan, Andrej s. 70
Šillová, Gabriela s. 38
Šima, Ján s. 122, 123, 127
Šimčík, Daniel s. 63
Šimčík, Lubo s. 64, 65
Šimčíková, Elena s. 16
Šimčíková, Martina s. 116
Šimerová – Martinčeková, Ester s. 79
Šimko, Eduard s. 24
Šimko, Ivan s. 18, 19
Šimková, Barbora s. 78
Šimová, Oľga s. 63
Šindleryová, Adriana s. 38
Šiovič, Imrich s. 42
Šišovský, Miroslav s. 117
Škatulár, Juraj s. 134
Škop, Slavomír s. 125
Škvaridlová, dobrava s. 131
Škvarla, Martin s. 44
Šlosárová, Silvia s. 98, 99
Šmoka, Ján s. 79
Šoltés, Michal s. 122
Šošoka, Dodo s. 63
Štec, Jozef s. 141
Štefánik, Vladimír s. 143
Šurkala, Jaroslav s. 71
Švajko, Michal s. 52

Švidroň, V. s. 38

Švorc, Peter s. 71

T

Taff, Bob s. 84
Takáč, Július s. 23, 24
Tarcala, Pavol s. 19
Tarhovický, Miloš s. 11
Tarková, Martina s. 132
Tarkovič, Štefan s. 101
Tirer, Jozef s. 102
Tkáč, Alojz s. 42, 43, 44
Tkáčik, Milan s. 7, 13
Tkáčová, Viktória s. 121
Tokár, Michal s. 67, 80
Tomášová, Ľubica s. 89
Tomečko, Jozef s. 43
Tomjaková, Anna s. 129
Tomko, Jozef s. 46
Tondra, František s. 46
Trčka, Dominik s. 50
Trenkler, Štefan s. 12
Triščová, Mária s. 64
Truksa, Jaromír s. 122
Turocsy, Rudolf s. 60
Tuschlová, Michaela s. 112

U

Uchal', Michal s. 121
Uram, Vladimír s. 25
Urbanová, Otília s. 18

V

Vajo, Július s. 54
Vaňová, Mária s. 116
Valaštiak, Jaroslav s. 38
Valek, Daroslav s. 69

Valko, Emil s. 140
Valíček, Andrej s. 140
Varecha, Ján s. 102
Varga, Alojz s. 129
Varga, Stanislav s. 102
Vasiľ, Pavol s. 45, 49, 50
Vašaryová, Magda s. 60
Vaško, Fero s. 69
Vašková, Eva s. 112
Vašková, Lucia s. 113, 115, 116
Velecký, Zdeno s. 19
Velička, Jiří s. 11
Verčimak, Dušan s. 20
Verdurme, Marianne s. 32
Vertal'ová, Mária s. 85
Vesan, Jana Sul s. 58
Vico, Fedor s. 14
Višnevský, Ladislav s. 83
Vlkolinský, Richard s. 126
Voinovich, V. s. 84
Vojčíková - Gabdzilová, Alica s. 80
Vokál, Eduard s. 7
Vološčuková, Edita s. 80
Vrablec, Štefan s. 42
Vrždák, Pavol s. 20
Vyslocký, Tibor s. 140

Vysoký, Jaroslav s. 129

W

Weiser, Ronald s. 10
Wieczorokowski, Jan s. 28

Z

Zabavníková, Gabriela s. 94, 95
Záhorský, Michal s. 132
Zamborská, Marianna s. 112
Zamborský, Viktor s. 66, 134
Zavacký, Ján s. 41, 48
Závacký, Ladislav s. 92
Závada, Vladimír s. 94
Zbojan, Martin s. 80
Zimmermann, Milan s. 92
Zrelák, Igor s. 129
Zusko, Milan s. 135

Ž

Želinský, Vladimír s. 43
Židik, Viktor s. 81
Žula, František s. 60
Župová, Alena s. 90

Prílohy